

29.04.2014

Kokousaika 29.04.2014 15:30 - 17:28

Kokouspaikka Lautakunnan sali, Kansakoulukatu 3

Läsnä

Jäsenet

Rautava, Risto puheenjohtaja
Andersson, Hennariikka
Loukoila, Eija
Lovén, Jape
Moisio, Elina
Niiranen, Matti
Packalén, Tom poistui 16:47, läsnä: 118-122 §
Meretniemi, Jaakko varajäsen
Särelä, Mikko varajäsen

Muut

Penttilä, Hannu apulaiskaupunginjohtaja
Tenkula, Tarja kaupunginhallituksen edustaja
saapui 15:49, läsnä: 121-135 §
Aho, Mikko virastopäällikkö
Karsimus, Outi hallintopäällikkö
Lehmuskoski, Ville liikennesuunnittelupäällikkö
poistui 17:26, läsnä: 118-131 §
Manninen, Rikhard yleiskaavapäällikkö
Veltheim, Olavi asemakaavapäällikkö
Mäntymäki, Heikki viestintäpäällikkö
Mattsson, Anne suunnittelija
Venesmaa, Riitta johtava lakimies
Kostio, Harri it-tukihenkilö
Baarman, Katariina apulaisosastopäällikkö
läsnä: 124 §
Bunders, Martin arkkitehti
läsnä: 121 §
Heinänen, Jouni maisema-arkkitehti
läsnä: 120 §
Juvonen, Mikko diplomi-insinööri
läsnä: 120 §
Kaalikoski, Mika liikenneinsinööri
läsnä: 121-122 §
Kivelä, Matti toimistopäällikkö

29.04.2014

Kuutti, Anu	läsnä: 124 § projektipäällikkö
Lahti, Sanna	läsnä: 122 § arkkitehti
Lamminpää, Anu	läsnä: 122 § maisema-arkkitehti
Linnas, Tuukka	läsnä: 121 § arkkitehti
Lounamaa, Maija	läsnä: 120 § maisema-arkkitehti
Nummikoski, Milla	läsnä: 121 § arkkitehti
Rantsi, Jari	läsnä: 121 § liikenneinsinööri
Roberts, Ann Charlotte	läsnä: 124 § arkkitehti
Ruotsalainen, Sari	läsnä: 123 § arkkitehti
Silfverberg, Leena	läsnä: 123 § toimistopäällikkö
Tani, Alpo	läsnä: 124 § yleiskaavasuunnittelija
Turunen, Juha-Pekka	läsnä: 120 § vuorovaikutussuunnittelija
Vuorio, Topi	läsnä: 120 § liikenneinsinööri
	läsnä: 120 §

29.04.2014

§	Asia	
118	Vp/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
119	Vp/2	Ilmoitusasiat
120	Akp/1	Kivinokan osayleiskaavan suunnitteluperiaatteet
121	Akp/2	Eläintarhan alueen maankäytön periaatteet
122	Akp/3	Kaupunkisuunnittelulautakunnan esitys Meilahden sairaala-alueen asemakaavan muutokseksi (nro 12257)
123	Akp/4	Paloheinä, Pikkusuonkujan ympäristön suunnitteluperiaatteet
124	Lsp/1	Liikenneinvestointien talousarvioehdotus vuodeksi 2015 sekä investointiohjelmahdotus vuosiksi 2016 - 2024
125	Lsp/2	Kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle talousarvioaloitteesta käyttää liikennesuunnitteluun budjetoiduista varoista 150 000 euroa Helsingin liikenneturvallisuuden parantamiseen
126	Lsp/3	Kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Helsingin kaupunkipyöräjärjestelmän päivitetystä hankesuunnitelmasta
127	Lsp/4	Paciuksenkadun ja Stenbäckinkadun liikennejärjestelyt Meilahden sairaala-alueen vieressä
128	Vp/3	Kaupunkisuunnittelulautakunnan kokousajoista, viranhaltijapäätösten otto-oikeusharkinnasta ja nähtävänä pidosta päättäminen
129	Hp/1	Vuoden 2015 talousarvioehdotuksen raami ja talousarvio- sekä taloussuunnitelmaehdotuksen 2015 - 2017 laatimisosuhteet
130	Ykp/1	Teknitaloudelliset tutkimukset ja suunnittelu - puitesopimuksen konsulttien valinta
131	Akp/5	Kaupunkisuunnittelulautakunnan tarkistettu esitys, Herttoniemenrannan Reginankuja 3 asemakaavaksi ja asemakaavan muutokseksi (nro 12234)
132	Akp/6	Kaupunkisuunnittelulautakunnan esitys Pitäjänmäen yritysalueen tonttien Hiomotie 2-6 ja 10 asemakaavan muutokseksi (nro 12271)
133	Akp/7	Poikkeamishakemus (Tuomarinkylä, Repovuorentie 12)

29.04.2014

134	Akp/8	Oikaisuvaatimus poikkeamispäätöksestä (Tammisalo, Pellonperäntie 7)
135	Pj/1	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

29.04.2014

Vp/1

§ 118

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti todeta kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi sekä valita jäsenet Niiranen (varalla Andersson) ja Moisio (varalla Lovén) tarkastamaan tämän kokouksen pöytäkirjan.

Esittelijä

virastopäällikkö
Mikko Aho

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

virastopäällikkö
Mikko Aho

§ 119

Ilmoitusasiat

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti merkitä tiedoksi kaupunginvaltuuston ja kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan päätökset:

Kaupunginvaltuusto 9.4.2014 § 101

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti:

1. myöntää Henrik Jaakkolalle vapautuksen kaupunkisuunnittelulautakunnan varajäsenen luottamustoimesta
2. valita Pekka Buttlerin Eija Loukoilan uudeksi henkilökohtaiseksi varajäseneksi kaupunkisuunnittelulautakuntaan vuoden 2016 lopussa päättyväksi toimikaudeksi. (HEL 2013-010583)

Kaupunginvaltuusto 9.4.2014 § 104

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti oikeuttaa kiinteistölautakunnan:

1. Tekemään Skanska Talonrakennus Oy:n (jäljempänä "Skanska") kanssa asemakaavan muutosehdotuksella nro 12100 muodostettavia AK-tontteja 5130/1 ja 5131/1 sekä määrääalaa KTYA / s-tontista 5132/1 koskevan liitteen 1 mukaisen kiinteistökaupan esisopimuksen.
2. Tekemään esisopimukseen tarvittaessa vähäisiä muutoksia, korjauksia ja lisäyksiä.
3. Tekemään esisopimuksen perusteella lopulliset kauppakirjat myytävistä tonteista ja muut kiinteistökaupan esisopimuksen tarkoittamat luovutussopimukset.
4. Hyväksymään lopullisten kauppakirjojen ja muiden luovutussopimusten ehdot.

Samalla kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä seuraavat toivomusponnet:

1. Hyväksyessään Telakkarannan alueen kiinteistökaupan esisopimuksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että Elävän Musiikin yhdistykselle voidaan mahdollisuuksien mukaan osoittaa nykyiset tilat korvaavat, asianmukaiset toimintatilat, ensisijaisena kohteena Telakkarannan Konepajahalli. (Osku Pajamäki)
2. Hyväksyessään Telakkarannan alueen kiinteistökaupan esisopimuksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että

nuorisoiänkeskukselle annetaan mahdollisuus jäsenen nimittämiseen Elmu-työryhmään.(Laura Kolbe) (HEL 2013-015377)

Kaupunginvaltuusto 9.4.2014 § 107

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti hyväksyä 5. kaupunginosan (Punavuori) vesialueen asemakaavaehdotuksen ja 5. kaupunginosan (Punavuori) katu- ja vesialueen sekä kaupunginosan rajan, 6. kaupunginosan (Eira) katualueen ja kaupunginosan rajan sekä 20. kaupunginosan (Länsisatama) korttelin nro 20176 tontin nro 17 ja tontin nro 20 osan sekä katu- ja vesialueen asemakaavan muutosehdotuksen 14.8.2012 päivätyn ja 10.12.2013 muutetun piirustuksen nro 12100 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein. Asemakaavan muutoksella muodostuvat uudet korttelit nro 5130-5133. (HEL 2011-003434)

Kaupunginvaltuusto 9.4.2014 § 108

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti hyväksyä 10. kaupunginosan (Sörnäinen) korttelin nro 10571 osan tontista nro 1, korttelin nro 10579 osan tontista nro 1, korttelin nro 10599 osan tontista nro 1, kortteleiden nro 10620 - 10623 sekä katu-, puisto-, rautatie- ja satama-alueiden maanalaisten tilojen asemakaavan muutosehdotuksen 22.10.2013 päivätyn piirustuksen nro 12222 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein. (HEL 2012-016193)

Kaupunginvaltuusto 9.4.2014 § 109

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti hyväksyä 20. kaupunginosan (Länsisatama, Jätkäsaari) korttelin nro 20817 asemakaavan muutosehdotuksen 20.8.2013 päivätyn ja 21.2.2014 muutetun piirustuksen nro 12204 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein. (HEL 2012-013037)

Kaupunginvaltuusto 9.4.2014 § 110

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti hyväksyä 21. kaupunginosan (Hermannin) korttelin nro 21677 tontin nro 1, korttelin nro 21677 tonttien nro 2 - 4 osien ja katualueen asemakaavan muutosehdotuksen 12.11.2013 päivätyn ja 10.3.2014 muutetun piirustuksen nro 12223 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein. (HEL 2013-005529)

Kaupunginvaltuusto 9.4.2014 § 111

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti hyväksyä 28. kaupunginosan (Oulunkylä, Patola) korttelin nro 28148 tontin nro 7 asemakaavan muutosehdotuksen 17.9.2013 päivätyn piirustuksen nro 12225 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein. (HEL 2011-006476)

Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava apulaiskaupunginjohtaja 10.4.2014 § 33

Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava apulaiskaupunginjohtaja päättää ottaa kaupunginhallituksen käsittelyyn kaupunkisuunnittelulautakunnan päätöksen 1.4.2014 § 94, Dnro HEL 2013-010765, joka koskee yhteiskäyttöautojen pysäköintitunnuksia.

Päätös on tarkoitus käsitellä kaupunginhallituksessa 22.4.2014. (HEL 2014-004988)

Esittelijä

virastopäällikkö
Mikko Aho

Lisätiedot

Kirsi Juntunen, hallintosihteeri, puhelin: 310 37328
kirsi.juntunen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

virastopäällikkö
Mikko Aho

Lisätiedot

Kirsi Juntunen, hallintosihteeri, puhelin: 310 37328
kirsi.juntunen(a)hel.fi

29.04.2014

Akp/1

§ 120

Kivinokan osayleiskaavan suunnitteluperiaatteet

HEL 2011-006292 T 10 03 02 00

Ksv 1002_1, Kivinokka, karttaruudut H4, J4

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti palauttaa Kivinokan osayleiskaavan jatkosuunnitteluun, joka pohjautuu kesämaja- ja virkistyskäyttöön ja sen laajentamiseen. Asumista tulisi jatkossa kohdentaa Itäväylän ympäristöön taloudellisesti kestäväällä tavalla.

Käsittely

Palautusehdotus:

Elina Moisio: Kaupunkisuunnittelulautakunta päättää palauttaa Kivinokan osayleiskaavan jatkosuunnitteluun, joka pohjautuu kesämaja- ja virkistyskäyttöön ja sen laajentamiseen. Asumista tulisi jatkossa kohdentaa Itäväylän ympäristöön taloudellisesti kestäväällä tavalla.

Kannattajat: Jape Lovén

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Kaupunkisuunnittelulautakunta päättää palauttaa Kivinokan osayleiskaavan jatkosuunnitteluun, joka pohjautuu kesämaja- ja virkistyskäyttöön ja sen laajentamiseen. Asumista tulisi jatkossa kohdentaa Itäväylän ympäristöön taloudellisesti kestäväällä tavalla.

Jaa-äännet: 4

Hennariikka Andersson, Matti Niiranen, Tom Packalén, Risto Rautava

Ei-äännet: 5

Eija Loukoila, Jape Lovén, Jaakko Meretniemi, Elina Moisio, Mikko Särelä

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Suoritetussa äänestyksessä jäsen Elina Moisio vastaehdotus voitti äänin 5-4.

Risto Rautava: ERIÄVÄ MIELIPIIDE
KAUPUNKISUUNNITTELUAUTAKUNNAN PÄÄTÖKSEEN
KIVINOKAN OSAYLEISKAAVAN SUUNNITTELUPERIAATTEISTA

Mielestämme kaupunkisuunnittelulautakunnan olisi tullut päättää Kivinokan suunnitteluperiaatteista siten, että niiden pohjalta olisi voitu laatia asuntorakentamisen mahdollistava osayleiskaava. Osayleiskaava olisi tällöin mahdollistanut Kivinokan suunnittelun monipuoliseksi puukaupunginosaksi, jossa olisi asumista, arvokkaita luonto- ja kulttuuriympäristöjä sekä virkistys- ja vapaa-ajan toimintoja.

Lautakunnan päätös on vahvasti ristiriidassa kaupunginvaltuuston 2012 hyväksymän 'Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman kanssa. Ohjelman mukaan "maankäytön periaatteena on tiivis joukkoliikenneyhteyksiin tukeutuva yhdyskuntarakenne". Kivinokan alue olisi voitu suunnitella siten, että se liittyy kiinteästi Herttoniemen keskukseen ja Kulosaareen. Kahden metroaseman välissä oleva alue tukeutuisi vahvasti joukkoliikenteeseen ja kevyeen liikenteeseen.

Osayleiskaavassa asuinalueen osuus olisi ollut noin puolet ja luonto- ja kulttuuriympäristöä puolet. Osayleiskaava olisi myös mahdollistanut Kivinokan virkistys- ja vapaa-ajantoimintojen parantamisen. Kivinokan alue on taloudellisesti erittäin järkevä rakennusalue. Alueen lähellä ovat erilaiset infraverkot valmiina, ja maa-alue on hyvää rakennusmaata. Lisäksi on arvioitu, että rakennusoikeuden myynnillä kaupungille saadaan alueesta noin 85 miljoonan euron tulot.

Helsingin kaupunginvaltuusto on asettanut tavoitteeksi saada 5500 uutta asuntoa vuodessa Helsinkiin. Kivinokan alue olisi vastannut yli puolta yhden vuoden tavoitteesta. Asuntotuotantotavoitteista on pidettävä kiinni.

Jos lautakunta olisi hyväksynyt alueesta osayleiskaavan laatimisen, niin päätös Kivinokan alueen käytöstä menisi kaupunginvaltuuston päätettäväksi. Mielestämme päätös Kivinokasta pitää saada kaupunginvaltuustolta. Näin tehtiin esimerkiksi Meri-Rastilan osalta kun valtuusto hyväksyi sen osayleiskaavan.

Eriävään mielipiteeseen yhtyivät: Tom Packalén, Hennariikka Andersson, Matti Niiranen

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Tuomas Hakala, projektipäällikkö, puhelin: 310 37205

tuomas.hakala(a)hel.fi
Jouni Heinänen, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37257
jouni.heinanan(a)hel.fi
Raila Hoivanen, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37482
raila.hoivanen(a)hel.fi
Mikko Juvonen, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37252
mikko.juvonen(a)hel.fi
Eija Kivilaakso, toimistopäällikkö, teknistaloudellinen toimisto, puhelin: 310 37247
eija.kivilaakso(a)hel.fi
Tuukka Linnas, arkkitehti, puhelin: 310 37308
tuukka.linnas(a)hel.fi
Juha-Pekka Turunen, vuorovaikutussuunnittelija, puhelin: 310 37403
juha-pekka.turunen(a)hel.fi
Topi Vuorio, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37193
topi.vuorio(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Kivinokan suunnitteluperiaatteet 8.4.2014
- 3 Kivinokan osayleiskaavan suunnitteluohjelma 8.4.2014
- 4 Viitesuunnitelma 8.4.2014
- 5 Kivinokka kaikille -suunnitelma
- 6 Kivinokan rakennettu ympäristö, Ksv 2012
- 7 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma 1008-00/11
- 8 Vuorovaikutusraportti 8.4.2014 sekä tilaisuuksien 16.22.2011 ja 16.9.2013 muistiot
- 9 Viranomaisneuvottelun 6 3 2013 muistio
- 10 Mielipidekirjeiden lähettäjät -luettelo
- 11 Mielipidekirjeet
- 12 Mielipidekirje (saapunut 1.4.2014)
- 13 Osa päätöshistoriaa

Otteet

Ote

Ne mielipiteensä esittäneet,
jotka ovat ilmoittaneet
osoitteensa

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu
Liite 8

Päätösehdotus

Kaupunkisuunnittelulautakunta päättää

- hyväksyä Kivinokan osayleiskaavan jatkosuunnittelun pohjaksi 8.4.2014 päivätyt Kivinokan osayleiskaavan suunnitteluperiaatteet (Liite 2) perustein, jotka ilmenevät Kivinokan osayleiskaavan suunnitteluohjelmasta (Liite 3) liitteineen. Suunnitteluperiaatteiden peruslähtökohta on, että Kivinokasta suunnitellaan monipuolinen ja tiiviisti rakennettu puukaupunginosa, jossa on asumista, arvokkaita luonto- ja kulttuuriympäristöjä sekä virkistys- ja vapaa-ajan toimintoja.

Kivinokan kaupunkirakenne suunnitellaan niin, että mahdollistuu sen liittäminen kiinteästi Herttoniemen keskukseen ja Kulosaareen.

- antaa vuorovaikutusraportin mukaiset vastineet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä suunnitteluperiaatteiden valmistelua varten laadituista maankäyttövaihtoehtoista esitettyihin mielipiteisiin.

Suunnitteluperiaatteet koskevat Yleiskaava 2002:ssa selvitysalueeksi osoitettua Kivinokan niemeä.

Tiivistelmä

Kivinokka osoitettiin vuoden 2002 yleiskaavassa selvitysalueeksi, jonka maankäyttö ratkaistaan yleiskaavalla tai osayleiskaavalla. Osayleiskaavatyö käynnistyi vuonna 2011. Kivinokkaan on tutkittu suunnitteluperiaatteiden laadintaa varten kolmea erilaista maankäyttövaihtoehtoa: yhtä virkistysvaihtoehtoa ja kahta asuinaluevaihtoehtoa, jotka eroavat asukasmäärän, rakentamisen tehokkuuden ja rakentamisalueen rajauksen puolesta.

Kaupunkirakenteellisten ja maankäytöllisten tavoitteiden ja vaihtoehtojen arvioinnin perusteella esitetään, että Kivinokasta suunnitellaan monipuolinen ja tiiviisti rakennettu, vähäautoinen puukaupunginosa, jossa on asumista, arvokkaita luonto- ja kulttuuriympäristöjä sekä virkistys- ja vapaa-ajan toimintoja. Kivinokan kaupunkirakenne suunnitellaan niin, että mahdollistuu sen liittäminen kiinteästi Herttoniemen keskukseen ja Kulosaareen. Alueella säilytetään monipuolista kesänviettoa ja yleisessä virkistyskäytössä olevia puistoja ja metsiä. Alue liitetään osaksi Helsingipuiston virkistysreittejä.

Tiiviisti rakennettu kaupunginosa tukee nykyiseen metrorataan perustuvaa joukkoliikennetarkistusta ja on ekologisten ja ilmastopoliittisten tavoitteiden mukainen. Kivinokan osayleiskaava-alueelle suunnitellaan asumista n. 6 000 asukkaalle. Lisäksi on arvioitu, että Itäväylän ympäristön tarkastelualueelle voidaan suunnitella täydennysrakentamista n. 4 000 asukkaalle. Tiivis rakentaminen raideliikenteen välittömässä vaikutuspiirissä mahdollistaa monipuolisen asuntotuotannon ja hyvät lähipalvelut. Tärkeimmät luontoarvot ja kulttuuriympäristöt sekä piirteitä kesänvieton historiasta voidaan säilyttää ja alueen virkistyskäyttöä kehittää.

Kivinokan sijainti lähellä Helsingin keskustaa, valmiin kaupunkirakenteen lomassa, antaa asuinrakentamiselle edulliset kaupunkitaloudelliset lähtökohdat. Perustamisolosuhteiltaan

ongelmaton, vähämeluinen ja -saasteinen alue valmiin liikenne- ja kunnallisteknisen verkon varrella on moniin muihin aluerakentamiskohteisiin verrattuna helposti ja nopeasti rakennettavissa asuinkäyttöön.

Suunnittelu jatkuu suunnitteluperiaatteiden pohjalta osayleiskaavaluonnoksen laatimisena. Jatkosuunnittelussa selvitetään laajasti valitun maankäyttöratkaisun vaikutuksia ja suunnitelmia kehitetään selvitysten tulosten mukaan.

Esittelijän perustelut

Alueen sijainti

Kivinokka on Vanhankaupunginlahteen työntyvä niemi, joka sijaitsee Itäväylän pohjoispuolella Kulosaaren ja Herttoniemen kaupunginosien rajalla, linnuntietä noin viiden kilometrin päässä Helsingin keskustasta. Sekä Herttoniemen että Kulosaaren metroasemat ovat linnuntietä noin kilometrin päässä alueen keskiosasta.

Lähtökohdat

Kaavoitustilanne ja maanomistus

Ympäristöministeriön 8.11.2006 vahvistamassa Uudenmaan maakuntakaavassa Kivinokka on virkistysaluetta ja taajamatoimintojen aluetta. Uudenmaan maakuntavaltuuston 20.3.2013 hyväksymässä Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavassa Kivinokan alue on muutettu taajamatoimintojen alueeksi, jonka rantoja pitkin kiertää viheryhteystarve. Lisäksi 2. vaihemaakuntakaavaan on merkitty alueella sijaitseva Herttoniemen siirtolapuutarha, joka on valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY 2009).

Helsingin Yleiskaava 2002:ssa Kivinokka on merkitty selvitysalueeksi, jonka maankäyttö ratkaistaan yleiskaavalla tai osayleiskaavalla. Niemen kärki kuuluu yleiskaavassa Helsingipuistona kehitettävään alueeseen. Kivinokan itäpuolinen vesialue on Natura-alue ja luonnonsuojelualue. Herttoniemen siirtolapuutarha on kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävää aluetta.

Kivinokan eteläisimmässä osassa Herttoniemen siirtolapuutarha-alueella on voimassa suojeluasemakaava vuodelta 2007. Pääosa Kivinokan alueesta on asemakaavoittamatonta.

Helsingin kaupunki omistaa alueen.

Alueen yleiskuvaus

Kivinokka on ollut 1900-luvun alkuvuosista kesänviettoaluetta, erityisesti itäisen kantakaupungin työväestön virkistysympäristönä. Niemestä tuli kansanpuisto 1920-luvulla. Pieniä lautarakenteisia kesämajoja alettiin rakentaa alueelle 1940-luvulla.

Kivinokka on metsäinen niemi, joka on kooltaan noin 68 ha. Suuren osan alueesta kattaa ulkoilupuisto, jolla on eri yhdistysten hallintaan vuokratuilla alueilla yhteensä reilut 600 kesämajaa. Lisäksi alueella on yleinen uimaranta, pieniä venesatamia, viljelypalstoja ja pelikenttiä. Alueen eteläosassa sijaitsee Kulosaaren kartano talousrakennuksineen ja Herttoniemen siirtolapuutarha. Koillisosa on rakentamatonta metsä- ja kallioaluetta, jolla on luontopolku.

Kivinokka on nykyisellään kävellen ja pyöräillen hyvin sekä joukkoliikenteellä melko hyvin saavutettavissa olevaa virkistysympäristöä.

Maaperältään Kivinokan alue on pääosin kallioista kitkamaa- aluetta ja avokalliota. Alue on rakentamiseen hyvin soveltuvaa. Topografialtaan alue on kuitenkin paikoin jyrkkäpiirteistä kalliota, mikä aiheuttaa haasteita jatkosuunnittelulle. Lounaisrannalla on paikoin ohuehkoja savikerroksia, jotka oletettavasti edellyttävät massanvaihtoa.

Suuri osa Kivinokasta on ilmanlaadultaan ja meluolosuhteiltaan hyvää. Alueen eteläosa on Itäväylän ja metroradan välittömässä läheisyydessä, ja niiden vaikutusta rakentamiselle selvitetään suunnittelun edetessä.

Kulttuuriympäristö ja luontokohteet

Museovirasto on luokitellut Kivinokassa sijaitsevan Herttoniemen siirtolapuutarhan valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi (RKY 2009) ja se on suojeltu asemakaavalla. Siirtolapuutarhan läheisyydessä on Kulosaaren kartano, jonka päärakennus on 1800-luvun alusta. Kartanomiljöön sivurakennuksineen ja puutarhajäänteineen on arvokas kokonaisuus. Koko Kivinokka on arvioitu maakunnallisesti arvokkaaksi kulttuuriympäristöksi, perusteena erityisesti kaupungissa asuvan työväen vapaa-ajanvieton historia. Siirtolapuutarhan pohjoispuolella on Brändön kylänpaikka, pieni historiallisen ajan muinaisjäännös.

Huomattava osa luonnonympäristöiltään monipuolisesta Kivinokasta on arvioitu joko eläimistön tai kasvillisuuden kannalta arvokkaaksi. Merkittävimmät luonnonympäristön kohteet ovat niemen länsirannan tärkeä lepakkoalue sekä itärannan vanha metsä ja tervaleppälehto. Jälkimmäinen kuuluu Helsingin luonnonsuojeluohjelmassa 2008–2017 rauhoitettavaksi esitettyihin alueisiin. Itäinen rantaviiva rajautuu

suoraan Natura 2000-verkoston kuuluvaan Viikin-Vanhankaupunginlahden luonnonsuojelualueeseen.

Kaupunkirakenne ja liikenne

Kivinokka on osa Itä-Helsingin kaupunkirakennetta. Se sijoittuu tärkeimpien itä-länsisuuntaisten liikennesuonien välittömään läheisyyteen. Alueen länsipuolella on Kulosaaren kaupunginosa ja Kalasataman kaupunginosa, johon rakennetaan asumista noin 20 000 uudelle helsinkiläiselle. Kivinokka kytkeytyy toiminnallisesti luontevasti Herttoniemen keskeisimmän alueen täydennykseksi. Länsi-Herttoniemessä asuu n. 8 500 asukasta ja Herttoniemenrannassa n. 8 900. Kivinokan rakentaminen tarjoaisi Herttoniemelle uuden tärkeän kasvusuunnan ja luo osaltaan edellytyksiä Herttoniemen keskustan kehittymiselle metroaseman ympärille. Kivinokka voidaan erityisesti kävely- ja pyöräily-yhteyksillä liittää myös Kulosaaren suuntaan.

Kivinokan kärki on osa Helsingipuistona kehitettävää aluetta. Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi 7.2.2012 Helsingipuiston osa-alueittaiset kehittämisperiaatteet. Kivinokan osalta periaatteissa todettiin, että selvitysalueen maankäytön suunnittelussa otetaan huomioon Helsingipuiston kokonaisuus ja turvataan reittien jatkuminen alueella. Helsingipuiston rajautuminen Kivinokan alueella ratkaistaan Kivinokan osayleiskaavassa. Kivinokan rakentaminen voi edistää Helsingipuiston tavoitteiden saavuttamista parantamalla virkistysyhteyksiä ja tarjoamalla realistiset edellytykset ranta-alueiden virkistyspalvelujen kehittämiseksi.

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 5.3.2013 hyväksyä pyöräilyn laatukäytävien eli baanojen verkkosuunnitelman soveltuvin osin jatkovalmistelun pohjaksi. Verkkosuunnitelmassa on esitetty yhteys Itäkeskuksesta ja Herttoniemestä Kivinokan sekä Kulosaaren kautta Sörnäisiin ja siitä edelleen kantakaupunkiin.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Osayleiskaavatyö on käynnistetty kaupungin aloitteesta. Kaavoituksen vireilletulosta on ilmoitettu vuoden 2011 kaavoituskatsauksessa. Kivinokan osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma lähetettiin osallisille 1.11.2011.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävänä 14.11.–2.12.2011. Keskustelutilaisuus pidettiin 16.11.2011. Kivinokan verkkosivujen keskustelupalstalla oli marraskuusta 2011 elokuuhun 2013 mahdollisuus ehdottaa ja ideoida sitä, millaisia vaihtoehtoja Kivinokkaan tulisi tutkia.

Maankäyttövaihtoehdot

Alueelle on tutkittu suunnitteluperiaatteiden laadintaa varten kolmea erilaista maankäyttövaihtoehtoa: yhtä virkistysvaihtoehtoa ja kahta asuinaluevaihtoehtoa, jotka erosivat asukasmäärän ja rakentamisalueen rajauksen puolesta.

Maankäyttövaihtoehdot olivat nähtävänä 9.–30.9.2013. Keskustelutilaisuus pidettiin 16.9.2013. Palautetta kerättiin 9.–30.9.2013 verkkokeskustelupalstalla kolmella eri sivulla, jotka olivat: Virkistysalue, asuinalue noin 4 000 asukkaalle ja asuinalue noin 12 000 asukkaalle.

Yhteenveto verkkokeskusteluista ja keskustelutilaisuuksista on vuorovaikutusraportissa. Lisäksi keskustelutilaisuuksista on laadittu muistiot.

Vaihtoehtojen arviointi ja vertailu

Vaihtoehtoja on vertailtu toisiinsa ja arvioitu sen suhteen, miten ne toteuttavat valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita ja Helsingin strategiaohjelmaa. Muita vaikutuksia on arvioitu vasta alustavasti. Vaihtoehtojen vertailu on liitteenä olevassa Kivinokan osayleiskaavan suunnitteluohjelmassa.

Suunnitteluperiaatteiden pohjana olevasta maankäytöstä on laadittu kaavatalouslaskelma, jossa on arvioitu rakentamiskustannuksia ja tonttituloja kaupungille. Laskelma on esitetty liitteenä olevassa Kivinokan osayleiskaavan suunnitteluohjelmassa.

Suunnitteluperiaateratkaisun jälkeen jatketaan vaikutusten arviointia laajasti valitun maankäyttöratkaisun pohjalta ja suunnitelmia muokataan selvitysten tulosten mukaan.

Suunnitteluperiaatteet

Kivinokan osayleiskaavan suunnitteluperiaatteet on laadittu kaupunkirakenteellisten ja maankäyttöisten tavoitteiden, vaihtoehtojen arvioinnin ja saadun palautteen pohjalta niin, että mahdollistuu kestävän, tiiviin ja eheän joukkoliikenteeseen perustuvan kaupunkirakenteen laajentaminen. Esitetään, että Kivinokasta suunnitellaan monipuolinen ja tiiviisti rakennettu, vähäautoinen puukaupunginosa, jossa on asumista, arvokkaita luonto- ja kulttuuriympäristöjä sekä virkistys- ja vapaa-ajan toimintoja. Kivinokan kaupunkirakenne suunnitellaan niin, että mahdollistuu sen liittäminen kiinteästi Herttoniemen keskukseen ja Kulosaareen. Alueella säilytetään monipuolista kesänviettoa ja yleisessä

virikistyskäytössä olevia puistoja ja metsiä. Alue liitetään osaksi Helsingipuiston virikistysreittejä.

Tiiviisti rakennettu kaupunginosa tukee nykyiseen metrorataan perustuvaa joukkoliikennetarkistusta ja on ekologisen ja ilmastopoliittisten tavoitteiden mukainen. Kivinokan osayleiskaava-alueelle suunnitellaan asumista n. 6 000 asukkaalle. Lisäksi on arvioitu, että Itäväylän ympäristön tarkastelualueelle voidaan suunnitella täydennysrakentamista n. 4 000 asukkaalle. Tiivis rakentaminen mahdollistaa monipuolisen asuntotuotannon ja hyvät lähipalvelut, ja toisaalta sen, että tärkeimmät luontoarvot ja kulttuuriympäristöt sekä piirteitä kesänvieton historiasta voidaan säilyttää ja alueen virikistyskäyttöä kehittää. Tehokas rakentaminen mahdollistaa myös alueen saavutettavuuden parantamisen.

Kesämajakäyttöä on tarkoitus jatkaa osana uutta kaupunginosaa: alueella on tulevaisuudessa vähintään 200 kesämajaa tiiviillä yleisessä virikistyskäytössä olevilla kesämaja-alueilla. Suunnittelun edetessä etsitään nykyisen suuruiselle kesämajamäärälle paikka Kivinokasta ja korvaavilta alueilta.

Kivinokan sijainti lähellä Helsingin keskustaa, valmiin kaupunkirakenteen lomassa antaa asuinrakentamiselle edulliset kaupunkitaloudelliset lähtökohdat. Asuntotuotannon määrällisiin ja laadullisiin tavoitteisiin voidaan vastata kestävästi, ja samalla tiivis rakentaminen mahdollistaa alueelle myös monipuoliset virikistysmahdollisuudet.

Alue on helposti liitettävissä nykyiseen yhdyskuntatekniseen verkostoon ja olemassa oleviin joukkoliikenteen, kevyen liikenteen ja henkilöautoliikenteen pääväyliin. Merkittävä täydennysrakentamisalue on toteutettavissa hyödyntäen pitkälti nykyistä infraverkostoa.

Kivinokan osayleiskaava-alue on sekä kaavataloudellisesti, että aikataulullisesti helposti asuinrakentamiselle käyttöön otettavissa ja kytkettävissä yhdyskuntarakenteeseen ja kunnallistekniikkaan. Kivinokan edulliset olosuhteet mahdollistavat rakentamiskustannuksiltaan suhteellisen edullisen rakennustuotannon.

Kivinokan kehittäminen asuinalueeksi on osittain ristiriidassa alueen nykyisten arvojen kanssa. On arvioitu, että rakentaminen voidaan sijoittaa niin, että Natura 2000 -alueen arvoille ei aiheuteta merkittävää haittaa. Jatkosuunnitteluvaiheessa selvitetään alueen lepakkoarvot tarkasti. On mahdollista, että rakentamisalueiden sijaintia joudutaan selvitysten perusteella muuttamaan suunnitteluperiaateratkaisusta.

Kivinokan liikennejärjestelmän suunnitteluperiaatteet (KSV/liikenne-suunnitteluosasto 8.4.2014) on osana suunnitteluohjelmaa. Kivinokan rakentamisen myötä Herttoniemen ja Kulosaaren metroasemien saavutettavuutta parannetaan. Uusi suunnitelma mahdollistaa Kivinokan joukkoliikenneyhteydeksi bussilinjan ainakin Kulosaaren ja Herttoniemen metroasemille. Jalankulku ja pyöräily tulevat olemaan tärkeässä asemassa Kivinokan liikennejärjestelmää suunniteltaessa. Kulosaaren ja Kivinokan välille on tarkoitus rakentaa mm. jalankululle ja pyöräilylle tarkoitettu silta, jota pitkin pääsee nopeammin Kulosaaren metroaseman suuntaan. Lisäksi Kivinokan rantaa pitkin kulkisi rantareitti, jonka pääasiallinen tarkoitus olisi toimia virkistysreitinä.

Viranomaisyhteistyö

Valmistelun yhteydessä on tehty viranomaisyhteistyötä kiinteistöviraston, kaupunginmuseon, rakennusviraston, ympäristökeskuksen, opetusviraston, kulttuurikeskuksen, sosiaali- ja terveystieteiden viraston, nuorisosiainkeskuksen, pelastuslaitoksen, rakennusvalvontaviraston, liikuntaviraston, Helsingin seudun liikenne-kuntayhtymän (HSL), Helsingin seudun ympäristöpalvelut-kuntayhtymän (HSY), Helsingin Energian, Helsingin Sataman, Uudenmaan ELY-keskuksen, Uudenmaan liiton sekä Museoviraston kanssa.

Viranomaisneuvottelu pidettiin 6.3.2013. Viranomaisneuvottelusta on laadittu muistio, joka on esityslistan liitteenä.

Kaupunginmuseo ja kulttuurikeskus korostivat alueen kulttuurihistoriallisia ja luontoarvoja. Kaupunginmuseo, ympäristökeskus ja kulttuurikeskus katsoivat, että alueen säilyttäminen virkistyskäytössä olisi kannatettavin vaihtoehto.

Helsingin seudun liikenne katsoi, että molemmat rakennetut vaihtoehdot tukevat kestävien kulkumuotojen kehittämistavoitteita, mutta tehokkaampi vaihtoehto mahdollistaa paremman joukkoliikenteen palvelutason alueelle.

Ympäristökeskus totesi, että tehokkaammin rakennettu vaihtoehto olisi merkittävä asuntotuotannon kannalta, mutta sen hyväksyttävyyttä Natura-arvioinnin ja lepakoiden tiukan suojelun kannalta hankala, jopa epätodennäköinen.

Rakennusvirasto katsoo, että alueen ja sen ympäristön virkistyspalveluja ja liikenneolosuhteita tulisi analysoida huolellisesti ja tehdä laaja ja avoin vaikutusten arviointi jo ennen maankäyttövaihtoehdon valitsemista. Mikäli aluetta kehitetään virkistysalueena, on siellä paljon tekemistä ja investointitarpeita.

Kiinteistöviraston mielestä Kivinokka tulisi ottaa tehokkaaseen asuinkäyttöön, koska se vastaa parhaiten asetettuihin määrällisiin ja laadullisiin tavoitteisiin ja tukee myös parhaiten kaupungin taloutta. Vaihtoehtoista voidaan kehittää ratkaisu, jossa luontoarvojen säilyttäminen ja virkistyskehittäminen yhdistyvät tiiviiseen ja tehokkaaseen asuinalueeseen. Lisäksi kiinteistövirasto totesi, että kaupungin tulee aktiivisesti etsiä korvaavia paikkoja kesämajatoiminnalle, ja että kiinteistövirasto on käynyt alustavia neuvotteluja korvaavasta paikasta.

Loput lausunnot koskivat seikkoja, joita jatkosuunnittelussa tulee ottaa huomioon. Useissa viranomaisten kannanotoissa korostettiin sitä, että aluetta koskevan päätöksenteon ja jatkosuunnittelun pohjaksi on tehtävä riittävät selvitykset.

Esitetyt mielipiteet

Kaikkiaan mielipiteitä saatiin OAS- ja maankäyttövaihtoehto -vaiheissa yhteensä 64.

Suurimmassa osassa mielipiteistä toivottiin Kivinokan virkistyskäyttöä, joko alueen säilyttämistä nykyisellään, tehostamista virkistysvaihtoehdon mukaisesti tai jotain näiden väliltä. Rakentaminen asumiskäyttöön sai jonkin verran kannatusta, mutta selkeästi vähemmän. Kesämajakäytön jatkaminen sai selkeän enemmistön kannatuksen. Erytystä huolta kannettiin alueen luontoarvojen säilymisestä, vaikutuksista Natura 2000 -alueelle, alueellisen virkistysympäristön riittävyydestä sekä selvitysten riittävyydestä.

Kivinokka-ryhmä on laatinut yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston kanssa virkistysvaihtoehdon pohjalta oman esityksensä (Kivinokka kaikille) alueen kehittämiseksi.

Virkistysvaihtoehdon puolesta on kerätty adresseja, jossa on yhteensä noin 8 000 allekirjoitusta.

Saapuneet mielipidekirjeet (64), Kivinokka kaikille -esitys ja viranomaisten kannanotot (13) ovat liitteinä.

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään laajemmin tiivistelmät viranomaiskannanotoista ja aihepiireittäin mielipiteistä sekä niiden vastineet.

Jatkosuunnittelu

Vuonna 2014 laaditaan osayleiskaavaaluonnos. Tavoitteena on, että kaavaaluonnos esitellään kaupunkisuunnittelulautakunnalle vuoden 2015 alussa. Osayleiskaavaaluonnosta tarkennetaan

osayleiskaavaehdotukseksi kaavaluonnoksesta saadun palautteen ja vaikutusten arviointien pohjalta. Tämänhetkisen arvion mukaan osayleiskaavaehdotus on kaupunkisuunnittelulautakunnan käsittelyssä vuoden 2016 alussa ja kaupunginhallituksen sekä kaupunginvaltuuston käsittelyssä vuoden 2016 aikana.

Osayleiskaava-alue ei koske valtion ylläpitämään kiinteistörekisteriin kuuluvia alueita.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Tuomas Hakala, projektipäällikkö, puhelin: 310 37205
tuomas.hakala(a)hel.fi
Jouni Heinänen, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37257
jouni.heinanan(a)hel.fi
Raila Hoivanen, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37482
raila.hoivanen(a)hel.fi
Mikko Juvonen, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37252
mikko.juvonen(a)hel.fi
Eija Kivilaakso, toimistopäällikkö, teknistaloudellinen toimisto, puhelin: 310 37247
eija.kivilaakso(a)hel.fi
Tuukka Linnas, arkkitehti, puhelin: 310 37308
tuukka.linnas(a)hel.fi
Juha-Pekka Turunen, vuorovaikutussuunnittelija, puhelin: 310 37403
juha-pekka.turunen(a)hel.fi
Topi Vuorio, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37193
topi.vuorio(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Kivinokan suunnitteluperiaatteet 8.4.2014
- 3 Kivinokan osayleiskaavan suunnitteluohjelma 8.4.2014
- 4 Viitesuunnitelma 8.4.2014
- 5 Kivinokka kaikille -suunnitelma
- 6 Kivinokan rakennettu ympäristö, Ksv 2012
- 7 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma 1008-00/11
- 8 Vuorovaikutusraportti 8.4.2014 sekä tilaisuuksien 16.22.2011 ja 16.9.2013 muistiot
- 9 Viranomaisneuvottelun 6 3 2013 muistio
- 10 Mielipidekirjeiden lähettäjät -luettelo
- 11 Mielipidekirjeet
- 12 Mielipidekirje (saapunut 1.4.2014)
- 13 Osa päätöshistoriaa

Otteet

Ote
Ne mielipiteensä esittäneet,
jotka ovat ilmoittaneet

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu

29.04.2014

Akp/1

osoitteensa

Liite 8

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 15.04.2014 § 108

HEL 2011-006292 T 10 03 02 00

Ksv 1002_1, Kivinokka, karttaruudut H4, J4

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti panna asian pöydälle lautakunnan 29.4.2014 pidettävään kokoukseen asti.

Käsittely

15.04.2014 Pöydälle

Pöydällepanoehdotus:

Risto Rautava: Esitän asian jättämistä pöydälle seuraavaan kokoukseen.

08.04.2014 Pöydälle

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Tuomas Hakala, projektipäällikkö, puhelin: 310 37205
tuomas.hakala(a)hel.fi

Jouni Heinänen, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37257
jouni.heinanan(a)hel.fi

Raila Hoivanen, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37482
raila.hoivanen(a)hel.fi

Mikko Juvonen, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37252
mikko.juvonen(a)hel.fi

Eija Kivilaakso, toimistopäällikkö, teknistaloudellinen toimisto, puhelin: 310 37247
eija.kivilaakso(a)hel.fi

Tuukka Linnas, arkkitehti, puhelin: 310 37308
tuukka.linnas(a)hel.fi

Juha-Pekka Turunen, vuorovaikutussuunnittelija, puhelin: 310 37403
juha-pekka.turunen(a)hel.fi

Topi Vuorio, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37193
topi.vuorio(a)hel.fi

Kiinteistövirasto 27.2.2014

HEL 2011-006292 T 10 03 02 00

Postiosoite

PL 2100, (Kansakoulukatu 3)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkisuunnittelu@hel.fi

Käyntiosoite

Kansakoulukatu 3
Helsinki 10
www.hel.fi/kaupunkisuunnittelu

Puhelin

Faksi
+358 9 310 37409

Y-tunnus

Tilinro

F10680001200062637
Alvno

Kiinteistövirasto on antanut 9.10.2013 lausunnon (HEL 2011-006292 T 10 03 02 00) kaupunkisuunnitteluvirastolle Kivinokan maankäyttövaihtoehtoista osayleiskaavan suunnitteluperiaatteiden laadintaa varten.

Täydennyksenä lausuntoon todettakoon, että kaupungin tulee etsiä aktiivisesti korvaavia paikkoja kesämajatoiminnalle. Kiinteistövirasto on käynyt alustavia neuvotteluja Helsingin seurakuntayhtymän kanssa korvaavasta paikasta kesämajatoiminnalle Fastholman alueella. Helsingin seurakuntayhtymä omistaa noin 7,5 hehtaarin suuruisen alueen, joka rajoittuu kaupungin omistamaan alueeseen. Kiinteistövirasto katsoo, että kaupunkisuunnitteluviraston tulisi tutkia edellä mainittua aluetta lähiympäristöineen Kivinokan alueelta mahdollisesti siirtyviä kesämajoja varten.

Fastholman alue sijaitsee Herttoniemen kaupunginosassa Vanhankaupungin selän itärannalla noin kilometrin etäisyydellä linnuntietä Kivinokan alueesta koilliseen. Fastholman alueen saavutettavuus on lähes yhtäläinen Kivinokan alueen kanssa.

9.10.2013 Lausunto annettu

Lisätiedot

Pekka Saarinen, tonttiasiamies, puhelin: 310 64182
pekka.t.saarinen(a)hel.fi

Opetusvirasto 15.10.2013

HEL 2011-006292 T 10 03 02 00

Kaupunkisuunnitteluvirastossa on tehty kolme erilaista maankäyttövaihtoehtoa Kivinokan suunnitteluperiaatteiden laadintaa varten. Virkistyskäyttövaihtoehdossa alueen nykyistä kesämajatoimintaa lisätään jonkin verran ja alueen virkistyskäyttömahdollisuuksia kehitetään. Kahdessa muussa vaihtoehdossa Kivinokkaa tutkitaan myös asuntorakentamisen alueena. Tiiviin ja matalamman rakentamisen vaihtoehdossa asukkaita tulisi noin 4 000 ja tehokkaimmassa ja laajimmassa vaihtoehdossa, johon kuuluisi myös Itäväylän kattamista ja vahva kytkös Herttoniemeeseen, asuntoja tulisi noin 12 000 asukkaalle.

Virkistyskäyttövaihtoehto tuo lisämahdollisuuksia koululiikuntaan, mutta asuntorakentaminen kahdessa muussa vaihtoehdossa aiheuttaa

koulurakennustarvetta. Tiivis ja matala vaihtoehto tuo mukanaan noin 500 peruskouluikäistä, joiden koulutilakysymys tulee ratkaista osin alueella ja osin naapurikaupunginosissa.

Tehokkain ja laajin 12 000 asukkaan vaihtoehto luo tarpeen varata alueelle oma yhtenäinen peruskoulu; laskennallinen peruskouluikäisten määrä on n. 1 400. Rakentamisella on heijastusvaikutuksia myös ympäristön koulujen laajentamiseksi.

Lisätiedot

Kaisa Nuikkinen, johtava arkkitehti, puhelin: 310 86291
kaisa.nuikkinen(a)hel.fi

Kulttuurikeskus 4.10.2013

HEL 2011-006292 T 10 03 02 00

Kivinokan kaavavalmistelussa on esitetty tulevan kaavaehdotuksen pohjaksi kolme maankäyttövaihtoehtoa, joista pyydetään esittämään lausunto. Ne ovat

1. Virkistysvaihtoehto, joka kehittäisi ja parantaisi alueen nykyistä maankäyttöä kaupunkipuistona. Tässä vaihtoehdossa kaupunkisuunnitteluviraston analysoima negatiivinen vaikutus kohdistuu Helsingin tonttimaan riittävyteen, muut arvioidut vaikutukset ovat positiivisia.
2. Rakennettu vaihtoehto 1, 4 000 – asukkaan pien- ja kerrostaloalue, pohjautuisi nykyisiin liikennejärjestelyihin. Ratkaisulla on analyysiaineistossa arvioitu olevan melko vähän negatiivisia vaikutuksia kulttuuri- ja luonnonperinnön ja niille asetettujen tavoitteiden kannalta. Kaupunkirakenteen kehittymisen eri näkökulmista vaihtoehdolla on katsottu olevan myönteinen vaikutus.
3. Rakennettu vaihtoehto 2, 12 000 asukkaalle suunnattu kerrostalovaltainen alue, jossa Kivinokka yhdistettäisiin betonikannella Herttoniemeeseen. Tämä vaihtoehto edellyttäisi Kivinokan kesämajojen väistymistä, mutta siirtolapuutarha saisi jäädä.

Kivinokan kesämaja-alue on vuokrattu 1900 – luvun alussa työväestön virkistyspaikaksi. Tyypimajojen suunnitteluun on osallistunut mm. arkkitehti Hilding Ekelund.

Nykyisessä asemakaavassa (2007) Herttoniemen 1934 perustettu siirtolapuutarha – alue on suojeltu ja sen kulttuuri- ja rakennushistorialliset sekä maisemakulttuuriset elementit on määrätty säilytettäväksi.

Alueella sijaitsee myös Kulosaaren kartano, jonka puistomainen alue ollaan kaikissa vaihtoehdoissa säilyttämässä.

Taustamateriaalin ja annettujen asiantuntijalausuntojen perusteella kaava-alueilla on huomattavaa, kerrostunutta rakentamis- ja kulttuurihistoriallista arvoa. Siihen liittyy myös merkittävää sosiaalipoliittista historiaa ajalta, jolloin kaupunki asuinalueena oli selvästi jakaantunut yhteiskuntaluokittain.

Nyky aikaan säilynyt alue sopii hyvin moderniin, uuden polven kaupunkilaisuuteen, jossa mm. siirtolapuutarhamökit ovat asukkaiden suuressa suosiossa. Kesämaja-alueella on omia yhteisöllisiä, sosiaalisia perinteitä (mm. juhannusjuhlat), joihin myös muut kaupunkilaiset osallistuvat. Alueella on toteutettu lähes vuosittain jonkinlainen avoin ympäristötaidetahtuma. Kesämaja-alueella on meneillään sukupolvenvaihdos ja uusi käyttäjä on usein nuori lapsiperhe.

Kulttuurikeskus katsoo, että Kivinokan alueella on paljon kehittämispotentiaalia kaupunkilaisten virkistyskäytössä. Itä-Helsingin asukasmäärä sekä rakennuskanta kasvavat ja virkistystä haetaan entistä enemmän kaupunkiluonnosta. Kulttuurikeskuksen näkemyksen mukaan Kivinokan aluetta tulisikin kehittää virkistysalueena ja vaihtoehdoista korkeintaan rakennetun vaihtoehdon 1 (4 000 asukasta) mukaan.

Alueella on myös erilaisia kartoitettuja luontoarvoja, joihin mm. ympäristökeskus lausunnossaan ottanee kantaa. Kulttuurikeskus viittaa lisäksi kaupunginmuseon johtokunnan lausuntoon.

Lisätiedot

Paiju Tyrväinen, osastopäällikkö, puhelin: 310 29874
paiju.tyrvainen(a)hel.fi

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 1.10.2013

HEL 2011-006292 T 10 03 02 00

Kaupunkisuunnitteluviraston lausuntopyyntö 11.9.2013

Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto on esittänyt kolme Kivinokan osayleiskaavan suunnitteluperiaatteita viitoittavaa

maankäyttövaihtoehtoa, joista Helsingin kaupunginmuseo lausuu kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta seuraavan.

Suunnitteluvaihtoehdot

Vaihtoehdot ovat: 1) virkistysvaihtoehto nykyiseen maankäyttöön pohjautuen, 2) rakennettu vaihtoehto 1, joka olisi noin 4000 asukkaan pien- ja kerrostaloalue ja 3) rakennettu vaihtoehto 2, noin 12 000 asukkaan kaupunginosa.

Ensimmäisen vaihtoehdon lähtökohtana ovat Kivinokan olevat luonto- ja kulttuuriarvot. Virkistysvaihtoehdon tavoitteena on avata Kivinokan aluetta entistä paremmin yleiselle virkistykselle. Kesämaja-alueiden tiivistämistä tullaan selvittämään ja uusille mökeille etsitään paikkoja. Tutkitaan myös uusia virkistyskäyttöjä ja -palveluja alueelle. Rantametsän luontoarvoiltaan tärkein osa rauhoitetaan luonnonsuojelualueeksi.

Rakennettu vaihtoehto 1 toisi asuinrakentamista Kivinokan etelärantaan. Koillisrannan luonnontilaisena säilytettävän metsän ja uuden korttelirakenteen väliin esitetään täydennettävä mökkialue, jonne voitaisiin siirtää yli puolet Kivinokan nykyisistä mökeistä. Noin 4000 uudelle asukkaalle kaavoitettaisiin pien- ja kerrostaloasumista. Liikennejärjestelyt pohjautuisivat nykyisiin.

Rakennettu vaihtoehto 2 tarkoittaisi Kivinokan yhdistämistä Herttoniemeen ja Herttoniemenrantaan kattamalla Itäväylä betonikannella ja rakentamalla uusia kortteleita sen sivuille. 12 000 asukkaan uusi kaupunginosa ja sen massiivinen asuinrakentaminen merkitsisi Kivinokan kesämökkien väistymistä sen tieltä. Kartanoalue jäisi asuinkortteleiden keskelle ja siirtolapuutarha-alue säilyisi ennallaan.

Kivinokan osayleiskaava-alue

Kivinokan osayleiskaava-alue koostuu kolmesta erityyppisestä maisemallisesta osa-alueesta, jotka edustavat helsinkiläistä puisto- ja puutarhakulttuuria: Kivinokan kesämaja-alue, Kulosaaren kartano ja Herttoniemen siirtolapuutarha. Alueella on myös rakentamatonta metsä- ja kallioaluetta. Koko osayleiskaava-alue on alun perin ollut

Kulosaaren kartanon maita. Kulosaaren kartanon syntyhistoria ulottuu 1500-luvulle.

Kivinokalla ei ole asemakaavaa lukuun ottamatta Herttoniemen siirtolapuutarhan aluetta. Ajantasaisessa asemakaavassa vuodelta 2007 Herttoniemen siirtolapuutarhan alueen ympäristö on määrätty säilytettäväksi. Alueelle on annettu asemakaavassa suojelumerkintä RP/s, jonka määräyksessä sanotaan: ”Siirtolapuutarha-alue, jolla ympäristö säilytetään. Alueella olevien rakennusten, puutarhamökkien, piha-alueiden ja puutarhapalstojen kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta arvokkaat ominaispiirteet tulee säilyttää.” Herttoniemen siirtolapuutarha on myös valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö eli RKY 2009-kohde, jota koskevat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet. Siirtolapuutarha perustettiin vuonna 1934 Kulosaaren kartanon maille.

Kivinokan kesämaja-alue sai alkunsa työväestön virkistyspaikkana viime vuosisadan alkupuolella. Ahtaasti asunut työväestö etsi vapaa-aikoinaan virkistystä Helsingin lähialueiden saarista ja kansanpuistoista. Työväenyhdistykset halusivat parantaa työväen oloja tarjoamalla näille vuokraamia Vanhankaupunginlahden rantoja ja saaria leiriytymispaikoiksi. Vanhankaupunginlahden ranta-alueet kuuluivat alun perin neljälle kartanolle: Viikin, Kulosaaren, Herttoniemen ja Kumpulan kartanoille. Sörnäisten työväenyhdistys vuokrasi vuosina 1916–25 Brändö-yhtiöltä Kivinokkaa ja samoihin aikoihin vuokrasi vastaperustettu urheiluseura Helsingin Ponnistusniemen länsipäätä. Kivinokka kartanoineen siirtyi Helsingin kaupungin omistukseen vuonna 1927. Vuonna 1931 perustettiin 27 hehtaarin suuruinen Kivinokan kansanpuisto helsinkiläisten retkeily- ja telttailualueeksi Kulosaari-yhtiöltä hankitulle alueelle. Kesämaja-alue rakentui sinne pikkuhiljaa, kun vuonna 1934 oli vahvistettu järjestyssääntö, jonka mukaan alueelle sai pystyttää kiinteiden lautapohjien päälle kangasteltoja ja pahvista ja puukuitulevystä rakennettuja majoja. Kiinteää mökkiasutusta Kivinokkaan on rakennettu 1940-luvun alusta lähtien. Vuonna 1946 saatiin rakentamiselle tarkemmat ohjeet, kun kaupunginarkkitehti Hilding Ekelund laati alueelle tyyppimajan piirustukset. Kivinokan kesämaja- ja virkistyskäyttö on sittemmin jatkunut alueella keskeytyksettä.

Brändön historiallisen ajan kylänpaikka

Brändö mainitaan historiallisissa lähteissä ensimmäisen kerran vuonna 1515. Kylän nimi viittaa siihen, että saari on palanut. Brandön vanhin

kartta on vuodelta 1692. Kylän alueella oli tuolloin Brändön kartano. Kartano siirrettiin 1700-luvun puoliväliin mennessä jonkin matkaa etelämmäksi ja vanha tontti jäi tyhjilleen. Brändön kartanon 1600-luvun lopun tonttimaan sijaitsee kallion etelärinteellä olevalla suojaisella terassilla. Suuri osa vanhasta tontista on nykyään Herttoniemen siirtolapuutarha-alueella, ja on luultavasti tuhoutunut uudemman maankäytön seurauksena. Tontin pohjoisreuna on rakentamatonta nurmikkoaluetta, jonka halki kulkee ulkoilupolku. Paikalla ei ole näkyvissä vanhoja rakenteita, mutta on mahdollista, että niitä on säilynyt maan alla. Myös Brändön kartanon nykyinen paikka sopisi vanhaksi tonttimaaksi. On mahdollista, että kartano on siirtynyt 1700-luvulla vanhalle tontille. Tuleva maankäyttö saattaa aiheuttaa alueella arkeologisia kaivauksia.

Kulttuurihistorialliset arvot

Kivinokan käyttö on vakiintunut ja alueella on kulttuurihistoriallista arvoa helsinkiläisen työväestön kesänviettopaikkana yhdessä Herttoniemen siirtolapuutarhan kanssa. Kivinokan niemen kärki ja osa rannoista kuuluu yleiskaavassa rajattuun Helsingipuistona kehitettävään alueeseen.

Kaupunginmuseo on lausunut Kivinokan osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (23.11.2011). Museo katsoi lausunnossaan, että Kivinokan alueen käyttö on siinä mielessä vakiintunut virkistyskäyttöön ja alueella on senkaltaisia arvoja, että ympäristö tulisi jatkossakin säilyttää. Suunnittelualueella tulee tehdä riittävät kulttuuriympäristöä koskevat selvitykset kaavatyon aikana, joista Kulosaaren kartanon alueen ympäristöhistoriallinen selvitys tulisikin käynnistää pikimmiten.

Kaupunginmuseon näkemyksen mukaan nyt nähtävillä olevista kolmesta suunnitteluvaihtoehdosta vain ensimmäinen tulee kyseeseen Kivinokan osayleiskaavan jatkotyössä ja se tulee ottaa suunnitteluperiaatteiden lähtökohdaksi. Kaksi muuta vaihtoehtoa tuhoaisivat Kivinokan kulttuurihistorialliset arvot ja saaren luontoarvot.

Lisätiedot

Johanna Björkman, tutkija, puhelin: +358 9 310 36473
johanna.bjorkman(a)hel.fi

Rakennusvirasto 30.9.2013

HEL 2011-006292 T 10 03 02 00

Yleistä

Kivinokalla on suuri maisemallinen ja kulttuurihistoriallinen merkitys osana Kulosaaren kartanoympäristöä sekä Vanhankaupunginlahtea rajaava metsäistä niemeä. Kivinokka on tärkeä virkistysalue yhä tiivistyvässä kaupunkirakenteessa ja sen luontoarvot ovat kiistattomat. Kivinokan metsä- ja luonnonsuojelualueet luovat yhdessä viljeltyjen alueiden kanssa monipuolisen kasvi-, eläin- ja hyönteisyhdyskunnan.

Luoto- ja virkistysarvojen lisäksi Kivinokan sosiaalinen merkitys on suuri. Alueella on nykyään sadoille veneille laituripaikka, 608 kesämajaa, 182 siirtolapuutarhamökkiä puutarhoineen, noin 300 viljelypalstaa, kesäteatteri, esteetön luontopolku, uimaranta, palloilunurmia, kioski ja ympäristötaidepolku ja lintujenkatselulava. Kaikki nämä toiminnot tuovat ihmisiä yhteen luoden sosiaalisia verkostoja ja lisäävät yhteisöllisyyttä ja sitä kautta asukkaiden hyvinvointia. Tämän kaltaiset viheralueet edistävät tutkitusti ihmisen terveyttä.

Helsingissä tulee säilyttää mahdollisimman tasapuolinen suurehkojen, hyvien liikenneyhteyksien varrella olevien, ainakin osittain luonnonmukaisten viheralueiden verkosto, joka palvelee mahdollisimman tasapuolisesti helsinkiläisiä. Verkoston eri osille, tässä tapauksessa Kivinokalle, tulee jo asemakaavatyön tässä vaiheessa luoda kehittämistavoitteita. Kivinokan merkitys viherkeitaana kasvaa entisestään tiivistyvässä kaupunkirakenteessa.

Päätöksenteko

Asemakaavatyön tässä vaiheessa tulee selvittää kaikkien vaihtoehtojen sosiaalisia, terveydellisiä, liikenteellisiä ja ympäristövaikutuksia. Ennen maankäyttövaihtoehdon päättämistä tulee olla tutkittua tietoa siitä, miten esitetyt rakentamisvaihtoehdot vaikuttavat alueen liikenneverkoston toimivuuteen. Selvityksessä tulee myös käydä ilmi, miten liikenneverkostoa tulee muuttaa, jotta maankäytön muutos olisi mahdollinen ja muutokset toteutettavissa. Kevyen liikenteen silta Kulosaaresta Kivinokkaan on kaikissa vaihtoehdoissa kannatettava ajatus.

Ennen maankäyttövaihtoehdon päättämistä tulee edelleen selvittää kuinka suurta asukasjoukkoa viheralue nykyään palvelee ja kuinka suurta joukkoa Kivinokka tulisi palvelemaan vuoden 2002 yleiskaavan ja mahdollisuuksien mukaan myös nyt työn alla olevan yleiskaavan toteuduttua. Eri tahojen on vaikea muodostaa mielipidettä

vaihtoehtoista, jos selvitysaluetta ei ole käsitelty osana laajempaa kokonaisuutta.

Kivinokan viheralue toimintoinen täyttää monilla tavoin jo nyt kaupunkisuunnitteluvirastossa työn alla olevan viherstrategian tavoitteita. Vihreä ja merellinen Helsinki 2050 -strategiatyö asettaa osaltaan tavoitteita uudelle Helsingin yleiskaavalle. Kivinokan tuleva maankäyttö tulee ratkaista huolellisten ja avointen vaikutusten arviointien ja analyysien pohjalta. Sekä analyysit että johtopäätökset tulee saattaa päättäjien tietoon ennen kuin maankäyttövaihtoehtoista päätetään. Tämän lisäksi on paikallaan liittää asukasmielipiteiden analyysitulokset päätöksentekokoasiakirjoihin.

Kivinokan nykytilasta

Kivinokka on tänä päivänä huonossa kunnossa ja pysähtyneessä tilassa. Syynä on muiden muassa se, että Kivinokka on vuoden 2002 yleiskaavaan merkitty selvitysalueeksi. Kivinokka siirtyi kymmenisen vuotta sitten liikuntavirastolta rakennusviraston hallintaan. Rakennusvirasto ei ole juuri suunnannut varoja Kivinokan viheralueelle tänä ajanjaksona edellä mainituista syistä. Välttämättömimmät työt on kuitenkin tehty. Metsäluontoa on hoidettu, luontopolku on kunnostettu, uimarannasta on pidetty huolta ja Kulosaaren kartanon puisto on ollut hyvässä hoidossa. Herttoniemen ja Roihuvuoren viheraluesuunnitelmassa esitetään käytävyyhteyden parantamista Kivinokasta Länsi-Herttoniemen suuntaan, mutta tämä odottaa vielä toteuttamista.

Rakennusvirasto toteaa lopuksi, mikäli päätöksentekoon valitaan Kivinokan kehityssuunnaksi niin kutsuttu vihervaihtoehto, Kivinokassa on vielä paljon tekemistä ja investointitarpeita; se ei suinkaan ole valmis tällaisenaan.

Lisätiedot

Birgitta Rossing, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38640

[birgitta.rossing\(a\)hel.fi](mailto:birgitta.rossing(a)hel.fi)

Jenna Ikonen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38939

[jenna.i.ikonen\(a\)hel.fi](mailto:jenna.i.ikonen(a)hel.fi)

Antti Siuruainen, metsäsuunnittelija, puhelin: 310 75252

[antti.siuruainen\(a\)hel.fi](mailto:antti.siuruainen(a)hel.fi)

Helsingin Satama -liikelaitos Satamajohtaja 23.9.2013

HEL 2011-006292 T 10 03 02 00

Helsingin Satamalla ei ole asiaan huomautettavaa.

Lisätiedot

Postiosoite

PL 2100, (Kansakoulukatu 3)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkisuunnittelu@hel.fi

Käyntiosoite

Kansakoulukatu 3
Helsinki 10
www.hel.fi/kaupunkisuunnittelu

Puhelin**Faksi**

+358 9 310 37409

Y-tunnus**Tilinro**

FI0680001200062637

Alvno

29.04.2014

Akp/1

Satu Lehtonen, suunnittelupäällikkö, puhelin: +358931033527
satu.lehtonen(a)hel.fi

Osastopäällikkö 2.12.2011

HEL 2011-006292 T 10 03 02 00

Nuorisoasiainkeskuksella ei ole tässä kaavan valmisteluvaiheessa ehdotuksia huomioonotettaviksi suunnittelun lähtökohdissa sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa.

Nuorisoasiainkeskus varaa oikeuden olla mukana osayleiskaavan vaihtoehtojen valmistelussa vuoden 2012 aikana erityisesti siten, että nuorten näkemyksiä kuullaan valmisteluprosessin aikana.

Lisätiedot

Taponen Harri, erityissuunnittelija, puhelin: 310 89036
harri.taponen(a)hel.fi

29.04.2014

Akp/2

§ 121

Eläintarhan alueen maankäytön periaatteet

HEL 2012-013320 T 10 03 02 01

Ksv 0789_2, karttaruutu G4

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti panna asian pöydälle kahdeksi viikoksi.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:

Risto Rautava: Pyydän asian kahdeksi viikoksi pöydälle.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Martin Bunders, arkkitehti, puhelin: 310 37203

[martin.bunders\(a\)hel.fi](mailto:martin.bunders(a)hel.fi)

Mika Kaalikoski, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37433

[mika.kaalikoski\(a\)hel.fi](mailto:mika.kaalikoski(a)hel.fi)

Anu Lamminpää, maisema-arkkitehti, ympäristösuunnittelu, puhelin: 310 37258

[anu.lamminpaa\(a\)hel.fi](mailto:anu.lamminpaa(a)hel.fi)

Maija Lounamaa, maisema-arkkitehti, ympäristösuunnittelu, puhelin: 310 37258

[maija.lounamaa\(a\)hel.fi](mailto:maija.lounamaa(a)hel.fi)

Leena Makkonen, arkkitehti, rakennussuojelu, puhelin: 310 37262

[leena.makkonen\(a\)hel.fi](mailto:leena.makkonen(a)hel.fi)

Seija Narvi, insinööri, maanalaiset tilat, puhelin: 310 37255

[seija.narvi\(a\)hel.fi](mailto:seija.narvi(a)hel.fi)

Milla Nummikoski, arkkitehti, puhelin: 358931037477

[milla.nummikoski\(a\)hel.fi](mailto:milla.nummikoski(a)hel.fi)

Päätösehdotus

Kaupunkisuunnittelulautakunta päättää

- hyväksyä liitteen 2 mukaiset Eläintarhan alueen maankäytön periaatteet jatkosuunnittelun pohjaksi.
- antaa vuorovaikutusraportin mukaiset vastineet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä maankäytön periaateluonnoksesta.

Tiivistelmä

Tavoitteena on, että Eläintarhan aluetta kehitetään virkistyksen, urheilun, matkailun ja kulttuurin alueena sen suunnitteluhistoriallisia ja

maisemallisia arvoja kunnioittaen sekä siten, että se muodostaa luontevan nivelen Töölönlahden kulttuuripuiston ja Nordenskiöldinkadun pohjoispuolelta alkavan Keskuspuiston virkistymetsäjakson välille. Eläintarhan asema osana Helsingin keskeistä vihersormea, Keskuspuistoa ja Töölönlahden kokonaisuutta turvataan.

Maankäytön periaatteiden lähtökohtia ovat Eläintarhan käyttöarvot, kulttuurihistoriallisesti arvokas yleisessä käytössä oleva kaupunkipuisto, alueen keskeinen asema monissa Helsingille tunnusomaisissa näkymissä sekä alueella sijaitsevat urheilulaitokset ja kentät.

Maankäytön periaatteissa osoitetaan alueet, joita kehitetään puistokäytössä ja alueet, joiden käyttötarkoitus voidaan muuttaa osa-alueittaisten tavoitteiden mukaisesti.

Esittelijän perustelut

Eläintarha on kaupungin keskeinen Töölönlahden ja Keskuspuiston välissä sijaitseva 63 hehtaarin laajuinen puisto-, urheilu- ja ulkoilualue.

Maankäytön periaatteiden määrittelyssä on selvitetty Eläintarhan alueen soveltuvuutta eri käyttötarkoituksiin sekä kaupunkipuiston ja koko alueen kaupunkikuvan kehittämistä.

Puistoalue

Eläintarhan laaja historiallisesti kerrostunut alue on kalliometsien ja urheilurakennusten rytmittämä kaupunkipuisto. Se on rakentunut vaihteittain vuosikymmenten aikana erilaisten toimintojen ja osa-alueiden muodostamaksi kokonaisuudeksi kaupunkisuunnitteluhanteiden ja -tavoitteiden muokkaamana. Näitä tavoitteita ovat olleet mm:

- puisto kaikille helsinkiläisille
- urheilullinen kansanpuisto
- liittyminen Töölönlahden ympäristön kokonaisuuteen
- liittyminen Keskuspuistoon.

Eläintarha on osa Keskuspuiston vihervyöhykettä ja myös kantakaupungin asukkaiden tärkeä lähipuisto. Eläintarhan alue on keskuspuiston toiminnallinen osa, jossa on pitkä kulttuurihistoria vapaa-ajanvieton ja urheilutapahtumien pitopaikkana. Se liittyy kantakaupungin virkistystoiminnat viherakseliin, joka ulottuu

Töölönlahdelta Haltialaan saakka. Eläintarhan metsäiset selänteet johdattavat Keskuspuiston laajat metsät lähelle kaupungin ydintä. Ne muodostavat urheilupuiston ydinosan, joka antaa metsäisen ilmeen koko alueelle. Toiminnallisesti alue soveltuu suurtapahtumien järjestämiseen, koska siellä on suuria aukioita ja hyvät liikenneyhteydet.

Alueen monipuolinen maisema metsäisistä alueista hoidettuihin puistoihin ja Kaupunginpuutarhan historialliseen puutarhakokonaisuuteen muodostavat tärkeän osan alueen kaupunkikuvaa.

Stadionin mäki muodostaa yhdessä Alppiharjun kanssa yhden kantakaupungin korkeimmista selännealueista. Alavin alue sijaitsee entisen Töölönjoen suulla, Vauhtitien ja Helsinginkadun kulmassa. Vehreä entinen Töölönjoen varsi Vauhtitien ja radan välissä muodostaa pienipiirteisen luonnontilaisen, muusta alueesta poikkeavan miljöön Töölönlahden pohjukassa Helsinginkadun läheisyydessä.

Urheilutoiminnot on sijoitettu pääasiassa alavalle laaksoalueelle. Länsipuoliseen kallioselänteeseen tukeutuvat Olympiastadion ja Eläintarhan urheilukenttä, Uimastadion on selänteen lakialueella.

Kaupunginpuutarhan sijoittuminen korostaa länsipuolisen kallioalueen etelärinnettä ja muodostaa päätteen Töölönlahden pohjoispäähän. Mäntymäet kehystävät niin ikään Töölönlahtea. Kaupunginpuutahan tuotantoalueella on oma kulttuurihistoriallinen ja kasvilajistollinen arvonsa. Alueella on myös nykyinen käytännöllinen merkitys kaupungin koristekasvien taimituotannossa.

Alueen tunnistettavana kiintopisteenä toimii Stadionin torni, jota kohti suuntautuvat tärkeimmät näkymät. Myös kasvillisuuden, kuten tärkeiden yksittäispuiden ja selänteen lakialueen metsien kaupunkikuvallinen merkitys on huomattava.

Alueen historia

Eläintarhan alue alkuvaiheessa nimeltään Töölönpuisto oli yhtenäinen kokonaisuus Alppipuiston, Linnanmäen ja Leninin puiston kanssa. Se kuuluu Helsingin vanhimpiin puistoihin ja on samalta aikakaudelta kuin esimerkiksi Kaivopuisto ja Kaisaniemen puisto.

Puisto kaikille helsinkiläisille

Puisto sai alkunsa, kun kauppaneuvos Henrik Borgström perusti 1800-luvun keskivaiheilla Töölön puistoyhtiön, joka vuokrasi kaupungilta Wiksbergin, Mäntymäen ja Alppilan perustaakseen julkisen puiston

vähäosaisten virkistysalueeksi. Siitä oli tarkoitus tulla kylpyläpuisto Eläintarhan terveysvesilähteen ympärille. Suunnitelman laati tukholmalainen arkkitehti Knut Forsberg. Esikuvana oli Tukholman Djurgården, ja alun perin alueelle haviteltiin myös eläintarhaa. 1862 valmistunut päärata kuitenkin halkaisi puiston ja pilasi lähteen, jolloin Borgström jatkoi alueen kehittämistä yleisenä kansanpuistona. Eläintarhan puistosta haluttiin puisto kaikille kaupunkilaisille, myös vähävaraisille, joilla ei ollut mahdollisuutta viettää kesiä maalla.

Tiheästi rakennetut kaupunginosat, Töölö ja Kallio rakentuivat alueen molemmille puolille, jolloin sen merkitys ulkoilualueena korostui.

1900-luvun alussa Eläintarhan alue oli suurin ja suosituin julkinen ulkoilupuisto Helsingin työväestön keskuudessa, ja erityisesti Mäntymäki oli työväenliikkeen organisoimassa kansankokouskäytössä.

Keskuspuisto ja Töölönlahden kokonaisuus

1900-luvun alkuvuosikymmenillä Eläintarhan alueen suunnittelusta tuli lähtölaukaus Helsingin keskuspuiston synnylle. Eläintarhan alue oli alkuperäisessä suunnitelmassa Keskuspuiston ydinaluetta. Kaupunginpuutarhuri Svante Olsson ja ensimmäinen asemakaava-arkkitehti Bertel Jung laativat useita suunnitelmia Eläintarhan alueelle 1900-luvun kahtena ensimmäisenä vuosikymmenenä. Silloin nähtiin mahdollisuus luoda Helsinkiin sellainen kansainvälisen tason keskuspuisto, kuten Pariisissa, Lontoossa ja New Yorkissa.

Samalla toteutui konkreettisesti Helsingin suunnitteluperiaatteisiin kuuluva ajatus, että Töölönlahden alue saa puistomaisen käsittelyn alueen liittyessä visuaalisesti Töölönlahden muihin puistoalueisiin Hesperian puistoon ja Linnunlauluun. Töölönlahden maisema onkin yksi Helsingin tunnusomaisista näkymistä ja Eläintarha on osa sitä.

Kaupunginpuutarha

Myös Kaupunginpuutarhalla on satavuotinen historia. Alueen kehittyminen puutarhaksi juontaa juurensa vuonna 1881 perustetusta puutarhayhdistyksestä (Finska Trädgårdsförening), jonka Borgström perusti jatkamaan puistoyhtiönsä toimintaa. Borgströmin vävy, Julius af Lindfors, jatkoi sittemmin puutarhayhdistyksen puheenjohtajana, rakennutti Talvipuutarhan 1893. Kaupunki lunasti alueen kasvihuoneineen vuonna 1907 ja siirsi sinne kaupunginpuutarhan toiminnan seuraavasta vuodesta alkaen. Svante Olsson suunnitteli Talvipuutarhan edessä olevan muotopuutarhan vuosisadan alun arkkitehtoniseen tyyliin, ja se rakennettiin 1924.

Talvipuutarha on suosittu vierailukohde. Sen takana sijaitsee kaupungipuutarhan tuotantoalue. Huoltorakennuksista osa on Theodor Deckerin suunnittelemia ja peräisin vuodelta 1881. Kaupungipuutarhurin virka-asunnoksi suunniteltu Villa Jyränkö on vuodelta 1910. Kaupungipuutarhan vanhimmat rakennukset ovat Theodor Deckerin ja arkkitehti Gustaf Nyströmin suunnittelemia vuosina 1881 ja 18783. Kaupungipuutarhurin virka-asunnoksi suunniteltu Villa Jyränkö on valmistunut vuonna 1910 ja vesilintujen talvehtimisrakennus, ns. Ankkalinnä 1913. Molempien suunnittelija on Karl Hård af Segerstad. Punainen kahvitupa on siirretty Hesperianpuistosta vuonna 1924. Keskeinen kasvihuoneryhmä on valmistunut vuonna 1975.

Urheilu- ja liikuntapuisto

Urheilullinen kansanpuisto

Samanaikaisesti keskuspuistoidean kehittämisen kanssa alueesta kehkeytyi liikunnan keskus. Urheilutoimintojen korostaminen osana puiston sisältöä oli peräisin saksalaisesta reformismista, jossa työväen vapaa-ajanvieton tärkeänä osana nähtiin mahdollisuus liikuntaan. Vuonna 1897 kaupunginvaltuusto ehdotti urheilukentän rakentamista ja tavoitteeksi asetettiin urheilullinen kansanpuisto. Villin luonnon leima haluttiin kuitenkin säilyttää.

Eläintarhan ensimmäinen urheilurakennelma Eläintarhan kenttä on rakennettu 1903–1913. Se oli ennen Olympiastadionin valmistumista Suomen tärkein urheilukenttä, ja on edelleen Suomen vanhin alkuperäisessä käytössään ja muodossaan oleva urheilukenttä. Yleisurheiluun varatun aidatun kentän lisäksi siihen liittyvät kiinteästi ulkopuolella olevat keihäänheitto- ja pituushyppypaikat sekä moukarinheittokenttä. Alue on tunnettu myös autokilpailuistaan, ns. Eläintarhan ajoista, joista ensimmäiset järjestettiin jo vuonna 1932 ja viimeiset vuonna 1963.

Vuonna 1915 rakennetut jalkapallokentät (Bollis) siirtyivät kaupungille vuonna 1939 olympialaisvalmistelun yhteydessä. Jalkapallostadion on rakennettu 2000-luvulla harjoituskenttien päälle. Alueella on kuusi jalkapallokenttää. Nurmipintaiset pallokentät muodostavat avoimen alueen, jota on käytetty tarkoitukseensa sata vuotta.

Olympiastadionin sijoittaminen Eläintarhaan oli merkittävä askel liikuntapuiston kehityksessä. Sijoittamisesta päätettiin vuonna 1929 (Kaupunginjohtaja Erich von Frenckell). Stadionin rakentamisen myötä Eläintarhan alueen luonne muuttui urheilutoimintojen keskuksiksi, joka on sittemmin täydentynyt muillakin urheilutoiminnoilla. Olympiastadion valmistui arkkitehtikilpailun tuloksena (Yrjö Lindegren ja Toivo Jäntti)

pääosiltaan vuonna 1938. Rakennusta käytettiin olympiakisoissa ensimmäisen kerran vuonna 1952. Olympiastadion on suojeltu rakennussuojelulain nojalla 19.10.2006 (YM6/531/2006). Olympiastadionin kokonaisuuteen kuuluvat rakennuksen etelä- ja pohjoispuolella sijaitsevat, alkuperäiseen sommitelmaan kuuluneet aukiot ja niiden muodostamat tilasarjat ja istutukset ja tornin näkyminen kauas. Stadionin kaupunkikuvallisesti ja toiminnallisesti liittyviä tärkeitä ympäristön osia ovat saapumistiet ja aukiot pohjoisessa ja etelässä, kevyen liikenteen reitit stadionin sivuitse, metsäinen puistomaisema stadionin arkkitehtuurin rinnalla sen itäisivulla.

Arkkitehti Jorma Järven suunnittelema Uimastadion rakennettiin vuoden 1940 olympialaisin ja avattiin yleisölle vuonna 1947. Sisääntuloalue on Kaupunginpuutarhuri Bengt Schalinin suunnittelema. Uimastadion ympäristöineen muodostaa yhdessä Olympiastadionin kanssa Helsingin olympiahistoriasta kertovan valtakunnallisesti merkittävän ja säilytettävän kokonaisuuden (RKY 2009), johon myös alun perin messu- ja näyttelykäyttöön vuonna 1934 rakennettu, arkkitehteina Risto-Veikko Luukkonen ja Aarne Hytönen. Messuhallin laajennus valmistui vuoden 1952 olympialaisiin.

Olympiastadionin edustalla tontilla 515/1 sijaitsee Savilan pumppaamorakennus ja Mäntymäen kentän reunalla ravintolaksi muutettu olympialaisten aikainen yleisökäymälä.

Arkkitehtien Jaakko Kontio ja Kalle Räike suunnittelema Helsingin jäähalli valmistui vuonna 1966. Jäähalli edustaa alueella urheilurakentamisen jatkumossa 1960-luvun vaihetta ja rakennuksella on selviä kulttuurihistoriallisia arvoja arkkitehtuurinsa, mutta myös käyttöhistoriansa vuoksi.

Liikenne ja pysäköinti

Aluetta rajaavat vilkasliikenteiset pääkadut Nordenskiöldinkatu, Helsinginkatu ja Mannerheimintie. Urheilukatu on tonttikatu ja Vauhtitie pääkatu. Alue rajautuu pääraataan.

Eläintarhan alue on hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärellä. Sitä palvelee tiheä raitiotie- ja bussiliikenne Mannerheimintien ja Nordenskiöldinkadun suunnasta. Helsinginkadulla kulkevat raitiolinja 8 ja bussilinja 70T. Alueella on pysäköintikentillä ja kadunvarsipaikkoina yhteensä 1 795 autopaikkaa.

Alueen halki kulkee useita jalankulun ja pyöräilyn yhteyksiä.

Lähtökohdat

Kaavoitustilanne

Yleiskaava 2002:ssa Eläintarhan alue on kaupunkipuisto. Se on kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävä alue, josta pääosa on merkitty valtakunnallisesti merkittäväksi kulttuurihistorialliseksi ympäristöksi. Alueelle on merkitty pääradan ja Pisara-radon liittymäalue.

Eläintarhan alue on Yleiskaava 2002:ssa määriteltyä keskustan kulttuuripuistoa. Keskustan kulttuuripuisto on historiallisesti kerroksellinen ja kaupunkikuvallisesti monipuolinen viheraluekokonaisuus, johon kuuluvat Eläintarhan ohella Töölönlahden, Kaisaniemen, Tokoinrannan ja Alppipuiston puistoalueet sekä niihin liittyvät kulttuurirakennusten tontit.

Olympiastadion lähiympäristöineen, Töölön kisahalli ja uimastadion on määritelty ympäristöministeriön ja Museoviraston inventoinnissa (RKY 2009) valtakunnallisesti merkittäväksi hyvin säilyneeksi olympiarakennuskokonaisuudeksi, joka kuuluu myös kansainvälisen Docomomo-järjestön hyväksymään suomalaisen modernin arkkitehtuurin merkkiteosvalikoimaan.

Helsingin maanalaisessa yleiskaavassa alueelle on osoitettu Olympiastadionin urheilutunneli, maanalaisia kunnallisteknisiä tunneleita, kallioresurssialueet ja Pisararadan linjaus.

Eläintarhan alueella on voimassa useita asemakaavoja, joista alueen rakentamisen kannalta merkittävimpiä ovat olleet Töölön asemakaava vuodelta 1906 ja Töölön jalkapalloalueen asemakaava vuodelta 1999. Alueella on tekeillä Olympiastadionin asemakaava ja Pisararadan ratasuunnittelu ja asemakaava. Eläintarhan alueen pääosa on rakennuskiellossa asemakaavan muuttamista varten.

Muut suunnitelmat ja selvitykset

Eläintarhan alue. Ympäristöhistoriallinen selvitys. (Helsingin kaupunki ja Liikennevirasto 2012), Eläintarhan - Mäntymäen ideasuunnitelmia (kaupunkisuunnitteluvirasto 2013 ja 2014) ja Pisararadan yleissuunnitelma (Liikennevirasto 2011).

Maanomistus ja alueiden hoitovastuu

Helsingin kaupunki omistaa alueen lukuun ottamatta valtion omistamia Vauhtitietä ja päärataa, jotka sisältyvät kaupungin ja valtion välillä 6.2.1986 solmittu Kampi - Töölönlahti-alueen maapoliittiseen periaatesopimuksen piiriin. Kaupungin maat ovat liikuntaviraston ja rakennusviraston hoitovastuulla. Urheilualueiden päävuokralaisia ovat

Stadion-säätiö, Jääkenttäsäätiö, Urheilumuseosäätiö ja Helsingin Uusi Jalkapalloareena Oy.

Kallio- ja maaperä ja maanalaiset tilat

Stadionin mäki yhdessä Alppiharjun kanssa muodostavat yhden kantakaupungin korkeimmista selännealueista. Maanpinnan korkeus vaihtelee alueella +4:n ja +33. Suurella osalla on myös avokalliota. Mäntymäen pohjoispuolella maaperä on kitkamaata, hiekkaa ja moreenia. Kenttäalueilla on täyte- ja savikerroksia 3–7 m.

Alueen kallioperä on hyvälaatuista ja soveltuu maanalaisten tilojen rakentamiseen. Maanalaisia tiloja rakennettaessa on otettava huomioon olemassa olevat johtotunnelit. Energiatunnelin kohdalla alin louhintataso on noin -12. Muut tunnelit ovat syvemmällä. Kenttien kohdalla matalat savikerrokset poistetaan rakentamisen tieltä.

Olympiastadionin ja Eläintarhan urheilukentän välillä on 350 m pitkä juoksuharjoitteluun ja voimailutilana käytetty yhteystunneli. Olympiastadionin koillispuolella on Uimastadionille päättyvä teknisen huollon yhteiskäyttötunneli. Maanalaisia kunnallistekniikan tiloja ovat Munkkisaari - Mäntymäki viemäritunneli, johon liittyy Mäntymäen kentän kohdalla Rajasaaren viemäritunneli ja Töölö - Alppila energiatussuntunneli. Alueelle rakennetaan parhaillaan Mäntymäki - Pasila - Vallila viemäritunnelia. Nykyisten maanalaisten jätevedenpumppaamojen yhteyteen rakennetaan kolmas pumppaamo. Alueella sijaitsee myös jätevesi- ja hulevesiviemäreitä.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Suunnittelu on käynnistetty kaupungin aloitteesta.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti. Kaavaluonnoksen valmistelun yhteydessä on tehty viranomaisyhteistyötä Helsingin seudun liikenteen HSL, Liikenne-laitos-liikelaitoksen (HKL), Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän HSY:n, Helsingin Energian, liikuntaviraston, rakennusviraston, kiinteistöviraston, kaupunginmuseon, ympäristökeskuksen, rakennusvalvontaviraston, sosiaali- ja terveystieteiden keskuslaitoksen sekä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa.

Kannanotot ja mielipidekirje ovat liitteinä.

Kannanotoissa on esitetty koko aluetta koskevien kaavoitusperiaatteiden tarpeellisuutta, Eläintarhan puiston ja maisema-arvojen ja luontokohteiden säilyttämistä, kansanpuisto-ideologian

vahvistamista, kulttuurihistoriallisten arvojen vahvistaminen suomen ratifioimien kansainvälisten kulttuuriympäristöä koskevien sopimusten mukaisesti, alueen metsäisen keski- ja itäosan sekä Mäntymäen ja Helsinginkadun purolaakson varjelemista muutoksilta, Olympiastadionin näkyvän aseman ja aukioiden säilyttämistä kaupunkikuvassa, kaupunginpuutarhan tuotantoalueen säilyttämistä ilman tuotantoa ja toimintaa rasittavia lisäkustannuksia ja sen avaamista yleisölle kahvila- ja muuhun käyttöön, Helsinginkadun linjauksen muuttamista, kaupallisia ja majoituspalveluja ja hotelleja alueelle, uuden hallin rakentamista Nordenskiöldin jäähallin alueelle tai vanhan laajentamista, suojelumääräysten antamista kaavassa, tulevien maanpäällisten rakenteiden sovittamista ympäristöönsä, polkupyöräpaikkojen tarvetta, alueen sopivuutta liikenteen osalta suuriin joukkotapahtumiin liikenteen osalta, bussien liityntäterminaalien tarvetta alueella, asuntorakentamisen tarvetta ja sopimattomuutta, Eläintarhan alueen tehokkaampaa hyödyntämistä, sairaala-alueiden liittymistä mahdollisiin yhteisiin huollon järjestelyihin, ilmastonmuutosstrategian liittämistä suunnittelutavoitteisiin, hulevesisuunnitelman tekemistä, varausta kierrätys- ja syväkeräysastioille, Uimastadionin polun sulkemista liikenteeltä, Vauhtien linjauksen muuttamista Helsingin kadulla, katumelun torjumista puiston reunan rakennuksilla, pysäköinnin siirtämistä maan alle, kevyen liikenteen siltayhteyksiä radan yli ja toisaalta vastustettu Linnanmäen tuomista Eläintarhan puolelle, Töölönlahden suihkulähteen palauttamista, kaupunginpuutarhaan sijoitettavia aurinkokennoja, puiston ulottamista Töölönlahden rantaan johtamalla Helsinginkatu Mäntymäen kukkuloiden välistä Mäntymäen kentälle,

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään tiivistelmät mielipiteistä (13 kpl) ja viranomaiskannanotoista (10 kpl) sekä niiden vastineet laajemmin.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Martin Bunders, arkkitehti, puhelin: 310 37203
martin.bunders(a)hel.fi
Mika Kaalikoski, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37433
mika.kaalikoski(a)hel.fi
Anu Lamminpää, maisema-arkkitehti, ympäristösuunnittelu, puhelin: 310 37258
anu.lamminpaa(a)hel.fi
Maija Lounamaa, maisema-arkkitehti, ympäristösuunnittelu, puhelin: 310 37258
maija.lounamaa(a)hel.fi
Leena Makkonen, arkkitehti, rakennussuojelu, puhelin: 310 37262
leena.makkonen(a)hel.fi
Seija Narvi, insinööri, maanalaiset tilat, puhelin: 310 37255

29.04.2014

Akp/2

seija.narvi(a)hel.fi
Milla Nummikoski, arkkitehti, puhelin: 358931037477
milla.nummikoski(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Eläintarhan maankäytön periaatteet 29.4.2014
- 3 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma 1148-00/14
- 4 Vuorovaikutusraportti 29.4.2014 ja keskustelutilaisuuden 17.3.2014 muistio
- 5 Mielenpitemien lähettäjät -luettelo
- 6 Mielenpidekirjeet
- 7 Osa päätöshistoriaa

Otteet

Ote

Ne mielenpitemensä esittäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu
Liite 4

Päätöshistoria

Liikennelaitos -liikelaitos (HKL) HKL-Infrapalvelut 10.4.2014

HEL 2012-013320 T 10 03 02 01

Kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt HKL -liikelaitokselta kannanottoa Eläintarhan alueen maankäytön periaatteista.

Eläintarhan alue on keskeisellä paikalla Helsingin joukkoliikenteen kannalta. Sitä ympäröi raitiotieradat kolmelta suunnalta ja rautatie neljänneltä. Lisäksi alueen poikki on kaavailtu rakennettavan Pisararadan rautatietunnelin. Lähistöllä on myös Pisaran ja Töölön metron suunnittelut asemat. Eläintarhan alueelle on suunniteltu rakennettavaksi lisää liikunnan, urheilun ja palvelujen toimintoja.

HKL -liikelaitos kannattaa Eläintarhan alueen nykyistä tehokkaampaa hyödyntämistä. Hyvät joukkoliikenneyhteydet mahdollistavat suunniteltujen toimintojen toteuttamisen alueelle. Samalla kun aluetta kehitetään tulee myös huolehtia, siitä, että joukkoliikenneyhteyksien edellytyksiä ei heikennetä vaan pikemminkin parannetaan. Raitiotieliikenteen sujuvuus alueen ympärillä on edellytys paitsi Eläintarhan myös koko Helsingin raitieliikenteen toimivuudelle. Siksi alueeseen liittyvissä liikenne- ja ratkaisissa tulee painottaa raitieliikenteen sujuvuutta ja hyviä yhteyksiä raitiovaunupysäkeiltä.

Lisätiedot

29.04.2014

Artturi Lähdetie, projektipäällikkö, puhelin: 310 35245
artturi.lahdetie(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveystieteiden talous- ja tukipalvelut 31.3.2014

HEL 2012-013320 T 10 03 02 01

Eläintarhan suunnittelualueen vieressä Nordenskiöldinkadun pohjoispuolella sijaitsee kaksi kaupungin suurta toimivaa sairaala-aluetta Laakso ja Aurora. Näitä sairaala-alueita tullaan jatkossa kehittämään vastaamaan tulevaisuuden hoidon vaatimuksia. Eläintarhan alueen maankäytön periaatteissa tulee ottaa huomioon sairaala-alueiden muutokset, jotka voivat olla laajoja esimerkiksi liikenteellisesti, pysäköinnin järjestämisen ja lisärakentamisen osalta. Sairaala-alueiden liittyminen suunnittelualueen mahdollisiin yhteisiin huollon järjestelmiin, kuten huoltotunnelit tai jätehuolto, on kiinnostavaa.

Lisätiedot

Pirjo Sipiläinen, arkkitehti, puhelin: 310 42256
pirjo.sipilainen(a)hel.fi
Juha Lempiäinen, arkkitehti, puhelin: 310 24504
juha.lempinen(a)hel.fi

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 28.3.2014

HEL 2012-013320 T 10 03 02 01

Kaupunkisuunnitteluviraston lausuntopyyntö 6.3.2014

Helsingin kaupunginmuseo – Keski-Uudenmaan maakuntamuseo on tutustunut Eläintarhan alueen maankäytön periaatteisiin ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan sekä neuvotellut valtakunnallisesti merkittävän alueen maankäyttöperiaatteista Museoviraston kanssa. Lausunnon sisältö vastaa molempien yhteistä näkemystä asiasta.

Eläintarhan alue sijaitsee Töölönlahden pohjoispuolella ja on jakautuu junaradan jakamana kahteen erilliseen alueeseen, jotka myös sijaitsevat kahdessa eri kaupunginosassa: Eläintarhan alue Taka-Töölössä ja Alppipuisto Alppiharjun kaupunginosassa. Nyt esillä olevat maankäytön periaatteet koskevat Eläintarhan aluetta.

Asemakaavan muutoksen tavoitteet ja maankäytön periaatteet

Eläintarhan alueelle suunnitellaan paikkoja uusille toiminnoille, uusia kulkuyhteyksiä, palveluja ja toimintamahdollisuuksia säilyttäen

Eläintarhan maisema- ja kulttuuriarvot. Kaavatyössä määritellään alueet, joita kehitetään puistokäytössä ja alueet, joilla käyttötarkoitus voidaan muuttaa. Suunnittelun lähtökohtia ovat Eläintarhan käyttöarvot, kulttuurihistoriallisesti arvokas kaupunkipuisto ja kansallismaisema sekä alueella sijaitsevat urheilulaitokset ja avoimet, yleisön käytössä olevat kentät. Maankäytön muutosalueiksi on merkitty Mäntymäen puiston ja -kentän osa, kortteli 515, Nordenskiöldinkadun ja Pohjoisen Stadiontien varsi, Helsinginkadun kulma, Kaupunginpuutarhan alue ja Eläintarhan kulman alue. Muutosalueita ovat myös maanalaiset tilat Mäntymäen kenttä, Mäntymäen puistoalueen kallioresurssit, Olympiastadionin maanalaiset tilat, Kaupunginpuutarha ja Uimastadionin kallioresurssit, Pohjoisen Stadiontien kallioresurssit ja Pallokenttien alaiset tilat.

Voimassa olevassa Helsingin yleiskaava 2002:ssa Eläintarhan alue on merkitty kaupunkipuistoksi. Alueella on kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittäviä kohteita. Alueella on voimassa useita eri-ikäisiä asemakaavoja. Valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY 2009) olympiarakentamisen kohteina edustavat Olympiastadion, Töölön kisahalli ja uimastadion.

Eläintarhan alueesta on laadittu ympäristöhistoriallinen selvitys (tilaaja: Ksv ja Liikennevirasto, 2013). Työssä esitetään alueen rakentumisen historia ja arvio alueen nykytilanteesta, säilyneisyydestä sekä määritellään alueen vaalittavat ominaispiirteet ja alueen kulttuurihistorialliset arvot ja suojelutavoitteet. Eläintarhan alueen asemakaavatyön yhteydessä on arvioitava, onko selvitys riittävä asemakaavan tarpeisiin. Museoviraston liikuntapaikkainventoinnissa on inventoitu Eläintarhan liikuntapuisto alueena ja siellä sijaitsevat urheilurakennukset.

OAS:in perusteella ei vielä voida arvioida millaisia todellisia vaikutuksia maankäytön muutosalueilla on kulttuuriympäristöön. Helsingin kaupungin museo ja Museovirasto ovat kaavatyössä osallisia kulttuuriympäristön vaalimisen asiantuntijoina. Alueen tarkemmat suojelutavoitteet tullaan esittämään kaavatyön yhteydessä.

Eläintarhan alueen kulttuurihistorialliset arvot

Eläintarhan alueen muodostuminen sai alkunsa Töölönpuiston suunnittelusta. Töölön puistoyhtiö vuokrasi maat, laaditutti alueelle puistosuunnitelman ja aloitti puiston rakentamistyöt vuonna 1852. Krimin sodan vaikutusten vuoksi rakennustyöt keskeytyivät. Helsinki – Hämeenlinna junaradan rakentaminen jakoi alueen vuonna

1859–1861. 1870-luvulle tultaessa puisto oli jo rakennettu pitkälle. Puisto siirtyi vuokrasopimuksen päätyttyä Helsingin kaupungille vuonna 1876. Eläintarha oli suosittu kaupunkilaisten ulkoilualue jo 1800-luvun lopulla.

Arkkitehti Bertel Jungin 1900-luvun alun Keskuspuisto-suunnitelmissa Eläintarha otettiin osaksi laajaa viheraluetta ja kaupunginvaltuuston päätöksessä vuonna 1914 ehdotetut alueet, Eläintarha mukaan lukien, varattiin Helsingin Keskuspuistoksi. Eläintarhan alueella on pitkä, edelleen aktiivinen historia kaupunkilaisten liikunta- ja virkistysalueena ja Eläintarhan liikuntapuistossa on useita suomalaisen urheilupaikkarakentamisen avainkohteita.

Eläintarhan nykyinen alue voidaan nyt kaavoitettavan alueen sisällä jakaa erilaisiin toiminnallisiin kokonaisuuksiin. Alueilla on eriaikainen syntyhistoriansa ja siten omat kulttuurihistorialliset ominaispiirteensä ja arvonsa. Olympiastadionin lukuun ottamatta alueen kulttuurihistoriallisesti merkittäviä rakennuksia ja alueita ei ole suojeltu.

Eläintarhan yleisurheilukenttä oli ennen Olympiastadionin valmistumista Suomen tärkein urheilukenttä. Kenttä rakennettiin 1903–1913. Urheilukenttä muodostaa lähiympäristöineen kulttuurihistoriallisesti yhtenäisen ja hyvin säilyneen liikuntaympäristökokonaisuuden.

Pallokenttien alue syntyi vuonna 1915 kun yksityinen osakeyhtiö Ab Bollplan perusti yksityisen pallokentän, Bolliksen, Eläintarhan luoteisosaan. Kentät siirtyivät kaupungille vuonna 1939 olympialaisvalmistelun yhteydessä. Jalkapallostadion rakennettiin 2000-luvulla harjoituskenttien päälle. Alueella on edelleen kuusi jalkapallokenttää. Nurmipintaiset pallokentät ovat muodostaneet vanhan laakson avoimeen maisemaan toiminnallisen alueen, jonka käyttö on säilynyt muuttumattomana jo sata vuotta.

Olympiastadion on suojeltu rakennussuojelulain nojalla 19.10.2006 (YM6/531/2006). Arkkitehtien Toivo Jäntti ja Yrjö Lindgrenin suunnittelema stadion valmistui vuonna 1938. Olympiastadionin kokonaisuuteen kuuluvat rakennuksen etelä- ja pohjoispuolella sijaitsevat, alkuperäiseen sommitelmaan kuuluneet aukiot ja niiden muodostamat tilasarjat ja istutukset. Kokonaisuuteen ja alkuperäiseen sommitelmaan kuului avoin akseli keskustaan ja Töölönlahden suuntaan. Olennaista oli myös väljyys stadionin ympärillä ja tornin näkyminen kauas. Stadionin kaupunkikuvallisesti ja toiminnallisesti liittyviä tärkeitä ympäristön osia ovat saapumistiet ja aukiot pohjoisessa ja etelässä, kevyen liikenteen reitit stadionin sivuilta, metsäinen puistomaisema stadionin arkkitehtuurin rinnalla sen itäosalla.

Olympiastadion on Eläintarhan ulkoilu- ja liikunta-alueen maamerkki ja alueen urheilurakennusten keskushahmo. Sillä on valtakunnallista merkitystä maamme urheiluelämän keskeisenä symbolirakennuksena, sekä modernin arkkitehtuurin yhtenä merkkiteoksena. Stadionin ja sen ympäristön kulttuurihistoriallisen arvon säilymisen kannalta keskeisiä kysymyksiä on, että rakennus säilyy jatkossakin alkuperäisessä käyttötarkoituksessaan (suurtapahtumat, huippu-urheilu, liikuntapaikka). Sen arkkitehtuurin ja ympäristön historiallisten piirteiden tulee säilyä.

Uimastadionin rakennustyöt aloitettiin vuonna 1938 Helsingin vuoden 1940 olympialaisten suorituspaikaksi ja se toteutettiin maamme ensimmäisenä maauimalana. Suunnittelusta vastasi arkkitehti Jorma Järvi. Sodasta johtuen olympialaiset peruuntuivat ja myös uimastadionin rakennustyö jäi keskeneräiseksi. Uimala avattiin yleisölle vuonna 1947. Kaupunginpuutarhuri Bengt Schalin laati sisääntuloalueen suunnitelman, jonka mukaan polut ja istutukset toteutettiin. Uimastadionin ympäristöineen muodostaa yhdessä Olympiastadionin kanssa Helsingin olympiahistoriasta kertovan valtakunnallisesti merkittävän ja säilytettävän kokonaisuuden.

Töölön Kisahalli Olympiastadionin lounaispuolella on RKY 2009-alueeseen kuuluva, kulttuurihistoriallisesti merkittävä rakennus, joka rakennettiin alun perin messu- ja näyttelykäyttöön 1934. Rakennuksen suunnittelivat arkkitehdit Risto-Veikko Luukkonen ja Arne Hytönen. Messuhallin laajennus valmistui vuoden 1952 olympialaisiin.

Kaupunginpuutarha on eri-ikäisistä osista muodostunut ja historiallisesti kerrostunut kokonaisuus, jonka vanhimmat istutukset ovat peräisin 1850-luvun jälkeen rakennetusta Töölönpuistosta ja vanhimmat rakennukset 1880-luvulta. Talvipuutarha 1893, Villa Jyränkö 1909 jne. Alueella sijaitsevat myös kaupunginpuutarhan tuotantoalueet. Alue on toiminut Kaupunginpuutarhana yli sata vuotta ja sillä on merkittäviä kulttuurihistoriallisia ja puutarhataiteellisia sekä kasvilajistollisia arvoja.

Mäntymäki on kaupunkikuvallisesti merkittävä viheralue, jolla on kulttuurihistoriallisia arvoja. Vaalittava ominaispiirre on harvinainen mäntypuisto, vaikka nykytilanne onkin lehtipuuvaltainen. Entisen Savilan pumppaamon alueella sijaitsevan 1930-luvulta peräisin olevan pumppaamorakennuksen mahdollinen suojelu voidaan määrittää vasta sen kunnon perusteella. Mäntymäen kentän laidalla sijaitsee lisäksi kulttuurihistoriallisesti merkittävä, vuoden 1952 olympialaisiin valmistunut entinen käymälärakennus.

Helsingin jäähalli rakennettiin Nordenskiöldinkadun varrelle arkkitehtien Jaakko Kontio ja Kalle Räike laatimien suunnitelmien mukaan ja se

valmistui vuonna 1966. Jäähalli edustaa alueella urheilurakentamisen jatkumossa 1960-luvun vaihetta ja rakennuksella on selviä kulttuurihistoriallisia arvoja arkkitehtuurinsa, mutta myös käyttöhistoriansa vuoksi.

Kaava-aluetta koskevat muut hankkeet

Kaupunginmuseon on lausunut Pissararadan asemakaavahankkeen yhteydessä Eläintarhan alueeseen liittyen (29.11.2013). Lausunnossa esitettiin alueen kulttuurihistoriallisesti ja kaupunkikuvallisesti ja/tai maisemallisesti arvokkaan alueen huomioon ottamista kaavamääräyksissä esimerkiksi alueellisia suojelumääräyksiä antamalla ja huomioimalla tulevien maanpäällisten rakenteiden sovittamista huolellisesti ympäristöönsä.

Lisätiedot

Johanna Björkman, tutkija, puhelin: +358 9 310 36473
johanna.bjorkman(a)hel.fi

Rakennusvirasto 26.3.2014

HEL 2012-013320 T 10 03 02 01

Keskuspuisto

Eläintarhan aluetta tulee kehittää osana Keskuspuistoa. Alue on tärkeä nivel Töölönlahden kansalaistorin sekä Eläintarhan maisemapuiston ja metsäisen keskuspuiston välillä. Olympiastadion ympäristöineen, siihen liittyvät kentät ja Uimastadion muodostavat kulttuurihistoriallisesti arvokkaan urheilu- ja virkistysalueen.

Töölönlahden ja Eläintarhan maisema

Mäntymäki, kaupunginpuutarha Talvipuutarhoineen ja Eläintarha muodostavat Töölönlahden pohjoispään maisematilan ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaan maisemakokonaisuuden. Rakennusmassojen tuonti tähän maisematilaan voi vaarantaa maisema-arvoja. Töölönlahden ja Töölönlahteen purkautuvan puron laakso ja maisemaa rajaavat lakialueet tulee säilyttää ensisijaisesti viheralueina puustoisia alueita vaalien.

Tapahtuma-aukiot ja massatapahtumat

Helsingin kaupungin strategiassa tapahtumien järjestäminen on nostettu tärkeäksi toiminnaksi. Olympiastadionin edustan aukiot on kantakaupungin tärkein suurille massatapahtumille vuokrattavissa

oleva paikka. Nämä aukiot ovat myös maisemahistoriallisesti arvokkaita ja ne tulee säilyttää avoimina. Ne myös palvelevat Olympiastadionilla järjestettäviä tapahtumia.

Urheiluhallit ja -kentät

Uusi urheilurakentaminen tulee sovittaa maisemaan ja kaupunkirakenteeseen liittämällä se esimerkiksi tiiviisti korttelirakenteeseen ja olemassa olevan jäähallin massoihin. Uusi mahdollinen urheiluhalli tulee rakennusviraston mielestä sijoittaa alueen pohjoisosaan jäähallin läheisyyteen Nordenskiöldinkadun varteen. Näin sen huolto tukeutuu jo vilkkaasti liikennöityyn katuun.

Kaupunginpuutarhan kehittäminen

Kaupunginpuutarha Talvipuutarhoineen on valtakunnallisesti merkittävä puutarha. Puutarhan toiminta, joka on jatkunut yli sata vuotta keskeytyksittä, on merkittävästi vaikuttanut Helsingin puistojen kehittymiseen ja puistokulttuuriin. Jos kaupungin puutarhan toiminta siirretään muualle, on aluetta kehitettävä kulttuurihistoriallisesti arvokkaana puutarhakulttuurin keitaana ja matkailukohteena.

Rakennusviraston mielestä alueen toimintakonseptia tulee muuttaa avoimemmaksi lisäämällä asukkaille ja matkailijoille suunnattuja palveluita ja ajanviettomahdollisuuksia. Myös ravintolatoimintaa tulee kehittää alueella. Kaupunginpuutarhan alueesta voidaan kehittää puutarhakulttuurin keidas, jossa viljelyn ja puutarhaharrastajien tarvitsemat palvelut ja kaupallinen toiminta ovat tarjolla samassa paikassa. Esimerkkejä tällaisista onnistuneista kohteista, joiden rahoitus ja toiminta ei ole kaupungin vastuulla, löytyy eri puolilta Suomea ja maailmaa.

Kaupunginpuutarhan toiminnan osana on aina ollut taimiviljely ja kaupungin lahjoituksena saaman Talvipuutarhan ylläpito on hyötynyt tästä toiminnasta. Kaavan vaikutusten arvioinnin yhteydessä tulee tutkia, miten kaupunginpuutarhan toiminnan muuttaminen vaikuttaa talvipuutarhan ylläpidon kustannuksiin ja talouteen.

Rakennusviraston mielestä säilyvän Talvipuutarhan alueesta on laadittava asemakaava, joka turvaa kulttuurihistoriallisesti arvokkaan puutarhakohteen säilymisen ja kehittymisen vetovoimaiseksi matkailu- ja virkistyskohteeksi.

Hanke maanalaisesta lumensulatustilasta

Mäntymäkeä on tarkasteltu mahdollisen lumensulatusluolaston sijoituspaikaksi. Sen sijainti palvelee koko kantakaupunkia ollen

talvikunnossapidon onnistumisen kannalta strategisesti hyvä.
Lumenkuljetuksen liikennejärjestelyt ja luolaston tilavaraukset tulee sisällyttää maankäytönsuunnitteluun.

Kehitettävät reitit

Koko alueen ulkoilureittiyhteydet vaativat parantamista. Rakennusvirasto ehdottaa, että maankäytön suunnittelun yhteydessä on tutkitaan erityisesti kävely- ja pyöräilyreittien sujuvuuden parantamista. Yhteydet pohjois-eteläsuunnassa, erityisesti stadionin länsipuolinen reitti, vaatii parantamista. Jalankulku- ja pyöräily-yhteys Alppilaan parantaisi viheralueiden saavutettavuutta idästä päin. Myös Hesperianpuiston suunnasta tuleva reitti pohjoiseen Mäntymäelle päin ei ole riittävän sujuva tällä hetkellä.

Lisätietojen antajat toimivat rakennusviraston edustajina asemakaavayhteistyössä.

Lisätiedot

Anu Kiiskinen, aluesuunnittelija, eteläinen suurpiiri, puhelin: 310 38419
anu.kiiskinen(a)hel.fi
Marko Jylhänlehto, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38237
marko.jylhanlehto(a)hel.fi

§ 122

Kaupunkisuunnittelulautakunnan esitys Meilahden sairaala-alueen asemakaavan muutokseksi (nro 12257)

HEL 2013-001497 T 10 03 03

Ksv 3901_1, Haartmaninkatu 4, karttaruutu G4/P1-2 ja R1-2

Esitys

Kaupunkisuunnittelulautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 29.4.2014 päivätyn 15. kaupunginosan (Meilahti) korttelin 15526 tontteja 5, 7 ja 8, katu- ja puistoaluetta sekä 14. kaupunginosan (Taka-Töölö) katualuetta koskevan asemakaavan muutosehdotuksen nro 12257 hyväksymistä
- asemakaavan muutosehdotuksen asettamista nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti.

Samalla lautakunta päätti

- että kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää ehdotuksesta tarvittavat lausunnot
- valtuuttaa kaupunkisuunnitteluviraston tekemään ehdotukseen vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia, jotka eivät olennaisesti muuta ehdotuksen sisältöä.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Sanna Lahti, arkkitehti, puhelin: 310 64424
sanna.lahti(a)hel.fi
Mika Kaalikoski, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37433
mika.kaalikoski(a)hel.fi
Anu Kuutti, projektipäällikkö, puhelin: 310 37154
anu.kuutti(a)hel.fi
Leena Makkonen, arkkitehti, rakennussuojelu, puhelin: 310 37262
leena.makkonen(a)hel.fi
Seija Narvi, insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37255
seija.narvi(a)hel.fi
Matti Neuvonen, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37311
matti.neuvonen(a)hel.fi
Peik Salonen, insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37248
peik.salonen(a)hel.fi
Niina Strengell, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37458
niina.strengell(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12257 kartta, päivätty 29.4.2014
- 4 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12257 selostus, päivätty 29.4.2014
- 5 Havainnekuva, 29.4.2014
- 6 Kuvaliite Uuden Lastensairaalan suunnitelmasta
- 7 Kuvaliite Trauma-syöpäsairaalaan (viitteellinen suunnitelma)
- 8 Tilastotiedot
- 9 Vuorovaikutusraportti 8.10.2013, täydennetty 29.4.2014 sekä keskustelutilaisuuden 20.5.2013 ja viranomaisneuvottelun 20.3.2013 muistiot
- 10 Osa päätöshistoriaa
- 11 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12257 selostus, päivätty 29.4.2014, päivitetty Kslk:n 29.4.2014 päätöksen mukaiseksi

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu
Liite 8
Liite 9

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Meilahden sairaalakampukselle on suunnitteilla laajaa lisärakentamista. Lisärakentamisen taustalla on Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän (HUS) tavoite keskittää erikoissairaanhoidon Meilahden kampukselle.

Asemakaavan muutos jatkaa voimassa olevan kaavan tavoitetta järjestelmälliseen ja tiiviiseen rakennemalliin, jossa uudet sairaalarakennukset muodostavat yhteen kytketyn kokonaisuuden. Suurimmat uudishankkeet ovat Uusi Lastensairaala sekä Trauma- ja syöpäsairaala. Uuden Lastensairaalan on tarkoitus valmistua vuoden 2017 loppupuolella. Trauma- ja syöpäsairaalan arvioitu valmistumisajankohta on vuonna 2020.

Asemakaavan muutoksen kerrosala on yhteensä 379 500 k-m². Tontin 5 rakennusoikeus on 39 500 k-m². Kaavamutoksen yhteydessä tontit 7 ja 8 yhdistetään yhdeksi tontiksi (tontti 9), jonka kerrosala on 340 000 k-m². Rakennusoikeus lisääntyy voimassa olevaan kaavaan nähden

89 000 k-m². Uutta rakentamista kerrosalasta on kuitenkin n. 124 000 k-m², koska purettavien rakennusten paikalle rakennetaan uusia.

Asemakaavan toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia ilman arvonlisäveroa katualueiden muutoksista arviolta 500 000 euroa. Laskelma ei sisällä mahdollisia työnaikaisia liikennejärjestelyjä.

Esittelijän perustelut

Asemakaavan muutos turvaa Meilahden sairaala-alueen erikoissairaanhoidon tarjonnan jatkumisen ja kehittämisen keskeisellä paikalla kaupunkirakenteessa.

Alueen sijainti

Meilahden sairaala-alue sijaitsee Paciuksenkadun, Tukholmankadun, Stenbäckinkadun ja Haartmaninkadun rajaamalla alueella.

Lähtökohdat

Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi 8.10.2013 Meilahden sairaala-alueen sitovat suunnitteluperiaatteet ja tavoitteet laadittavan asemakaavan muutoksen jatkosuunnittelun pohjaksi.

Kaavoitustilanne

Yleiskaava 2002:ssa alue on merkitty hallinnon ja julkisen palvelun alueeksi. Pääosa korttelista 15526 on merkitty kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittäväksi alueeksi. Yleiskaavassa on esitetty rakennettavaksi tunneli Paciuksenkadulta Nordenskiöldinkadulle. Tunneli tulisi Tukholmankadun alle asemakaavanmuutosalueen pohjoisreunaan.

Sairaala-alueella on voimassa vuonna 2006 vahvistettu asemakaava. Silloista traumasairaalaosuunnitelmaa lukuun ottamatta voimassa olevan asemakaavan hankkeet ovat toteutuneet tai toteutumassa. Uudet maanalaiset tilat valmistuvat vuoden 2014 lopulla ja Naistenklinikan laajennus vuoden 2015 loppupuolella.

Asemakaavassa tontit 7 ja 8 on merkitty sosiaalitointa ja terveydenhuoltoa palvelevien rakennusten korttelialueiksi (YS). Korttelialueelle saa sijoittaa myös asuntola- ja potilaskotitiloja. Tonteilla on kaavassa rakennusoikeutta yhteensä 251 000 k-m², josta käyttämätöntä on noin 30 000 k-m².

Biomedicum Helsinki 1:n tontilla 5 on voimassa v.1999 vahvistettu asemakaava, missä tontti on merkitty tutkimustoimintaa palvelevien

rakennusten korttelialueeksi (YTU) ja sen rakennusoikeus on 39 500 k-m².

Tontit 3 ja 6 on varattu opetus- ja tutkimustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueeksi (YO) ja (YTU) ja niiden rakennusoikeus on yhteensä 34 000 k-m². Nämä tontit eivät kuulu asemakaavan muutosalueeseen.

Kulttuurihistoriallisesti ja kaupunkikuvallisesti arvokkaat rakennukset (11 kpl) on suojeltu merkinnöillä sr-1 ja sr-2.

Korttelialueen tontit 7 ja 8 ovat Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän omistuksessa. Tontin 5 omistaa Kiinteistö Oy Biomedicum Helsinki.

Alueen yleiskuvaus

Asemakaavan muutosalue on rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistorialliselta sisällöltään rikas ja vaihteleva. Alueelle on laadittu useita asemakaavoja sen historian aikana. Asemakaavan muutosalueelle sijoittuu nykyisin (v. 2014) kuusi Hyks-alueen kuudestatoista sairaalasta: Meilahden tornisairaala, Kolmiosairaala, Naisten- ja Lastenklänikka, Silmä-korvasairaala ja Syöpätautien klänikka. Myös Helsingin kaupungin päivystävä sairaala, Haartmanin sairaala, sijaitsee asemakaava-alueella.

Samassa korttelissa sijaitsevat myös Biomedicum Helsinki 1 ja 2, jotka ovat lääketieteen alan tutkimuslaitoksia ja joissa toimivat myös Folkhälsanin, Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen sekä Sotilaslääketieteen Keskuksen tutkimusosastoja. Viereisessä korttelissa Haartmaninkadun varrella sijaitsee lääketieteen oppilaitos sekä Työterveyslaitoksen tiloja sekä rakenteilla oleva laboratoriorakennus HUSLAB, joka valmistuu vuoden 2015 lopussa.

Meilahden sairaala-alue sijaitsee kallioisella selänteellä, joka on aikoinaan kasvanut kalliomännikköä. Sairaala-alue on tiiviisti rakennettu, joten luonnonympäristöä on vähän, lähinnä avokalliota sekä paikoitellen säilyneitä komeita mäntyjä. Sairaala-alueelta avautuu hienoja näkymiä lounaaseen merelle Humallahden suuntaan. Helsingin luontotietojärjestelmän mukaan alueella ei ole arvokkaita luontokohteita.

Meilahden sairaala-alue sekä sen viereiset alueet on sisällytetty Museoviraston inventoinnissa valtakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin (RKY 2009, Meilahden sairaala-alue, Taka-Töölön kerrostaloalue sekä Meilahden huvila-alue).

Asemakaava-alue on yhdyskuntateknisen huollon verkoston piirissä. Haartmaninkadun alla kulkee Salmisaari - Ruskeasuo yhteiskäyttötunneli tasovälillä -21 lattia ja -17 katto, Paciuksenkadun alla on viemäritunneli, jonka haaratunneli kulkee sairaala-alueella tasovälillä noin +2 lattia ja +5 katto.

Asemakaavan muutoksen sisältö

Tavoitteet

- turvata sairaalatoiminnan jatkuminen ja kehittäminen keskeisellä paikalla siten, että uusi rakentaminen sovitetaan olemassa olevaan ympäristöön sen toimintoja ja rakennetta tukien,
- parantaa alueen kulkuyhteyksiä ja hahmotettavuutta sekä tuottaa viihtyisää ja toimivaa työympäristöä sairaalahenkilökunnalle sekä parantumista edesauttavat olosuhteet potilaille,
- parantaa orientoitavuutta sekä rakennusten ulko- että sisäpuolella,
- suunnitella alue kaupunginosamaiseksi ja viihtyisäksi ja ottaa huomioon kulkuyhteydet ja pihatilat sekä niiden viihtyisyys
- ottaa huomioon kokonaissuunnitelman muuntojoustavuus, tulevaisuuden muutostarpeet ja kohtuulliset laajennusvarat,
- rytmittää rakentamista korkeusvaihteluin siten, että sairaalatornin dominanttiasema säilyy,
- säilyttää olemassa olevaa puustoa ja kasvillisuutta mahdollisuuksien mukaan,
- hyödyntää rakennuksissa luonnonvaloa ja näköaloja,
- suosia ratkaisuja, jotka hillitsevät ilmastonmuutosta ja varautua sen aiheuttamiin ilmiöihin/olosuhteisiin.

Sosiaalitointa ja terveydenhuoltoa palvelevien rakennusten korttelialue (YS)

Alueelle on osoitettu lisärakentamismahdollisuuksia uusia sairaalayksiköitä varten. Suurimmat uudishankkeet ovat Uusi Lastensairaala Stenbäckinkadun varrelle Naistenklinikan ja Lastenklinikan väliin nykyisen Materiaalikeskuksen paikalle sekä Trauma- ja syöpäsairaala Paciuksenkadun varrelle nykyisen laboratoriosiiven kohdalle.

Sairaala-alueen nykyiset tontit 7 ja 8 yhdistetään yhdeksi tontiksi (nro 9). Tontille osoitetaan rakennusoikeutta 340 000 k-m². Rakennusoikeus kasvaa voimassa olevaan kaavaan nähden 89 000 k-m². Purettavien rakennusten, Materiaalikeskuksen ja laboratoriosiiven, jälkeen tontin 9 käytetty rakennusoikeus on yhteensä 216 279 k-m². Uutta rakentamista tulee alueelle siten 124 000 k-m².

Uuden Lastensairaalan tilat ovat 45 000 k-m² ja trauma- ja syöpäsairaalan tilat 62 000 k-m². Tontin käyttäjiä palvelevaa liiketilaa varten on varattu 1 600 k-m². Loput kerrosalasta on varattu maanalaisiin tiloihin sijoitettaville työ-, opetus- ja potilashoittoon liittyville tiloille, sairaala-apteekille, leikkaussalin laajennukselle ja sädehoidon tiloille sekä valvomon 2. kerroksen rakentamiselle. Uutta rakentamista tulee alueelle 124 000 k-m², kun otetaan huomioon uusien rakennusten tieltä purettavat rakennukset.

Tutkimustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue (YTU)

Tontilla 5 sijaitsee Biomedicum Helsinki 1:n lääketieteellinen tutkimus- ja opetuskeskus. Tontin rakennusoikeus säilyy voimassa olevan asemakaavan mukaisena 39 500 k-m².

Kaavaehdotuksessa tontin luoteiskulmaan sijoittuu uusi katulinjaus Biomedicum Helsinki 1:n ja Trauma- ja syöpäsairaalan rakennusalan väliin.

Liikenne

Asemakaavassa on määrätty autopaikkojen vähimmäis- ja enimmäismäärät:

- Tontilla 9 vähintään 1 ap/250 k-m² ja enintään 1 ap/160 k-m².
- Tontilla 5 vähintään 1 ap/500 k-m² ja enintään 1 ap/350 k-m².

Lastensairaalan pysäköintikellariin tulee sijoittaa vähintään 100 autopaikkaa. Tonttien autopaikoista vähintään 2/3 tulee sijoittaa maanalaisiin pysäköintitiloihin. Tontin 9 autopaikkoja saa sijoittaa tontin 5 pysäköintikellariin. Tonttien 5 ja 9 pyöräpaikkojen vähimmäismäärä on yhteensä 1 000 pyöräpaikkaa. Näistä vähintään 75 % tulee sijoittaa katoksiin tai sisätiloihin. Tontin 9 huoltoliikenne tulee hoitaa pääosin maanalaisen huoltotunnelin kautta. Mikäli huolto hoidetaan pihatiloista käsin, huoltoliikenne on järjestettävä siten, että se ei häiritse sairaalatoimintoja.

Meilahden katuverkosta on tehty hakijan toimesta liikenteen toimivuustarkastelu (Sito). Sairaala-alueen matkatuotos on nykytilanteessa noin 15 000 käyntiä/arkivrk. Vuonna 2020 tuotoksen arvioidaan olevan noin 20 000 käyntiä/arkivrk. Alueen tuottama ajoneuvoliikennemäärä on nykyisin noin 10 300 ajon/arkivrk. Vuoden 2020 tilanteessa sen arvioidaan olevan noin 12 500 ajon/arkivrk.

Parantamalla sairaala-alueen yhteyksiä katuverkkoon turvataan Haartmaninkadulla sijaitsevan sairaala-alueen pääliittymän toimivuus myös tulevaisuudessa liikennemäärien kasvaessa.

Asemakaavamuutokseen sisältyy uusi valo-ohjattu katuliittymä sairaala-alueelle Paciuksenkadulta. Liittymään rakennetaan sairaala-alueelle vasemmalle kääntyville oma kaista. Paciuksenkadun ja Stenbäckinkadun risteykseen rakennetaan Stenbäckinkadulle vasemmalle kääntyville oma kaista. Stenbäckinkadulla Uuden Lastensairaalan saatto- ja ambulanssi- ja pysäköintiliikenne erotellaan toisistaan. Uuden Lastensairaalan huoltoliikenne johdetaan huoltopihalle nykyisen P2-pysäköintilaitokseen johtavan liittymän ja ajorampin kautta.

Sairaala-alueen jalankulkuyhteyksiä sekä orientoitavuutta parannetaan palvelemaan alueella liikkuvia työntekijöitä ja asiakkaita. Alueen ulkopuolista pyöräliikennettä ei ohjata kulkemaan sairaala-alueen läpi. Sairaala-alueella pyöräily tapahtuu ajoneuvoliikenteen väylillä. Bussiliikenteen pysäkeille varataan tilaa pääsisääntulon kallioalueen vierestä.

Luonnonympäristö

Lastenklinikan ja Naistenklinikan puistot ja niiden lähiympäristö on merkitty suojeltaviksi alueiksi, jotka ovat kulttuurihistoriallisesti ja kaupunkikuvan kannalta merkittävät.

Sairaala-alueen pääsisääntuloalueen luonnonmukaisina säilyneet avokalliot ja Lastenklinikan pohjoispuolella oleva luonnonmukainen kallioalue puustoitteen sekä entisen sairaanhoitajien asuntolan ympäristö (Tukholmankatu 8 F) on merkitään säilytettäväksi alueiksi.

Suojelukohteet

Asemakaavalla suojellaan samat rakennukset kuin voimassa olevassa kaavassa. Sr-1-merkinnällä suojeltuja kohteita ovat Palvelukeskus, entinen lämpökeskus sekä Lastenklinikka ja sr-2-merkinnällä suojeltuja kohteita Naistenklinikka, Silmä-korvasairaala, entinen sairaanhoitajien asuntola korttelin luoteiskulmassa sekä Meilahden pääsairaala. Suojelumääräyksiä on hakijan toivomuksesta arvioitu uudelleen ottaen huomioon sairaalatoiminnan erityistarpeet ja kehitysmahdollisuudet.

Maanalaiset varaukset

Asemakaavan muutoksessa on varauduttu jalankulkuyhteyteen metron toisen linjan Meilahden asemalta. Yhteys sijoittuu Naistenklinikan itäpuolelle Haartmaninkadun viereen. Helsingin yleiskaava 2002:ssa on liikennetunnelivaraus Tukholmankadun alla. Kaava-alueen pohjoisreunassa on varattu tila liikennetunnelin vaatimalle 10 metrin suoja-alueelle. Paciuksenkadun itäpuolella Seurasaarentien kohdalla on tilavaraus rakennusviraston kunnallistekniikan tukikohdalle, jonka

suoja-alue ulottuu asemakaava-alueelle. Asemakaavaan on merkitty ma-merkinnällä syöpäsairaalan maanalaisen Linarcin tilat ja sädehoidon tilat.

Yhdyskuntatekninen huolto

Asemakaava-alue liitetään olemassa oleviin kunnallisteknisiin verkostoihin. Sähköverkon osalta kaavamuutosalueen täydennysrakentaminen liitetään Meilahden sairaala-alueen omaan sähköverkkoon. Paciuksenkadun suuntainen kaukolämpöputki, joka sijaitsee pieneltä osin tontin puolella, siirretään tarvittaessa katualueelle.

Maaperän rakennettavuus ja puhtaus

Meilahden sairaala-alueen keskellä, korkeimmillaan noin tasolla +26, on avokalliota. Muualla korttelialueella on ohut kitkamaakerros kallion päällä. Kallion laatu on hyvää, eikä asemakaava-alueella ole havaittu heikkousvyöhykkeitä. Kallioperän pääkivilaji on kiillegneissi ja graniitti.

Kellaritilojen sijoituksessa on otettava huomioon olemassa olevat maanalaiset tilat, joita on kaava-alueella paljon. Asemakaava-alueella on useita olemassa olevia kalliotiloja ja rakenteita, joita joudutaan ottamaan huomioon tai muuttamaan rakentamisen aikana.

Ympäristöhäiriöt

Sairaala-alue rajautuu vilkkaisiin katuihin, joiden liikenteestä aiheutuu ympäristöön melua sekä ilman epäpuhtauksia.

Melutason ohjearvot ylittyvät katujen lähiympäristössä, mutta sairaala-alueen sisäosissa on laajoja alueita, joissa katuliikenteen melu alittaa ohjearvotason ulkona. Vilkkaiden katujen varsilla ilman epäpuhtauksien pitoisuudet erityisesti typpidioksidin ja hiukkasten osalta voivat ajoittain epäedullisissa sääolosuhteissa olla korkeita ja ohjearvotasot saattavat ylittyä.

Meluselvityksen pohjalta on kaavassa tarvittavin kohdin rakennusalojen rajoille merkitty julkisivuun kohdistuva liikenteen päiväaikainen melutaso, jonka mukaan rakennuksen ääneneristävyys voidaan mitoittaa. Kaavamääräyksellä on kiinnitetty huomiota liikennepäästöjen haittojen torjumiseen rakennusten ilmanvaihdon suunnittelussa, koska kaavassa osoitetaan rakentamista mm. Paciuksenkadun välittömään läheisyyteen.

Asemakaavamuutoksen vaikutukset

Kaupunkirakenne alueella tiivistyy. Vapaan rakennusmaan vähentyessä ja toiminnallisten tarpeiden vaatimuksesta sairaala-alueella siirrytään erillisten rakennusten järjestelmästä tiiviiseen rakennemalliin, jossa rakennukset ovat kytköksissä toisiinsa tai sijaitsevat lähekkäin. Tällä vastataan tiivistyvän kaupunkirakenteen ja keskitettävien sairaalatoimintojen haasteisiin.

Uudet rakennukset ovat mittasuhteiltaan suurempia kuin alueella jo olevat rakennukset ja vaikuttavat alueen yleisilmeeseen muuttumiseen. Huolellisella suunnittelulla ja paneutumalla nykyisen rakennuskannan yleisilmeeseen voidaan luoda olemassa olevan ympäristön ominaispiirteisiin sopivia uusia rakennuksia.

Stenbäckinkadun varrelta häviää suuri osa nykyisin puistomaisena osana olevaa aluetta. Stenbäckin puistokatumainen luonne säilyy, sillä sen varteen tulee istuttaa puita ja vanhat muurimaiset kiviaidat tulee säilyttää. Uusi Lastensairaala rajaa katutilaa nykyistä kaupunkimaisemmaksi. Nykyisin tonttiliittymän kohdalla olevan avoimen, laajan ajoliittymän järjestelyt ja sen kaupunkikuvallinen ilme selkiytyvät. Myös Paciuksenkadun varsi muuttuu kaupunkimaisemmaksi, kun Trauma- ja syöpäsairaalan uusi julkisivu rajaa katua. Uusien rakennusten ja istutusten rytmittäminen sekä uuden ajoliittymän rakentaminen parantavat Paciuksenkadun kaupunkikuvallista ilmettä, katukuva siistiytyy ja Paciuksenkadun puoleinen takapihamainen olemus muuttuu arvokkaaksi kaupunkiympäristöksi.

Paciuksenkadun uusi liittymä sekä Paciuksenkadun ja Stenbäckinkadun risteyksen uudet liittymäjärjestelyt vähentävät Haartmaninkadun pääliittymän kuormitusta. Pysäköinnin ja huoltoliikenteen keskittäminen pääasiassa maanalaisiin tiloihin parantaa korttelialueiden olosuhteita, kun maan pinnalta poistuu liikennettä ja pakokaasupäästöjä. Näin mahdollistetaan myös viihtyisien kävely-yhteyksien kehittäminen. Pääsisääntuloalueen bussipysäkkijärjestelyillä mahdollistetaan tulevien bussilinjojen päättäminen sairaala-alueelle.

Asemakaavan toteuttaminen parantaa laadukkaan erikoissairaanhoidon saatavuuden edellytyksiä pääkaupunkiseudulla ja myös valtakunnallisella tasolla. Suojeltujen rakennusten käyttötarkoituksenmukaisen korjaamisen, kunnostamisen ja lisärakentamisen salliminen edesauttaa nykyaikaisten toimivien sairaanhoitotilojen rakentamista myös vanhoihin rakennuksiin ja siten mahdollistaa suojeltujen rakennusten käytön edelleen

sairaalakäytössä. Asemakaava luo edellytykset melun ja ilmanlaadun kannalta terveellisen ja viihtyisän sairaalaympäristön aikaansaamiseksi. Kaavamuuotosalueen melu- tai ilmanlaatutilanteen ei arvioida muuttuvan merkittävästi nykytilanteesta. Uusiin rakennuksiin rakennettavat valoisat aula- ja käytävätilat sekä valokatteiset sisäpihat toimivat sekä esteettömästi saavutettavina että melulta ja liikennepäästöiltä suojattuina oleskelualueina potilaille ja työntekijöille. Rakennusten, jalankulkureittien, saattoalueiden, ajoliittymien ympäristöjen selkiyttäminen sekä ulkoalueiden tasokas valaistus lisää alueella liikkuvien viihtyisyyttä ja turvallisuutta.

Asemakaavan toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia ilman arvonlisäveroa katualueiden muutoksista arviolta 500 000 euroa. Laskelma ei sisällä mahdollisia työnaikaisia liikennejärjestelyjä.

Toteutus

Uuden Lastensairaalan rakentaminen aloitetaan mahdollisimman pian kaavan lainvoimaisuuden jälkeen. Tavoitteena on, että rakennus valmistuu vuonna 2017. Trauma- ja syöpäsairaalan suunnittelu aloitettaneen vuoden 2014 lopulla.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Kaavoitustyö on tullut vireille Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän (HUS) hakemuksen johdosta (saapunut 31.1.2013). Hakemuksessa esitetään, että sairaala-alueen tarpeet ovat kasvaneet ja pyydetään voimassa olevan asemakaavan tilavarauksia päivittämistä ajanmukaisiksi. Myös suojelumääräyksien sitovuutta toivotaan uudelleen tarkasteltaviksi.

Kokonaisvaltaisen yleissuunnitelman laatimiseksi Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä (HUS) ja kaupunkisuunnitteluvirasto ohjasivat ja arvioivat kolmea rinnakkaista luonnossuunnitelmaa vuoden 2012 lopulla. Töistä saatujen tulosten perusteella laadittiin suunnitteluperiaatteiden luonnos.

Vireilletulosta on ilmoitettu osallisille kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston kirjeellä, jonka mukana lähetettiin osallistumis- ja arviointisuunnitelma (päivätty 23.4.2013).

Vireilletulosta ilmoitettiin myös vuoden 2013 kaavoituskatsauksessa.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty liitteenä olevan osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti. Sitä sekä asemakaavan suunnitteluperiaatteiden luonnosta esiteltiin yleisötilaisuudessa Biomedicum Helsinki 1:ssä 20.5.2013.

Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi 8.10.2013 alueen asemakaavan muutoksen suunnitteluperiaatteet kaavoituksen pohjaksi.

Asemakaavan muutosluonnos ja selostusluonnos olivat nähtävänä 17.12. 2013–20.1.2014 Töölön kirjastossa, Topeliuksenkatu 6, Meilahti, HUS:in Hallintokeskuksen ala-aulassa, Stenbäckinkatu 9, 1. krs, esittelytila Laiturilla, Narinkka 2, kaupungin ilmoitustaululla, Kaupungintalo, Pohjoisesplanadi 11–13 sekä www.hel.fi/ksv (kohdassa Nähtävänä nyt).

Viranomaisyhteistyö

Kaavamuutoshankkeesta on järjestetty maankäyttö- ja rakennuslain 66§:n mukainen viranomaisneuvottelu 20.3.2013.

Kaavamuutoksen valmistelun yhteydessä on tehty viranomaisyhteistyötä rakennusvalvontaviraston, kaupunginmuseon, HSL Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän, Helsingin Energian ja Helen Sähköverkko Oy:n kanssa.

Suunnitteluperiaatteiden luonnoksesta ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatiin kannanotot rakennusvirastolta, kaupunginmuseolta (yhdessä Museoviraston kanssa), Helsingin Energialta sekä sosiaali- ja terveysvirastolta.

Kaavaluonnoksesta saatiin kannanotot rakennusvirastolta, kaupunginmuseolta (yhdessä Museoviraston kanssa), Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymältä HSL, Helsingin Energialta, kiinteistövirastolta ja HUS-kuntayhtymältä.

Rakennusvirastolla ei ollut kannanotoissaan huomautettavaa. Kaupunginmuseo yhdessä Museoviraston kanssa painottaa lausunnoissaan, että alue on valtakunnallisesti tärkeää ja kulttuurihistoriallisesti merkittävää aluetta ja esittävät useita alueen rakennetun ympäristön suojeluun, historiallisiin ja kaupunkikuvallisiin arvoihin sekä suojelumerkintöihin liittyviä kannanottoja. Sosiaali- ja terveysvirasto korostaa tärkeinä huomioitavina asioina sairaala-alueen kehittämistä, keskittämistä, uudistamista sekä liikennejärjestelyjen sujuvuutta. HSL pitää tärkeänä kehittää sairaala-alueen bussiliikenteen järjestelyjä, mm. bussien päätepysäkkien sijoittamista tontille. Kiinteistövirasto toivoo, että kaavasuunnittelussa ja toteutuksessa otetaan huomioon myös Haartmanin sairaalan sujuva, turvallinen ja esteetön saavutettavuus. Helsingin Energia esittää, että jatkosuunnittelussa huomioidaan toimitusvarman energiahuollon merkitys ja toivoo että Helsingin Energialla on mahdollisuus osallistua suunnitteluun jo varhaisessa vaiheessa. HUS-kuntayhtymä katsoo, että kaavaluonnoksessa esitetyt rakennusalat ovat riittävät ja toimivat,

mutta suojelumääräykset eivät ole sairaalan vaativien somaattisten erikoissairaanhoidon kehittämisen kannalta realistiset ja niitä sekä hoitajien asuntolarakennuksen suojelumerkinnän purkamista tulisi kaavan jatkotyössä vielä miettiä siten, että sairaalan toiminta olisi suojeltavissa rakennuksissa myös tulevaisuudessa mahdollista.

Esitetyt kannanotot on otettu ehdotuksen valmistelussa huomioon niiltä osin kuin ne ovat kaavan päätavoitteen kanssa yhdenmukaisia.

Viranomaisten kannanotot ovat liitteenä.

Esitetyt mielipiteet

Kaavamuutoksen valmisteluun liittyen asemakaavaosastolle ei ole saapunut mielipiteitä. Suullinen kysymys on esitetty keskustelutilaisuudessa, jossa esiteltiin suunnitteluperiaatteita ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa. Kysymys kohdistui alueen pyöräreitteihin.

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään tiivistelmät viranomaisten kannanotoista sekä niiden vastineet laajemmin. Vuorovaikutusraportin liitteenä on muistio keskustelutilaisuudesta.

Jatkotoimenpiteet

Ehdotus koskee valtion ylläpitämään kiinteistörekisteriin kuuluvaa aluetta.

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää ehdotuksesta Helsingin Energia liikelaitoksen ja Helen Sähköverkko Oy:n, HSY:n vesihuollon, kiinteistölautakunnan/kiinteistöviraston, yleisten töiden lautakunnan/rakennusviraston, pelastuslautakunnan, ympäristölautakunnan/ympäristökeskuksen, kaupunginmuseon, rakennuslautakunta/rakennusvalvontaviraston, sosiaali- ja terveysviraston, Liikennelaitos-liikelaitoksen (HKL), Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL), Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sekä Museoviraston lausunnot.

Asemakaavan muutosehdotuksen hyväksymisestä päättää kaupunginvaltuusto.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Sanna Lahti, arkkitehti, puhelin: 310 64424
sanna.lahti(a)hel.fi
Mika Kaalikoski, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37433

29.04.2014

mika.kaalikoski(a)hel.fi
Anu Kuutti, projektipäällikkö, puhelin: 310 37154
anu.kuutti(a)hel.fi
Leena Makkonen, arkkitehti, rakennussuojelu, puhelin: 310 37262
leena.makkonen(a)hel.fi
Seija Narvi, insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37255
seija.narvi(a)hel.fi
Matti Neuvonen, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37311
matti.neuvonen(a)hel.fi
Peik Salonen, insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37248
peik.salonen(a)hel.fi
Niina Strengell, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37458
niina.strengell(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12257 kartta, päivätty 29.4.2014
- 4 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12257 selostus, päivätty 29.4.2014
- 5 Havainnekuva, 29.4.2014
- 6 Kuvaliite Uuden Lastensairaalan suunnitelmasta
- 7 Kuvaliite Trauma-syöpäsairaalaan (viitteellinen suunnitelma)
- 8 Tilastotiedot
- 9 Vuorovaikutusraportti 8.10.2013, täydennetty 29.4.2014 sekä keskustelutilaisuuden 20.5.2013 ja viranomaisneuvottelun 20.3.2013 muistiot
- 10 Osa päätöshistoriaa

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu
Liite 8
Liite 9

Tiedoksi

Kaupunginhallitus
Kaupunginkanslia/Suvi Rämö
Kaupunginkanslia/Kirsi Hakola

Päätöshistoria

Helsingin Energia -liikelaitos 10.4.2014

HEL 2013-001497 T 10 03 03

Meilahden sairaala-alueen suunnitteluperiaatteet ovat hyvät. Yhdessä tekeminen on avain parhaaseen lopputulokseen pääsemiseen asemakaavan jatkosuunnittelussa. Helsingia energia esittääkin, että jatkosuunnittelussa huomioidaan toimitusvarman energiahuollon merkitys Meilahden sairaala-alueella ja että Helsingin energialla olisi mahdollisuus osallistua suunnitteluun jo varhaisessa vaiheessa.

Lisätiedot

Jouni Kivirinne, Kehityspäällikkö, puhelin: +358 9 617 2936
jouni.kivirinne(a)helen.fi

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 24.1.2014

HEL 2013-001497 T 10 03 03

Helsingin kaupunginmuseo – Keski-Uudenmaan maakuntamuseo on tutustunut Meilahden sairaala-alueen koskevan asemakaavan muutosluonnoksen aineistoon ja on neuvotellut valtakunnallisesti merkittävän sairaala-alueen kaavahankkeesta Museoviraston kanssa. Lausunnon sisältö vastaa molempien yhteistä näkemystä asiasta.

Asemakaavamuutoksen taustalla on Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin tavoite keskittää erikoissairaanhoitoa Meilahden kampukselle. Suurimmat uudishankkeet ovat uusi lastensairaala, traumasairaala ja syöpäsairaala. Uusi lastensairaala tulee korvaamaan pääosin Lastenklinikan sekä Lastenlinnan tilat ja uusi traumasairaala korvaa Töölön sairaalan. Uudisrakentamisen yhteydessä joitakin kampusalueen rakennuksista tullaan mahdollisesti purkamaan. Asemakaavan muutoksella alueen kerrosala lisääntyy 89 000 k-m². Meilahden sairaala-alueella on voimassa vuonna 2006 vahvistettu asemakaava. Asemakaavan mukaan ovat toteutuneet Kolmiossairaala, Haartmanin sairaala, Lastenklinikan laajennusosat ja Biomedicum laajennuksen uudisosa. Naistenklinikan laajennusta rakennetaan parhaillaan.

Meilahden sairaala-alue ja sen viereiset alueet on sisällytetty Museoviraston inventoinnissa valtakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin (RKY 2009, Meilahden sairaala-alue, Taka-Töölön kerrostaloalue sekä Meilahden huvila-alue). RKY-alueeksi Meilahden sairaala-alue valikoitui yli sata vuotta jatkuneen sairaalarakentamisen vuoksi: alue on yksi Suomen sairaalarakentamisen avainkohteista. Meilahden sairaala-alue kuvastaa sairaalarakentamisen suunnitteluperiaatteita ja sairaanhoidon ja lääketieteen opetuksen kehitystä samalta ajalta.

Alueen rakentumisen historiasta

Meilahden sairaala-alue alkoi rakentua 1900-luvun alussa, vastauksena 1800-luvun loppupuolen pyrkimykseen sairaanhoidon keskittämiseksi. Alueeksi vahvistui Meilahti. Tonttikysymys ratkesi, kun kaupunki tarjosi 10 hehtaarin aluetta Meilahden entisen rälssitilan mailta, ja valtio lunasti alueen vuonna 1909. Perustetun rakennuskomitean arkkitehti Magnus Schjerfbeck laati Meilahden sairaala-alueelle ensimmäisen asemakaavan vuonna 1909. Alue käsitti nykyisen Meilahden sairaala-alueen eteläisimmän osan. Schjerfbeckin lisäksi asemakaavasuunnitteluun osallistuivat 1910–11 arkkitehdit Onni Tarjanne (Törnqvist), Eliel Saarinen ja Lars Sonck. Varhaisimmat aluesuunnitelmat perustuivat paviljonkijärjestelmään, jossa eri toiminnot sijaitsivat eri rakennuksissa. Meilahden sairaala-alueen varsinainen rakentaminen alkoi 100 vuotta sitten, kun talousrakennuksen, siihen liittyneen lämpökeskuksen (pannuhuoneen) ja iho- ja sukupuolitautilin klinikan perustustyöt alkoivat vuoden 1914 alussa, mutta vain talousrakennus ja pannuhuone valmistuivat vuonna 1918.

Ensimmäisen maailmansodan jälkeen alueen sairaalarakentamista ryhdyttiin uudelleen valmistelemaan. Yleisten rakennusten ylihallituksen lääkintälaitoksista vastaava arkkitehti E.A. Kranck laati alueelle paviljonkijärjestelmään perustuvan asemakaavan vuonna 1919. Rakentamista jarrutti kuitenkin ratkaisematon lisätonttimaakysymys sekä se, ettei Helsingin kaupungin ja valtion välistä yhteistyökuviota saatu ratkaistua. Sairaalakysymyksessä pyrittiin koko ajan kokonaisratkaisuun, mutta varhaisimmat klinikat toteutuivat kuitenkin pikemminkin yksittäisinä hankkeina. Ensimmäinen toteutuneista rakennushankkeista oli vuonna 1934 valmistunut Naistenklinikka, jonka professori Jussi Paatela suunnitteli Lääkintöhallituksen rakennusosastolla. Vuonna 1946 valmistunut Lastenklinikka oli arkkitehtien Uno Ullberg ja Erkki Linnasalmi 1940-luvun sairaalaihanteiden mukaisesti suunnittelema rakennus, jossa yhdistyivät paviljonki- ja blokkijärjestelmä. Vuonna 1939 oli valmistunut Uno Ullbergin suunnitelmien mukaan Helsingin sairaanhoitajatarkoulu. Tukholmankadun varteen valmistuivat 1940–1950-luvuilla arkkitehti Veli Paatelan suunnittelemat entiset laitoshenkilökunnan asuntolat.

Meilahden sairaala-alueen intensiivisin rakentamisaika oli 1950- ja 1960-luvuilla, jolloin rakennettiin sekä pääsairaala että suurin osa erityisklinikoista. Laki yliopistollisista keskussairaaloista vuonna 1956 vauhditti sairaala-alueen rakentamista. Meilahdessa suunnittelua vietiin eteenpäin keskitetyn rakennustavan eli blokkisairaalamallin pohjalta. Blokkisairaalamallilla tarkoitetaan kompaktia, monikerroksista rakennusta, johon keskitettiin vuodeosastot ja tutkimus- ja toimenpidetilat yhteen. Ensimmäinen toteutunut blokkisysteemimallin mukainen suunnitelma oli syöpätautilin klinikka, jonka suunnittelivat arkkitehdit Erkki Helamaa

ja Veijo Martikainen. Rakennus valmistui vuonna 1962. Korttelin seuraava blokki, joka nykyäänkin hallitsee rakennuskantaa, on Meilahden pääsairaalan 15-kerroksinen potilastorni. Se valmistui vuonna 1964. Potilastornin suunnittelivat yhteistyössä arkkitehdit Jaakko Paatela ja Reino Koivula. Hallinto- ja huoltorakennus vuodelta 1965 on myös Jaakko Paatelan suunnittelema. 1950-luvun alussa valmistui arkkitehtien Jussi ja Veli Paatelan suunnittelema silmä- ja korvatautien klinikka. Sairaala-alueen klinikoiden laajennusosat ovat peräisin pääasiassa 1970–1980-luvulta.

Liikennejärjestelyistä tuli tärkeä osa rationaalista sairaalasuunnittelua ja autoliikenteen vaatimat rampit muodostivat sairaalan uuden elementin jo 1930-luvun lopulta lähtien. Meilahden sairaala-alueen viheralueiden synty- ja muutoshistoria osoittaa, että sairaala-alueen viheralueet rakennettiin ensin 1930- ja -50-luvuilla toteutettujen rakennusten yhteyteen hoidettuina piha-alueina vain aivan rakennuksen välittömään läheisyyteen. 1950 ja -60-luvuilla alueen viherrakentaminen aloitettiin laajemmin. Hoidetut puistoalueet olivat laajimmillaan 1960-luvulla, kunnes niitä alettiin käyttää klinikoiden laajennusosille. 1970–80-lukujen vaihteessa puistoalueet pienenivät merkittävästi lisärakentamisen myötä. 2000-luvulla alueelta on kaadettu huomattava määrä puita mm. kuivien kesien johdosta, uusien tiejärjestelyiden, uudisrakentamisen ja väistötilojen sijoittamisen alta. Alueen tärkeimmät viheralueet ovat Lastenklinikan ja Naistenklinikan puistot, Paciuksenkadun varsi, Stenbäckinkadun varsi ja Potilastornin pääsisäänkäynnin edessä oleva avokallio.

Asemakaavan muutosluonnos ja rakennussuojelu

Meilahden sairaala-alueella on voimassa asemakaava vuodelta 2006. Kaavassa annetut suojelumerkinnät ja -määräykset perustuvat kuitenkin aiempaan, vuonna 1999 vahvistettuun asemakaavaan. Tuolloin kaavatyön yhteydessä kaupunginmuseo esitti alueen rakennuksille suojelutavoitteet. Nyt esillä olevan asemakaavan muutosluonnoksen rakennussuojelumerkinnät perustuvat siis 1990-luvun lopun arvotukseen. Asemakaavan muutosalueella sr-1-merkinnällä suojeltuja kohteita vuoden 2006 asemakaavassa ovat palvelukeskus, entinen lämpökeskus ja Lastenklinikka sekä sr-2-merkinnällä suojeltuja kohteita potilastorni, Naistenklinikka, silmä-korvasairaala ja entinen hoitajien asuntolarakennus korttelin luoteiskulmassa. Nämä suojelumerkinnät on viety vastaavanlaisina nyt esillä olevaan asemakaavaluonnokseen. Museo katsoo, että nykyiset suojelumerkinnät ja -määräykset ovat edelleen käyttökelpoiset ja asianmukaiset.

Asemakaavan taustaselvitykseksi on valmistunut konsultin laatima rakennushistoriaselvitys (Casa Co Oy, arkkitehti Sanna Ihatsu, luonnos 10.10.2013). Rakennushistoriaselvityksen (RHS) ohjauksen yhteydessä on alueen rakennukset arvoitettu yhteistyössä konsultin, kaavoittajan ja museon toimesta. Siinä kävi ilmi, että 1990-luvulla ei arvoitettu kahta sairaala-alueella sijaitsevaa, 1960-luvulla valmistunutta rakennusta näiden tuolloin nuoren iän vuoksi. RHS on tuonut esiin arvoja, joita ei edeltävässä kaavoitusvaiheessa ole tunnistettu.

Ensimmäinen näistä on vuonna 1962 valmistunut Syöpätautien klinikka. Museo katsoo, että rakennuksella on valtakunnallisesti merkittäviä arvoja liittyen sairaalarakentamisen historiaan ja lääketieteen kehityksen näkökulmasta, sillä Syöpätautien klinikka edustaa sairaalatyypinä Suomen ensimmäistä syöpähoitoihin erikoistunutta ja siihen toimintaan suunniteltua sairaalaa ja se on myös todennäköisesti ensimmäinen Suomessa toteutettu tower-on-podium-tyyppinen rakennus. Rakennuksella on myös kiistattomia arkkitehtonisia arvoja, sillä se on alueen ainoa arkkitehtikutsukilpailun (1958) perusteella rakennettu sairaalarakennus alueella. Kutsukilpailun perusteella valmistuneena rakennuksena voidaan sanoa, että sen suunnittelijat katsottiin päteviksi suomalaisessa sairaalasuunnittelussa. Lisäksi rakennuksella on tärkeä rooli kaupunkikuvassa erityisesti Paciuksenkadun suunnalta, jossa se sijaitsee samassa linjassa ja suunnassa päätornin kanssa kuvastaen korkeatasoisesti modernin kampusalueen ominaisuutta ja rakentumista. Meilahden sairaala-alueen sisällä rakennus on merkittävä osa modernin yliopistollisen sairaalakampuksen rakentumisen historiassa. Nykyisen sairaala-alueen sisällä se on potilastornin pari ja keskiaukion kehystäjä. Museo katsoo, että edellä mainittujen arvojen tulee olla lähtökohtana muutoksia suunniteltaessa. Asemakaavoitusprosessissa on tutkittava ja arvioitava kokonaisuutta ja punnittava tavoitteita niin, että selvitetään mahdollisuudet syöpätautien klinikan säilyttämiseen.

Toinen arvottomamatta jäänyt rakennus 1990-luvulla on Hallinto- ja materiaalikeskus, joka valmistui vuonna 1965 arkkitehtien Veli ja Jaakko Paatelan suunnittelemana. Se ei ole varsinainen sairaanhoitoon tarkoitettu rakennus, vaan korkeassa viisikerroksisessa osassa sijaitsivat toimistotilat, jonne sijoitettiin Helsingin yliopistollisen keskussairaalaliiton hallintotilat. Ne jakautuivat kolmeen osastoon: hallinto-, talous- ja teknilliseen osastoon. Matalammassa kaksikerroksisessa osassa sijaitsivat keskuskeittiö ja -pesula sekä henkilökunnan ruokasali. Tälläkin rakennuksella on arkkitehtonista arvoa, mutta se ei nouse kaupunkikuvallisesti tai arkkitehtoniselta laadultaan yhtä korkealle kuin Syöpätautien klinikka eikä sen suojelua ole esitetty. Uuden lastensairaalan rakennusala on esitetty asemakaavaluonnoksessa tämän rakennuksen päälle.

Meilahden sairaala-aluetta on sen pitkän historian aikana jatkuvasti uudistettu ja täydennysrakennettu, erityisesti 2000-luvulla. Alueelle on valmistunut mm. Terveystieteiden keskuskirjasto (1998), Haartmanin sairaala (2009) ja Kolmiosairala (2010). Rakentamisen myötä vielä säilyneet viheralueet, puusto ja avokalliot ovat tärkeässä osassa ja niiden vaalimiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Nyt esillä olevassa asemakaavaluonnoksessa esitetty uudisrakentamiselle varattu rakennusala tulee etenkin uuden lastensairaalan kohdalla Stenbäckinkadulla liian lähelle katualuetta, jolloin kadun varren vihervyöhyke jää kapeaksi. Museo katsoo, että Stenbäckinkadun varsi tulee edelleen olla alueen suunnitteluperiaatteiden mukainen: sen puistomaisuus tulee säilyttää ja uudisrakentamisessa on huolehdittava, että se on riittävällä etäisyydellä kadusta. Meilahden sairaala-alueeseen rajautuva Taka-Töölö on luokiteltu valtakunnallisesti arvokkaaksi kulttuuriympäristöksi, ja se tulee ottaa huomioon kaavatyoässä Stenbäckinkadun kohdalla. Museo katsoo myös, että Naistenklinikan puisto tulee säilyttää nykyisellään eikä uudelle lastensairaallalle varattu rakennusala voi tulla puiston paikalle, jolloin se peittäisi myös osan Naistenklinikan julkisivua. Naistenklinikan eteläpuolella on luonnonkivimuurein terassoitu alue. Terrassien eteläpuoli oli alkujaan Jussi Paatelan suunnitelmassa varattu klinikan professorien rakennuksen hyötypuutarhalle. Ainakin 1940-luvulta saakka alue on ollut puistokäytössä. Lastenklinikan puisto on ollut käytössä 1950-luvun alusta saakka ja alue on tärkeä myös kaupunkikuvallisesti. Museo esittää, että näille kahdelle vanhimmalle puistoalueelle annetaan asemakaavassa alueellinen suojelumerkintä ja soveltuva suojelumääräys.

Meilahden sairaalan potilastorni, Syöpätautien klinikka ja entinen asuntola Tukholmankatu 8 F sekä (kaava-alueen ulkopuolella oleva) sairaanhoito-oppilaitos muodostavat yhdessä samassa koordinaatistossa olevan rakennusten sarjan Paciuksenkadun varressa, sairaala-alueen länsilaidassa, jossa olennaista on rakennusten ja viheralueiden vuorottelu. Uudet rakennukset tulee sijoittaa samalla periaatteella. Asemakaavaluonnoksessa uuden traumasairaalan rakennusala on merkitty kuitenkin kiinni Paciuksenkatuun. Kaava mahdollistaa näin edellä mainitun rakennusten sijoitteluperiaatteen ja niiden etualan vihervyöhykkeen avokallioineen hävittämisen kadun varresta. Yhtenäinen vihervyöhyke Paciuksenkadun varressa tulee museon näkemyksen mukaan säilyttää.

Muilta osin museolla ei ole huomautettavaa Meilahden sairaala-alueen asemakaavan muutosluonnoksesta.

29.04.2014

24.5.2013 Lausunto annettu

Lisätiedot

Johanna Björkman, tutkija, puhelin: +358 9 310 36473
johanna.bjorkman(a)hel.fi

Rakennusvirasto 7.1.2014

HEL 2013-001497 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää rakennusviraston kannanottoa Meilahden sairaala-alueen asemakaavan muutosluonnoksesta 20.1.2014 mennessä.

Kaavamuuotos koskee 15. kaupunginosan (Meilahti) korttelia 15526 tontteja 5,7 ja 8. Alueella on Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin erikoissairaanhoidon keskittynyt sairaaloiden kokonaisuus, Helsingin kaupungin päivystyssairaala sekä tutkimus- ja opetustoimintaa palvelevia tiloja. Voimassa olevassa asemakaavassa (2006) kortteli on osoitettu sosiaalitointa ja terveydenhuoltoa palvelevien rakennusten korttelialueisiin sekä opetustoimintaa ja tutkimustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueisiin.

Sairaalakampusalueelle on suunnitteilla laajaa lisärakentamista. Taustalla on Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin tavoite keskittää erikoissairaanhoidon Meilahden kampukselle. Asemakaavan muutoksen tavoitteena on turvata sairaalatoiminnan jatkuminen alueella ja parantaa alueen kulkuyhteyksiä ja hahmotettavuutta sekä tuottaa viihtyisää ja toimivaa ympäristöä. Asemakaavan muutoksen myötä kerrosala lisääntyy 89 000 kerrosneliömetriä.

Asemakaavamuutokseen sisältyy uusi valo-ohjattu katuliittymä sairaala-alueelle Paciuksenkadulta. Lisäksi Stenbäckinkadun liittymäjärjestelyjä parannetaan. Paciuksenkadun ja Stenbäckinkadun risteykseen rakennetaan erillinen vasemmalle kääntyvä kaista Paciuksenkadulta pohjoisesta. Uusilla liittymä- ja kaistajärjestelyillä parannetaan Haartmaninkadulla sijaitsevan sairaala-alueen pääliittymän toimivuutta.

Rakennusvirastolla ei ole huomautettavaa asemakaavan muutosluonnoksesta.

30.5.2013 Lausunto annettu

Lisätiedot

Jere Saarikko, aluesuunnittelija, puhelin: 310 39857
jere.saarikko(a)hel.fi
Marko Jylhänlehto, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38237

29.04.2014

Akp/3

marko.jylhanlehto(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 08.10.2013 § 319

HEL 2013-001497 T 10 03 03

Ksv 3901_1, karttaruutu G4

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti hyväksyä esityslistan liitteen 1 mukaiset 8.10.2013 päivätyt Meilahden sairaala-alueen sitovat suunnitteluperiaatteet ja tavoitteet laadittavan asemakaavan muutoksen pohjaksi sekä päätti antaa vuorovaikutusraportin mukaiset vastineet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä suunnitteluperiaatteiden luonnoksesta esitettyihin kannanottoihin.

Suunnitteluperiaatteet koskevat Meilahden sairaala-aluetta, 15. kaupunginosan (Meilahti) korttelia 15526 tontteja 5, 7 ja 8.

Esittelijä

vs. asemakaavapäällikkö
Annukka Lindroos

Lisätiedot

Sanna Lahti, arkkitehti, puhelin: 310 64424
sanna.lahti(a)hel.fi
Mika Kaalikoski, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37433
mika.kaalikoski(a)hel.fi
Anu Kuutti, arkkitehti, puhelin: 310 37154
anu.kuutti(a)hel.fi
Leena Makkonen, arkkitehti, rakennussuojelu, puhelin: 310 37262
leena.makkonen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveystieteiden virasto 28.5.2013

HEL 2013-001497 T 10 03 03

Meilahden sairaalakampusalueelle on suunnitteilla laajaa lisärakentamista. Lisärakentamisen taustalla on HUS:n tavoite keskittää erikoissairaanhoidon Meilahden kampukselle. Suurimmat hankkeet ovat uusi lastensairaala, uusi traumasairaala ja syöpäsairaalan laajennus. Lastensairaala tulee korvaamaan Lastenklinikan ja Lastenlinnan tilat, ja traumasairaala Töölön sairaalan. Uusien tilojen tarvittava laajuus on alustavasti yhteensä noin 100 000 kerrosneliömetriä. Lastensairaala tutkitaan sijoitettavaksi Stenbäckinkadun varteen Naistenklinikan ja Lastenklinikan väliin, nykyisen hallinto- ja materiaalikeskuksen paikalle. Trauma- ja

syöpäsairaaloiden tilat sijoittuisivat pääosin sairaalatornin länsi- ja luoteispuolille Paciuksenkadun läheisyyteen. Joitakin vanhoja rakennuksia ja tiloja todennäköisesti puretaan uusien tilatarpeiden vuoksi. Pääkulkuyhteys säilyy Haartmaninkadun puolelta keskusaukiolle. Tärkeimpinä tavoitteina on turvata sairaalatoiminnan jatkuminen ja sovittaa uusi rakentaminen jo olemassa olevaan ympäristöön. Tavoitteena on myös parantaa alueen kulkuyhteyksiä ja hahmotettavuutta sekä tuottaa viihtyisyyttä ja toimivaa työympäristöä sairaalahenkilökunnalle sekä parantumista edesauttavat olosuhteet potilaille.

Sosiaali- ja terveystieteiden keskuslaitos esittää lausuntonaan seuraavaa:

Sosiaali- ja terveystieteiden keskuslaitos pitää tärkeänä, että sairaala-alueita voidaan kehittää ja uudistaa siten, että niille on mahdollista keskittää palveluja ja että niiden rakennukset vastaavat nykyajan terveydenhuollon vaatimuksia. Meilahden sairaala-alueella sijaitsee Haartmanin sairaala, joka on toinen Helsingin kaupungin päivystyssairaaloista. Sairaalan saavutettavuuden edistäminen on tärkeää. Sairaala-alueella liikkuu paljon hälytysajoneuvoja, saatto- ja huoltoliikennettä. Siksi pitää tarkkaan harkita sairaala-alueen kevyen liikenteen reitit. Ei ole tarkoituksenmukaista ohjata sairaalan ulkopuolista kevyttä liikennettä kulkemaan sairaala-alueen läpi.

Lisätiedot

Pirjo Sipiläinen, arkkitehti, puhelin: 310 42256
pirjo.sipilainen(a)hel.fi

29.04.2014

Akp/4

§ 123

Paloheinä, Pikkusuonkujan ympäristön suunnitteluperiaatteet

HEL 2013-012532 T 10 03 03

Ksv 0741_10, Pikkusuonkuja, karttaruutu G6

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:

Risto Rautava: Pyydän asian viikoksi pöydälle.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Sari Ruotsalainen, arkkitehti, puhelin: 310 37373
sari.ruotsalainen(a)hel.fi
Jyri Hirsimäki, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37213
jyri.hirsimaki(a)hel.fi
Ann Charlotte Roberts, arkkitehti, puhelin: 310 37033
anncharlotte.roberts(a)hel.fi
Peik Salonen, insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37248
peik.salonen(a)hel.fi
Kari Tenkanen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37132
kari.tenkanen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunkisuunnittelulautakunta päättää

- hyväksyä esityslistan liitteen 1 mukaiset 29.4.2014 päivätyt 35. kaupunginosan (Tuomarinkylä, Paloheinä) kortteleita 35061 ja 35067 sekä katu- ja puistoalueita koskevat suunnitteluperiaatteet laadittavan asemakaavan muutosehdotuksen pohjaksi.
- antaa vuorovaikutusraportin mukaiset vastineet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta esitettyihin mielipiteisiin ja kannanottoihin.

Tiivistelmä

Paloheinän Pikkusuonkujan ympäristöön suunnitellaan asuinkerrostaloja, liiketilaa ja parempia liikuntapalveluja. Tavoitteena

on AM-ohjelman (asumisen- ja maankäytön ohjelma) mukaisesti monipuolistaa alueen asuntotarjontaa hissillisillä kerrostaloasunnoilla. Lisäksi tavoitteena on parantaa alueen palveluja ja kohentaa kaupunkikuvaa.

Alueen kaavoitustyö on käynnistynyt syksyllä 2013. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmavaiheessa kerrostalorakentamista pientaloalueen yhteyteen on vastustettu voimakkaasti. Ennen asemakaavamuutoksen valmistelun jatkamista on tästä syystä laadittu aluetta koskevat suunnitteluperiaatteet. Periaatteet kohdistuvat alueen rakentamiseen, alueella liikkumiseen sekä palveluihin.

Esittelijän perustelut

Alueen sijainti

Pikkusuonkujan alue sijaitsee Paloheinän eteläreunassa Pakilantien länsipuolella.

Lähtökohdat

Yleiskaava 2002:ssa alue on merkitty pientalovaltaiseksi alueeksi.

Voimassa olevassa asemakaavassa vuodelta 1989 alue on merkitty urheilu- ja virkistyspalvelualueeksi, urheilutoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueeksi (tontti 35067/3, rakentamaton) sekä autopaikkojen korttelialueeksi (tontti 35061/2, rakentamaton). Pikkusuonkuja 5 (tontti 35067/2, osittain rakentamaton) on julkisten lähipalvelurakennusten korttelialuetta. Kerrosalaa urheilu- ja virkistyspalvelualueelle on merkitty 500 k-m², urheilurakennusten tontille 2 700 k-m² ja julkisten rakennusten tontille 2 500 k-m². Rakennusten enimmäiskerroslukku on kaksi. Aluetta ympäröi puistovyöhyke.

Helsingin kaupunki omistaa suunnittelualueen.

Suunnittelualueeseen kuuluvat Pikkusuonkuja ja sen varren rakentamattomat tai vajaasti rakennetut tontit, Pikkusuonpuiston liikunta-alue, osa Pakilantietä sekä ympäröivät puistoalueet. Aluetta ympäröivät rakennukset ovat pientaloja. Alueen itäpuolella on päivittäistavarakauppa ja bussipysäkit ovat alueen kohdalla Pakilantien kummallakin puolella.

Suunnittelualue rajoittuu alueelliseen kokoojakatuun, Pakilantiehen. Pakilantie on pohjoisia alueita, Maunulaa, Länsi-Pakilaa ja Paloheinää, toisiinsa yhdistävä alueellinen kokoojakatu, joka alkaa Maunulasta Käskynhaltijantien jatkeena ja päättyy Paloheinän Kuusmiehentiehen. Alueen kaupalliset palvelut ovat keskittyneet Pakilantien varteen.

Pakilantien etelä- ja pohjoispäissä kulkevat ruokobussilinjat Jokeri 1 ja tuleva Jokeri 2.

Pikkusuonkujan kaavatyön ohella kaupunkisuunnitteluvirastossa tutkitaan parhaillaan Pakilantien varren kehittämistä ja tonttien tehostamismahdollisuuksia. Huhtikuun loppuun asti on käynnissä verkkokysely, jolla kerätään mielipiteitä alueen kehitysmahdollisuuksista ja suunnittelun lähtötietoja. Kyselyyn voi tutustua osoitteessa kerrokartalla.hel.fi/pakilantie. Tarkoitus on esitellä Pakilantien suunnitteluperiaatteet kaupunkisuunnittelulautakunnalle vuoden 2014 lopussa. Aloite Pakilantien kehittämiseen on tullut Pakilan ja Paloheinän alueen asukasyhdistyksiltä.

Hämeenlinnanväylän ja Vantaanjoen välinen laaja alue Helsingin pohjoisosassa aina Maunulaan ja Oulunkylään asti on pientaloaluetta. Alueen asumismuodoista puuttuu esteetön kerrostaloasuminen. Asuntojen keskikoko alueella on n. 100 m², joten myös pieniä asuntoja on suhteellisen vähän.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt asumisen- ja maankäytön AM-ohjelman, jonka mukaan asukasrakenteen yksipuolistumista tulee ehkäistä tarjoamalla erilaisia asumisvaihtoehtoja. On AM-ohjelman mukaista tutkia tiiviin rakentamisen mahdollisuuksia pientalovaltaisilla alueilla ja mahdollistaa asumisuran laajentaminen niin, että esimerkiksi ikääntyvälle väestölle löytyy tarkoituksenmukaisia ja sopivia esteettömiä asuntoja.

Suunnitteluperiaatteet

Pikkusuonkujan ympäristön suunnitteluperiaatteet kohdistuvat alueen rakentamiseen, alueella liikkumiseen sekä palveluihin.

Asuntorakentaminen

- Alueelle voidaan sijoittaa enintään nelikerroksisia kerrostaloja.
- Kerrostalot toteutetaan pääosin puukerrostaloina, jolloin saadaan ympäröivän pientaloalueen ilmeeseen sopiva kodikas ja lämminhenkinen kokonaisuus.
- Pakilantien varteen rakennusten 1. kerrokseen osoitetaan liike-, palvelu- ja/tai työtilaa tukemaan Pakilantien kehitystä monipuolisten toimintojen katuna.

Päiväkotitontti (Pikkusuonkuja 5)

- Rakentamaton päiväkotitontin osa liitetään osaksi rakentamisen ja liikunnan aluetta. Päiväkodille varataan riittävä piha-alue.

Liikuntapalveluiden parantaminen

- Liikunta-alueelle varataan tilaa lähiliikuntapaikalle.

Lajittelupiste

- Alueelliselle lajittelupisteelle osoitetaan paikka suunnittelualueelta tai sen läheisyydestä.

Alueella liikkuminen

- Puistoalueiden nykyiset kulkuyhteydet säilytetään.
- Pakilantien ja Paloheinäntien risteys muutetaan kiertoliittymäksi.

Kaavamuutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja sen vuorovaikutus

Kaavoitustyö on käynnistetty kaupungin aloitteesta.

Kaavamuutoksen vireilletulosta ilmoitettiin osallisille kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston kirjeellä, jonka mukana lähetettiin osallistumis- ja arviointisuunnitelma (päiväty 21.10.2013). Vireilletulosta ilmoitettiin myös vuoden 2013 kaavoituskatsauksessa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävänä 4.11.–22.11.2013 myös Paloheinän kirjastossa ja yleisötilaisuus järjestettiin 13.11.2013.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan liittyen asemakaavaosastolle saapui kirjeitse 67 mielipidettä ja 5 kannanottoa. Lisäksi suullisia mielipiteitä on esitetty keskustelutilaisuudessa ja puhelimitse.

Kaavaluonnoksen valmistelun yhteydessä on tehty viranomaisyhteistyötä asianomaisten hallintokuntien sekä Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) kanssa.

Mielipiteissä mm. vastustettiin kerrostalorakentamista alueen mittakaavaan sopimattomana ja päivittäistavarakauppaa, koska alueella on riittävästi kaupallisia palveluja. Alueen kohentamista enintään kaksikerroksisella pientalorakentamisella pidettiin mahdollisena ja suunniteltua kiertoliittymää hyvänä. Liikenteen ja pysäköintitarpeen lisääntyminen koettiin ongelmana. Myös luonnontilaisen alueen säilyttämistä toivottiin. Alueelle kaivattiin parempia liikuntapalveluja ja tiloja nuorille.

Pakila-Seura ry toivoo mm. asemakaavamuutoksen lykkäämistä myöhemmäksi, jotta alueen seurat ehtivät teettää alueella muutos- ja kehitysnäkymiä arvioivan asukaskyselyn, jonka pohjalta voidaan paremmin tutkia alueen vaihtoehtoja ja pidemmän aikavälin käyttöä. Mielipidettä on ollut laatimassa Pakila-Seura ry:n lisäksi Pakilan

omakotiyhdistys ry, Paloheinän-Torpparinmäen kaupunginosayhdistys ry, Torpparinmäen omakotiyhdistys ry, Itä-Pakila-yhdistys sekä Pakilan kiinteistönomistajain yhdistys.

Osa suullisen mielipiteen ilmaiseista pitää esteettömiä kerrostaloasuntoja tarpeellisena alueella.

Koska kerrostalorakentamista pientaloalueelle on vastustettu alueella voimakkaasti, päätettiin asemakaavamuutoksen pohjaksi valmistella ennen kaavaluonnoksen laatimista suunnitteluperiaatteet kaupunkisuunnittelulautakunnan hyväksyttäväksi.

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään tiivistelmät mielipiteistä ja viranomaiskannanotoista sekä niiden vastineet laajemmin.

Jatkotoimenpiteet

Kaupunkisuunnittelulautakunnan hyväksymät suunnitteluperiaatteet ovat pohjana asemakaavan muutoksen laatimiselle. Tarkoitus on, että kaavamuutosluonnos valmistuu syksyn 2014 aikana ja kaavamuutosehdotus loppuvuonna 2014.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Sari Ruotsalainen, arkkitehti, puhelin: 310 37373
sari.ruotsalainen(a)hel.fi
Jyri Hirsimäki, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37213
jyri.hirsimaki(a)hel.fi
Ann Charlotte Roberts, arkkitehti, puhelin: 310 37033
anncharlotte.roberts(a)hel.fi
Peik Salonen, insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37248
peik.salonen(a)hel.fi
Kari Tenkanen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37132
kari.tenkanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Suunnitteluperiaatteet
- 2 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma 1124-00/13
- 3 Vuorovaikutusraportti, oas-vaihe, 29.4.2014 ja keskustelutilaisuuden 18.11.2013 muistio
- 4 Mielipidekirjeen lähettäneet -luettelo
- 5 Mielipidekirjeet
- 6 Osa päätöshistoriaa

Otteet

Ote

Ne mielipiteensä esittäneet,
jotka ovat ilmoittaneet
osoitteensa

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu
Liite 3

Päätöshistoria

Kiinteistövirasto 31.3.2014

HEL 2013-012532 T 10 03 03

Kaupunginvaltuuston vahvistaman Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön ohjelman (AM-ohjelma) mukaan asuntotuotannon määrällisenä tavoitteena on 5 000 asunnon vuotuinen asuntotuotanto, josta 3 600 asuntoa toteutetaan kaupungin luovuttamille tonteille. Kaupunginhallitus on maaliskuussa 2013 nostanut asuntotuotantotavoitetta 5500 asuntoon vuodessa. Myös nykyinen maankäyttö- ja rakennuslaki edellyttää, että kaavoituksella turvataan riittävän asuntotuotannon edellytykset. Tämä tarkoittaa muun ohella, että yleis- ja asemakaavoituksella tulee turvata riittävä lyhyen ja pitkän aikavälin tonttivaranto, jotta asuntotuotannolle asetetut määrälliset ja laadulliset tavoitteet ovat saavutettavissa.

Perheasuntojen saatavuutta ja asuntokannan huoneistotyyppijakauman sekä väestöpohjan monipuolisuutta voidaan tukea pitämällä perheasuntojen osuus asuntotuotannosta tulevina vuosina lähellä 2000 – luvun alkupuolen tasoa. Samalla voidaan edistää seudullisten asuntomarkkinoiden tasapainoa ja ehkäistä pienten asuntokuntien voimakasta keskittymistä Helsinkiin. Tämän vuoksi myös pientalovaltaisilla alueilla tulee tutkia tiiviin rakentamisen mahdollisuuksia ja mahdollistaa asumisuran laajentaminen edelleen siten, että esimerkiksi ikääntyvälle väestölle löytyy tarkoituksenmukaisempia ja sopivampia esteettömiä asuntoja. Tällaisia asuntoja mahdollisine palveluineen tulisi tuottaa alueille, joilla on vanhenevaa väestöä, koska siirtyminen uudelle alueelle voi olla vaikeaa. Näin myös vapautuisi perheille sopivia pientaloja sekä lisäksi soveltuvia kerrostaloasuntoja. Kaava vastaa osaltaan asumisen ja siihen liittyvän maankäytön ohjelman tavoitteisiin.

29.04.2014

Akp/4

Lisätiedot

Pekka Saarinen, tonttiasiamies, puhelin: 310 64182
pekka.t.saarinen(a)hel.fi

Rakennusvirasto 20.11.2013

HEL 2013-012532 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt 22.11.2013 mennessä rakennusviraston mielipidettä Paloheinän Pikkusuonkujan ympäristön asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (Oas 1124-00/13). Suunnittelualueeseen kuuluvat Pikkusuonkujan ja Pakilantien välinen alue, osa Pakilantietä, Pikkusuonpuiston liikunta-alue, kaksi päiväkotia sekä ympäröivät puistoalueet.

Alueelle suunnitellaan uutta asuinrakentamista ja tutkitaan uuden päivittäistavarakaupan sijoittamista. Pikkusuonpuiston liikunta-alueen huolto- ja pysäköintialueet järjestellään uudelleen. Lisäksi alueelle suunnitellaan uusia kävely- ja pyöräreittejä, lähiliikuntapaikkaa sekä alueellista kierrätyspistettä. Pakilantien ja Paloheinäntien risteys muutetaan kiertoliittymäksi.

Liikennesuunnittelussa tulee tarkastella mahdollisuutta järjestää erotetut huoltoliikenteen ja jalankulun ja pyöräilyn reitit urheilukentälle. Päiväkodeille tulee järjestää turvallinen jalankulun ja pyöräilyn yhteys sekä ottaa huomioon saattoliikenteen toimivuus. Alueellisen kierrätyspisteen sijoituksen suunnittelussa tulee ottaa huomioon riittävä tilavaraus ja liikenteellinen toimivuus.

Pikkusuonkujan viereinen käyttämätön urheilukenttä on toiminut paikallisena lumenkasauspaikkana. Alueen suunnittelussa tulee ottaa huomioon tilavaraukset asemakaava-alueen lumimassojen välivarastointiin.

Rakennusvirastolla ei ole tällä hetkellä muuta huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan. Lisätietojen antajat ovat rakennusviraston yhteyshenkilöt kaavan valmistelussa.

Lisätiedot

Eeva Rapola, aluesuunnittelija, puhelin: 310 39542

29.04.2014

Akp/4

eeva.rapola(a)hel.fi
Anni Tirri, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38335
anni.tirri(a)hel.fi

29.04.2014

Lsp/1

§ 124

Liikenneinvestointien talousarvioehdotus vuodeksi 2015 sekä investointiohjelmaehdotus vuosiksi 2016 - 2024

HEL 2014-004572 T 02 02 00

Hankenro 1221_1

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti hyväksyä liikenneinvestointien talousarvio- ja investointiohjelmaehdotukset lähetettäviksi kaupunginhallitukselle vuoden 2015 talousarvion ja vuosien 2016 - 2024 investointiohjelman laatimisen pohjaksi.

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Leena Silfverberg, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37091
leena.silfverberg(a)hel.fi
Katariina Baarman, apulaisosastopäällikkö, puhelin: 310 37125
katariina.baarman(a)hel.fi
Matti Kivelä, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37145
matti.kivela(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liikenneinvestointien talousarvioehdotus vuodeksi 2015 sekä investointiohjelmaehdotus vuosiksi 2015-2024
- 2 Vantaa kirje Valimotien ja Tapaninkyläntien liittymästä Jokeri 2 koskien

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Liikennesuunnitteluosasto on laatinut ehdotuksen määrärahojen osoittamiseksi liikennejärjestelyihin, jalankulku- ja pyöräilyjärjestelyihin, liikenneväyliin sekä melusteisiin Helsingin vuoden 2015 talousarviossa ja vuosien 2016 - 2024 investointiohjelmassa. Vuonna 2015 katuihin, liikenneväyliin ja ratoihin on käytettävissä yhteensä 103,24 miljoonaa euroa. Kaupungin strategiaohjelman 2013 - 2016 mukaisesti etusijalle on nostettu joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn osuutta nostavia liikennehankkeita.

Esittelijän perustelut

Talousarvion laatiminen

Kaupunkisuunnittelulautakunta tekee vuosittain kaupunginhallitukselle oman ehdotuksensa liikenneinvestoinneiksi seuraavan vuoden talousarvioon sekä useampivuotisen liikenneinvestointien ohjelmaehdotuksen. Vuosina 2013 - 2016 investointien sitovaksi kokonaisraamiksi on asetettu 435 miljoonaa euroa vuodessa. Katu-, liikenneväylä- ja ratainvestointien osuus siitä 2015 on 103,24 miljoonaa euroa.

Suuri osa määrärahasta käytetään mm. projektialueiden katurakentamiseen, jotka rakennusvirasto sisällyttää omiin investointiohjelmiinsa yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston kanssa. Niitä ei yksityiskohtaisesti esitetä tässä ohjelmassa.

Kaupunginhallitus hyväksyi 17.3.2014 taloussuunnitelmaehdotuksen laatimisohteen. Liikenneinvestointiehdotus on laatimisohteen mukainen ulottuen alustavana vuoteen 2024 asti. Rakennusviraston toteutusvastuun lisäksi ehdotus sisältää yhteisrahoitushankkeita, joissa joukkoliikenteen osalta rahoituksesta vastaa myös HKL ja liikenneväylien sekä melusteiden osalta valtio (Uudenmaan ELY).

Liikenneinvestointien talousarvioehdotus on valmisteltu hyvässä yhteistyössä rakennusviraston ja HKL:n kanssa.

Perusteluja hankkeiden priorisoinnille

Kaupungin investointikaton noudattaminen edellyttää voimakasta priorisointia. Priorisointia tehtäessä tulee tukeutua kaupungin strategiaohjelmassa annettuihin linjauksiin, joista liikenteen kannalta keskeisimpiä ovat:

- Edistetään kestäväää liikkumista lisäämällä kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen osuutta liikenteestä. Tavoitteena lisäys prosenttiyksiköllä vuosittain, 4 prosenttiyksikköä valtuustokauden aikana.
- Priorisoidaan joukkoliikenteen, kävelyn tai pyöräilyn osuutta nostavia liikennehankkeita.
- Joukkoliikennettä kehitetään mm. HSL:n runkolinjastosuunnitelman ja poikittaisen joukkoliikenteen kehittämissuunnitelman mukaisesti.
- Toteutetaan Pyöräilynedistämisohtelman suosituksia.

- Raideliikenteen suunnittelu etenee samanaikaisesti maankäytön suunnittelun kanssa Jätkäsaassa, Kalasatamassa, Pasilassa ja Kruunuvuorenrannassa.
- Helsingin kaupungin alueella tarvittavat joukkoliikenteen etuusjärjestelyt (mm. joukkoliikennekaistat ja liikennevaloetuedet) toteutetaan.
- Joukkoliikenteen liityntäpysäköintiä ja terminaalien toimivuutta parannetaan.
- Jalankulku- ja pyöräilyverkostojen jatkuvuutta ja turvallisuutta parannetaan.
- Pyritään aikaistamaan Raide-Jokerin toteutusta.

Joukkoliikenne

Keskeisiä joukkoliikennehankkeita vuonna 2015 ovat länsimetro sekä Jokeri 2 -bussilinjan edellyttämät investoinnit kuten Paloheinän tunneli ja Kuusmiehentien joukkoliikennekatu.

Jokeri 2 -linjalla pääosin Vantaan puolella sijaitsevan Tapaninkyläntien ja Valimotien liittymän parantamiseen esitetään Vantaan kaupungin esityksen (liite 2) mukaisesti osallistuttavan 50 %:n rahoitusosuudella (yhteensä 700 000 euroa). Tämä on perusteltua, koska toimenpide nopeuttaa Jokeri 2 bussin kulkua huomattavasti kohdassa, jossa bussireitti käväisee Vantaan puolella ja hyödyt kohdentuvat suureksi osaksi helsinkiläisille. Liittymän parantaminen on tärkeää toteuttaa esitetyssä aikataulussa, jotta työmaa ei myöhemmin Jokeri 2 -linjan liikennöidessä aiheuta runkobussilinjalle merkittäviä viipeitä ja epäluotettavuutta.

Jokeri 0 -runkolinjan infrastruktuuri-investoinneille osoitetaan rahoitusta vuosille 2015 - 2017 ja muiden HSL:n runkobussilinjaston mukaisten linjojen infrastruktuurin kehittämiseen vuosille 2017 - 2024. Joukkoliikenteen luotettavuuden kehittämisohjelman toteuttamiseen investoidaan tarkastelujaksolla 1,5 - 4,0 milj. euroa vuodessa.

Raitioliikenteen hankkeista ensimmäisinä ovat raitiolinja 9:n jatkaminen Ilmalaan, Telakkakadun raitiotie ja Jätkäsaaren Välimerenkadun raitiotie.

Keskeisiä joukkoliikenteen KUHA-hankkeita (seudullisessa yhteistyössä sovitut pienet kustannustehokkaat hankkeet) ovat

Vihdintien joukkoliikennejärjestelyt välillä Haaga - Konala sekä Hämeenlinnanväylän parantaminen Kaarelan kohdalla.

Raide-Jokeri ja Kruunusillat on investointiohjelman ehdotuksessa tässä vaiheessa ajoitettu siten, että Kruunusillat toteutetaan ensin pääosin vuosina 2019 - 2022 ja Raide-Jokeri tämän jälkeen pääosin vuosina 2021-2024. Näiden hankkeiden keskinäistä järjestystä tulee kuitenkin arvioida perusteellisesti siinä vaiheessa, kun syksyllä 2014 valmistuvat hankkeita koskevat kaupunkitaloudelliset arviot. Järjestyksen vaihtamista mahdollisesti tukevia seikkoja ovat kaupunkitaloudellisten vaikutusten (mm. vaikutus verotuloihin ja kiinteistöjen arvoihin) ohella yhteiskuntataloudelliset vaikutukset, Raide-Jokerin keskeisempi vaikutus yleiskaavan tavoitteita tukevana hankkeena sekä mahdolliset viiveet, jotka Hanasaaren voimalaratkaisua koskien uhkaavat Kruunusilltojen toteutumisaikataulua.

Perusparantaminen ja liikennejärjestelyt

Perusparantamiseen ja liikennejärjestelyihin vuositasolla varatusta noin 20 miljoonasta eurosta pääosa kuluu katujen ja siltojen perusparannukseen ja uudelleen päällystykseen, jotka ohjelmoi rakennusvirasto. Määrärahaa esitetään vuodesta 2015 lähtien varattavaksi 0,2 miljoonaa euroa/vuosi älyliikenteen järjestelmien kehittämiseen. Muun muassa tosiaikaisella liikennetilanteen seurannalla ja siihen perustuvalla dynaamisella liikenteen ohjauksella voidaan olemassa olevaa liikenneinfrastruktuuria käyttää tehokkaammin ja siirtää kalliita infrainvestointeja eteenpäin tai jopa jättää toteuttamatta.

Liikenneturvallisuuden osalta Helsingin tavoitteena on, että liikenneonnettomuuksissa kuolleiden ja loukkaantuneiden määrä vähenee vähintään kahden prosentin vuosivauhtia. Pienet liikennejärjestelyt jo rakennetussa ympäristössä ovat kustannustehokkaita ja suuriin investointikohteisiin verrattuna kustannuksiltaan marginaalisia, joten niitä karsimalla tai myöhentämällä ei voida juurikaan edistää suurten hankkeiden etenemistä. Liikennejärjestelyihin koko kaupungissa on osoitettu 2,82 miljoonaa euroa vuonna 2015 ja 3,1 miljoonaa euroa vuonna 2016. Tätä lähivuosien raamia on valtuustokauden päättymisen asti noudatettu, mutta vuodesta 2017 lähtien esitetään asteittaista tasokorotusta niin, että liikennejärjestelyihin varataan ohjelmakauden loppuvuosina 5,5 miljoonaa euroa vuodessa. Julkisen kaupunkiympäristön saneeraustarpeet ja liikenneturvallisuuden kehittämisohjelma tulevat antamaan pohjaa hankkeiden suunnittelulle ja priorisoinnille. Julkisen kaupunkiympäristön saneeraustarpeet ja mm. liikenneturvallisuuden

kehittämishjelma tulevat antamaan pohjaa hankkeiden suunnittelulle ja priorisoinnille.

Pyöräilyn edistämissuunnitelman yhteydessä laaditun selvityksen mukaan pyöräliikennejärjestelyt ovat taloudellisesti erittäin kannattavia (hyödyt ovat keskimäärin kahdeksankertaiset investointeihin verrattuna). Kaupunginvaltuuston hyväksymän taloussuunnitelman mukaan pyöräilyhankkeiden investointitasoa nostetaan 2015-2024 asteittain 6,5 miljoonasta 13,8 miljoonaan euroon vuodessa. Hankkeiden suunnitteluvalmiutta pyritään parantamaan raamia vastaavaksi yhteistyössä rakennusviraston kanssa. Määrärahan käytön seurannan helpottamiseksi pyöräilyn tavoiteverkon ja baanaverkon hankkeet on yhdistetty samaan taulukkoon, jonka otsikkona on "Jalankulun ja pyöräilyn väylät".

Liikenneväylät

Kehä I:n parantamiselle välillä Espoon raja - Vihdintie sekä Hämeenlinnanväylän eritasoliittymän parantamiselle on talousarviomääräraha myönnetty jo vuosina 2012 - 2013. Niiden käytön edellyttämä valtion (Liikenneviraston) maksuosuus ei kuitenkaan ole toteutunut, joten määrärahat on siirretty ylitysoikeutena vuodelle 2014. Tämän johdosta ne eivät enää näy TAE:ssa ja TSE:ssa, mutta hankkeet toteutetaan heti, kun valtio osoittaa niille rahoitusosuutensa.

Vuonna 2015 jatketaan Kivikontien eritasoliittymän rakentamista. Vihdintiellä parannetaan joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä mahdollisesti jo alkaen 2014. Tuusulanväylän vaihtopysäkit Yhdyskunnantien kohdalla on kiireellinen hanke, sillä runkolinja 560 (Jokeri 2) aloittaa liikennöinnin syksyllä 2015. Valtion osallistuminen hankkeeseen ennen vuotta 2016 ei kuitenkaan ole valtiolle taloudellisista syistä mahdollista.

Suunnitelmakauden loppupuolella Kehä I:n Itäväylä eritasoliittymä, Länsiväylän parantaminen ja Koivusaaren eritasoliittymä sekä Lahdenväylän Malmin eritasoliittymä nostavat liikenneväyliin kohdistettavaa investointitasoa selvästi lähivuosien tasosta. Näiden kuten muidenkin investointiohjelmassa maanteille sijoittuvien hankkeiden toteutuminen esitetystä aikataulusta on kuitenkin erittäin epävarmaa valtion yhä vähentyneiden rahoitusmahdollisuuksien takia. Tämä on huolestuttava kehitys maankäytön jatkuvasti kasvaessa ja seudun tiivistyessä.

Projektialueet

Keski-Pasilan toteuttaminen käynnistää Veturitien tunnelin rakentamisen vuonna 2017 ja Kalasataman keskuksen toteuttaminen

Sörnäisten tunnelin rakentamisen vuonna 2020. Koivusaaren rakentaminen edellyttää Länsiväylän eritasoliittymän toteuttamista, Kuninkaantammen rakentaminen Hämeenlinnanväylän eritasoliittymän sekä Östersundomin rakentaminen Kehä I:n ja Itäväylän eritasoliittymän toteuttamista. Jätkäsaaren ja Hernesaaren rakentaminen lisää liikennettä Mechelininkadulla, minkä vuoksi selvitetään tunneliyhteyksien toteuttamista Länsiväylän suuntaan.

Kruunuvuorenranta-projektiin liittyvän Itäväylän ja Linnanrakentajantien liittymän uusien eritasojärjestelyjen toteuttaminen alkaa vuonna 2017 rakentamalla Suunnittelijankadun eritasoliittymä Itäväylälle. Linnanrakentajantien tunnelin rakentaminen ei kannattavuusarvioiden perusteella ole tarkoituksenmukaista ainakaan ennen Santahaminan maankäytön laajamittaista kehittämistä. Pasilan hankkeiden kustannukset ovat lähivuosien liikenneinvestoinneista länsimetron rinnalla ylivoimaisesti suurimmat.

Projektialueiden liikenneinvestoinnit nousevat vuodesta 2018 alkaen merkittävästi vuosien 2015-2017 tasoon verrattuna. Projektialueiden toteuttaminen suunnitellussa aikataulussa tulee keskipitkällä aikajänteellä asettamaan merkittäviä paineita liikenneinvestointien kustannustason kasvulle nykytasoon verrattuna.

Muita huomioita investoinneista

Erottajanaukio ja Iso Roobertinkatu ovat peruskorjaushankkeita, jotka eivät näy kaupunkisuunnitteluviraston investointiohjelmassa. Kaupungintalokorttelin ympäristön liikennejärjestelyjä esitetään siirrettäväksi pitemmälle tulevaisuuteen investointien ollessa erittäin suuret verrattuna hankkeesta saataviin hyötyihin.

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Leena Silfverberg, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37091
leena.silfverberg(a)hel.fi
Katariina Baarman, apulaisosastopäällikkö, puhelin: 310 37125
katariina.baarman(a)hel.fi
Matti Kivelä, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37145
matti.kivela(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liikenneinvestointien talousarvioehdotus vuodeksi 2015 sekä investointiohjelmahdotus vuosiksi 2015-2024
- 2 Vantaa kirje Valimotien ja Tapaninkyläntien liittymästä Jokeri 2 koskien

Tiedoksi

Postiosoite
PL 2100, (Kansakoulukatu 3)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkisuunnittelu@hel.fi

Käyntiosoite
Kansakoulukatu 3
Helsinki 10
www.hel.fi/kaupunkisuunnittelu

Puhelin

Faksi
+358 9 310 37409

Y-tunnus

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno

29.04.2014

Lsp/1

Yleisten töiden lautakunta/Raimo K. Saarinen
Kaupunginkanslia/Tanka Sippola-Alho, Juha Viljakainen

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 15.04.2014 § 117

HEL 2014-004572 T 02 02 00

Hankenro 1221_1

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti panna asian kahdeksi viikoksi pöydälle.

Käsittely

15.04.2014 Pöydälle

Lautakunta päätti muuttaa asioiden käsittelyjärjestystä siten, että se käsitteli asian Lsp/1 esityslistan viimeisenä asiana.

Pöydällepanoehdotus:

Mikko Särelä: Esitän asian jättämistä pöydälle kahdeksi viikoksi.

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Leena Silfverberg, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37091
leena.silfverberg(a)hel.fi

Katariina Baarman, apulaisosastopäällikkö, puhelin: 310 37125
katariina.baarman(a)hel.fi

Matti Kivelä, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37145
matti.kivela(a)hel.fi

§ 125

Kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle talousarvioaloitteesta käyttää liikennesuunnitteluun budjetoiduista varoista 150 000 euroa Helsingin liikenneturvallisuuden parantamiseen

HEL 2014-002639 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Kaupunkisuunnitteluvirastossa on syksyllä 2013 käynnistetty Helsingin liikenneturvallisuuden kehittämishjelman valmistelu. Ohjelman laadinnassa ovat mukana kaupungin eri hallintokunnat mukaan lukien Opetusvirasto ja Varhaiskasvatusvirasto. Ohjelman laadinnassa on noussut esiin tarve pitkäjänteisen liikennekasvatuksen saamiseen lasten ja nuorten kasvatukseen varhaiskasvatuksesta yläkouluikäisiin ja toisen asteen oppilaitoksiin asti. Varsinaisten ohjelman toimenpiteiden muotoilu on kesken. Ohjelma valmistuu syksyllä 2014.

Liikennekasvatuksen lisääminen oppiasteiden tuntikehykseen ja henkilöresurssien varaaminen liikennekasvatukseen ovat kannatettavia toimenpiteitä. Budjettivaraus tulee kuitenkin osoittaa liikennekasvatuksesta vastaavien hallintokuntien varoista.

Käsittely

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti muuttaa asioiden käsittelyjärjestystä siten, että se käsitteli asiat Lsp/2-Lsp/4 heti asian Lsp/1 jälkeen.

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Hanna Strömmer, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37106
hanna.strommer(a)hel.fi

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Talousarvioaloite

Valtuutettu Seppo Kanerva ja 6 muuta valtuutettua ovat tehneet 26.2.2014 seuraavan talousarvioaloitteen:

"Helsingin liikenteessä liikkuu ihmisryhmiä, joilla ei ole alkeellisintakaan käsitystä liikennesäännöistä. Osa heistä on jalankulkijoita, osa pyöräilijöitä. Ongelmaryhmänä ovat pääosin ne, joilla ei ole moottoriajoneuvon ajokorttia, sillä senhän saa vasta osoitettuaan liikennesääntöjen tuntemuksen. Ongelma esiintyy jalankulkijalla välinpitämättömyytenä tai osaamattomuutena käyttää suojatietä tai pysyä pois polkupyörien tai muun liikenteen ajoväyliltä. Hassua tietämättömyyttä osoittavat ne vihreällä suojatien ylittäjät, jotka osoittelevat keskisormella autoilijaa, joka täysin oikeutetusti odottaa vuoroaan risteyksessä ylittää suojatie kunhan jalankulkija antaa sille sijaa. Jotkut polkupyöräilijät puolestaan pitävät kaupungin pyöräteitä velodromina. Sen jo huomaa kilpavarusteista ja ajonopeuksista. Risteyksissä nämä ajokortittomat pyöräilijät katsovat olevansa etuajo-oikeutettuja tulivatpa vasemmalta tai oikealta. Moniko pyöräilijä tietää, että risteyksessä auto onkin etuajo-oikeutettu tulipa se vasemmalta tai oikealta. Ainoa poikkeus asiassa on risteyksessä kääntyvä auto, se on velvollinen väistämään polkupyörää risteyksen suojatiellä, kuten jalankulkijoitakin. Sitten pyöräilijät puikkelehtivat autojonossa tiellä, josta koukataan jalkakäytävälle ja siitä suoraa suojatielle pyörällä ajaen. Samalla vilautetaan keskisormea autoilijalle, joka juuri hädissään ehtii tehdä tällaisessa liikennevalottomassa risteyksessä hätäjarrutuksen. Pyörä pitäisi taluttaa suojatien yli. Ajaen saa suojatien ylittää vain, jos suojatie on pyörätien jatke. Ajelu polkupyörällä yli 12-vuotiailta on ehdottomasti kielletty (pl invapyörät). Kun autoilija vilauttaa valoja yksisuuntaisella kadulla vastaantulevalle polkupyöräilijälle on keskisormi taas herkässä. Valitettavasti Helsingin kaupunkikin opettaa pyöräilijöitä liikennesäännöistä piittaamattomuuteen. Näin on pääteltävä, kun näkee viiskulman lähellä Fredrikinkadun ja Merimiehenkadun kulmauksessa kielletty ajosuunta-merkin ja sen alla toisen "Ei koske pyöräilijöitä".

Näin pyöräilijöille syntyy käsitys siitä, että liikennemerkit eivät koske heitä. Kaupungin tulisikin poistaa tällaiset harhauttavat lisämerkit. Edellä todetun johdosta esitetään, että Helsingin liikennejärjestelyihin tälle ja tuleville vuosille varattaisiin vuosittain 150 000 euron menoerä kahden poliisin palkkaamiseksi, joiden ainoana tehtävänä olisi kiertää läpi Helsingin kaikki koulut antamalla oppilaille liikennevalistusta, jonka tuloksena Helsingin kouluista ei vastaisuudessa valmistuisi yhtään peruskoulun käynnyttä, joka ei olisi suorittanut jonkinasteista tutkintoa liikennesäännöistä. Samalla esitetään, että jo ensisijaisesti koulujen opetussuunnitelmissa varataan riittävä tuntimäärä liikennekoulutukseen. Uskomme, että tällä ratkaisulla kyetään merkittävästi vähentämään liikenteessä sattuvia onnettomuuksia."

Edellä todetun johdosta esitetään, että Helsingin liikennejärjestelyihin tälle ja tuleville vuosille varattaisiin vuosittain 150 000 euron menoerä kahden poliisin palkkaamiseksi, joiden ainoana tehtävänä olisi kiertää läpi Helsingin koulut antamalla oppilaille liikennevalistusta, jonka tuloksena Helsingin kouluista ei vastaisuudessa valmistuisi yhtään peruskoulun käynnyttä, joka ei olisi suorittanut jonkinasteista tutkintoa liikennesäännöistä. Samalla esitetään, että jo ensisijksyn koulujen opetussuunnitelmissa varataan riittävä tuntimäärä liikennekoulutukseen. Uskomme, että tällä ratkaisulla kyetään merkittävästi vähentämään liikenteessä sattuvia onnettomuuksia.

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkisuunnittelulautakuntaa antamaan asiasta lausunnon kaupunginhallitukselle 23.5.2014 mennessä.

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Hanna Strömmer, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37106
hanna.strommer(a)hel.fi

§ 126

**Kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle
Helsingin kaupunkipyöräjärjestelmän päivitetystä
hankesuunnitelmasta**

HEL 2014-003639 T 00 01 04 00

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Helsingin kaupungin strategiaohjelman 2013-16 mukaan kaupungissa edistetään kestävästä liikkumisesta lisäämällä kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen osuutta liikenteessä. Pyöräilyn edistämishjelmassa (kaupunginhallitus 27.1.2014) kaupunkipyöräjärjestelmä on tunnistettu yhdeksi keskeisistä pyöräilyä koskevista toimenpiteistä.

Yhteiskäyttöisiä kaupunkipyöräjärjestelmiä on maailmalla käytössä yli 600 kaupungissa ja uusia käynnistyy jatkuvasti. Helsingin ensimmäinen kaupunkipyöräjärjestelmä otettiin käyttöön Euroopan kulttuuripääkaupunkivuonna 2000. Se perustui samoihin kolikkopantilla toimiviin jyrkeihin pyöriin kuin Kööpenhaminassa viisi vuotta aiemmin kehitetty järjestelmä. Sitten kaupunkipyöräpalveluiden kehitys on mennyt eri puolilla maailmaa harppauksin eteenpäin. Palveluita on toteutettu erilaisilla malleilla vaihdellen niin kaupungin lähtökohtien ja tarpeiden kuin tarjolla olevien rahoitus- ja operointimallien osalta.

HKL on selvittänyt perusteellisesti mahdollisuuksia saada Helsinkiin mainosrahoitteinen kaupunkipyöräjärjestelmä aiemman, vuonna 2008 laaditun hankesuunnitelman pohjalta. Neuvottelut ulkomainoslaiteyritysten kanssa eivät kuitenkaan ole johtaneet sopimukseen asti muun muassa siksi, että mainostilan käyttöä rajoittavat kaupunkikuva, liikenteen ja kunnossapidon vaatimukset sekä kaupungin jo aiemmin tekemät sitoumukset potentiaalisten mainoslaitepaikkojen vuokraamisesta.

Vuonna 2014 päivitetyn hankesuunnitelman mukaan Helsingin kaupunkipyöräjärjestelmän tavoitteena on parantaa joukkoliikenteen palvelutasoa. Kun matkakortilla voi saada pyörän liityntämatkoille, kokonaismatka-aika lyhenee. Pyörien, pyöräasemien, informaation ja operoinnin tulee vastata joukkoliikenteen korkeaa palvelutasoa.

Laajemmin nähtynä kaupunkipyörät ovat osa koko kestävästä liikennejärjestelmästä, joka mahdollistaa sujuvan liikkumisen ilman auton omistusta. Kaupunkipyöräpalvelun on tästäkin näkökulmasta oltava

ennen kaikkea luotettava, toimintavarma ja korkeatasoinen ja sen eri ominaisuuksien on tuettava kestävästä liikkumisesta kokonaisuutena. Tavoitteet ovat korkealla, mutta niiden toteutuminen on kriittinen tekijä kaupunkipyöräpalvelun aseman vakiintumisen kannalta.

Päivitetyn hankesuunnitelman mukaisesti kaupunkipyöräpalvelu on järkevää hankkia "avaimet käteen"-periaatteella yhdeltä toimittajalta, joka pystyy vastaamaan kaikista palveluun liittyvistä osista. Operoinnin ja ylläpidon taso ratkaisee palvelun luotettavuuden ja laatuavoitteen täyttymisen. Palvelun kiinteiden osien ja taustajärjestelmän laadun lisäksi operoinnilta ja ylläpidolta vaaditaan samaa laatutasoa.

Jos kaupunkipyörää ei voi käyttää etukäteen suunnitellulla tavalla, palvelun mahdollistamat matka-aikahyödyt muuttuvat matka-aikatappioksi ja epäluotettavuudeksi. Jotta pyörät ovat käyttökunnossa, niitä on riittävästi asemilla ja niiden palautus asemille onnistuu, tulee operointiin ja ylläpitoon panostaa riittävästi. Kaupunkipyöräpalveluiden ominaisuuksiin kuuluu asemien epätasainen täyttäminen, mikä hankaloittaa suunniteltujen mukaisten matkojen toteutumista. Palvelutason laadun kannalta on tärkeää, että käyttäjä voi tarkistaa asemien tilanteen reaaliaikaisesti eri kanavia käyttäen. Näiden eri kanavien syntyminen on varmistettava ja samalla on luotava myös ulkopuolisille toimijoille edellytykset kehittää kaupunkipyöräsovelluksia.

Kaupunkipyöräpalvelu tuottaa hyötyjä aikasäästöinä, terveyshyötyinä ja päästövähennyksinä arviolta yhteensä 2,0-4,4 miljoonaa euroa vuodessa. Lisäksi palvelu vähentää autoriippuvaisuutta ja luo myös matkailijoille mielikuvaa ihmisläheisestä, aikaansa seuraavasta ja palvelevasta kaupungista.

Hankesuunnitelmassa on luonnosteltu kaupunkipyöräpalvelun rahoitusmallia kuudelta palvelutarjoajalta saatujen arvioiden perusteella. Palvelun rahoitus koostuisi käyttömaksuista, yritysrahoituksesta ja kaupungin rahoituksesta. Rekisteröityneelle ja kausimaksun maksaneelle käyttäjälle palvelu olisi ilmainen ensimmäisen 30 minuutin ajan, ja myös satunnaisia asiakkaita kannustetaan hinnoittelulla lyhytaikaiseen käyttöön. Kaupungille aiheutuu muun rahoituksen toteutumisesta riippuen enintään kahden miljoonan euron vuotuiset käyttökustannukset.

Yritysrahoituksen muotoja voivat olla ulkomainospaikat, mainokset pyörissä sekä sponsorointi. Ulkomainospaikoilla on järjestelmässä aiemmin kaavailtua pienempi rooli. Sikäli kuin ulkomainospaikkoja hyödynnetään osana yritysrahoitusta, on mainoslaitteiden sijoittamisessa otettava huomioon rakennusviraston ja rakennusvalvontaviraston kanssa yhteistyössä valmistellut ohjeet

"Ulkomainoslaitteiden sijoittaminen Helsingissä", Katutilaan sijoitettavat ulkomainoslaitteet, sijoitusehdot" (16.6.2011) ja "Ulkomainoslaitteet, sijoittamisperiaatteet" (22.5.2007).

Tarjotakseen tarvittavan palvelutason kaupunkipyöräpalvelun on alusta lähtien oltava riittävän laaja. Hankesuunnitelmassa esitetään, että Helsingin kaupunki hankkii 150 pyöräaseman ja 1500 pyörän palvelun, jonka kustannusennuste on enintään 4,95 miljoonaa euroa. Jos päätös saadaan toukokuussa 2014, voitaisiin ensimmäiset 50 asemaa ja 500 pyörää ottaa käyttöön vuonna 2015. Pidemmällä aikavälillä tavoitteena on ulottaa palvelu Munkkiniemeen, Pasilaan ja Kumpulaan asti niin, että vuonna 2018 asemia olisi 150 ja pyöriä 1 500.

Hankesuunnitelmassa on esitetty Helsingin keskusta-alueelle toiminnallisesti laadukas kaupunkipyöräasemien verkosto, joka on suunniteltu yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston, rakennusviraston, rakennusvalvontaviraston ja liikennelaitoksen kesken. Kaupunkisuunnitteluvirasto on valmis osallistumaan kaupunkipyöräpalvelun kehittämiseen päivitetyn hankesuunnitelman mukaisesti.

Käsittely

Ville Lehmuskoski: Esittelijän muutos toiseksi viimeiseen kappaleeseen koskien toisen vaiheen vuoden 2018 pyöräasemien määrää:

"Tarjotakseen tarvittavan palvelutason kaupunkipyöräpalvelun on alusta lähtien oltava riittävän laaja. Hankesuunnitelmassa esitetään, että Helsingin kaupunki hankkii 150 pyöräaseman ja 1500 pyörän palvelun, jonka kustannusennuste on enintään 4,95 miljoonaa euroa. Jos päätös saadaan toukokuussa 2014, voitaisiin ensimmäiset 50 asemaa ja 500 pyörää ottaa käyttöön vuonna 2015. Pidemmällä aikavälillä tavoitteena on ulottaa palvelu Munkkiniemeen, Pasilaan ja Kumpulaan asti niin, että vuonna 2018 asemia olisi 150 ja pyöriä 1 500."

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Leena Silfverberg, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37091
leena.silfverberg(a)hel.fi
Taneli Nissinen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37447
taneli.nissinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin kaupunkipyöräjärjestelmä, päivitetty hankesuunnitelma
27.3.2014

Lausuntoehdotus

Kaupunkisuunnittelulautakunta antaa lausunnon kaupunginhallitukselle.

Lausunto

Helsingin kaupungin strategiaohjelman 2013-16 mukaan kaupungissa edistetään kestävästä liikkumisesta lisäämällä kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen osuutta liikenteessä. Pyöräilyn edistämishjelmassa (kaupunginhallitus 27.1.2014) kaupunkipyöräjärjestelmä on tunnistettu yhdeksi keskeisistä pyöräilyä koskevista toimenpiteistä.

Yhteiskäyttöisiä kaupunkipyöräjärjestelmiä on maailmalla käytössä yli 600 kaupungissa ja uusia käynnistyy jatkuvasti. Helsingin ensimmäinen kaupunkipyöräjärjestelmä otettiin käyttöön Euroopan kulttuuripääkaupunkivuonna 2000. Se perustui samoihin kolikkopantilla toimiviin jyrkeihin pyöriin kuin Kööpenhaminassa viisi vuotta aiemmin kehitetty järjestelmä. Sitten kaupunkipyöräpalveluiden kehitys on mennyt eri puolilla maailmaa harppauksin eteenpäin. Palveluita on toteutettu erilaisilla malleilla vaihdellen niin kaupungin lähtökohtien ja tarpeiden kuin tarjolla olevien rahoitus- ja operointimallien osalta.

HKL on selvittänyt perusteellisesti mahdollisuuksia saada Helsinkiin mainosrahoitteinen kaupunkipyöräjärjestelmä aiemman, vuonna 2008 laaditun hankesuunnitelman pohjalta. Neuvottelut ulkomainoslaiteyritysten kanssa eivät kuitenkaan ole johtaneet sopimukseen asti muun muassa siksi, että mainostilan käyttöä rajoittavat kaupunkikuva, liikenteen ja kunnossapidon vaatimukset sekä kaupungin jo aiemmin tekemät sitoumukset potentiaalisten mainoslaitepaikkojen vuokraamisesta.

Vuonna 2014 päivitetyn hankesuunnitelman mukaan Helsingin kaupunkipyöräjärjestelmän tavoitteena on parantaa joukkoliikenteen palvelutasoa. Kun matkakortilla voi saada pyörän liityntämatkoille, kokonaismatka-aika lyhenee. Pyörien, pyöräasemien, informaation ja operoinnin tulee vastata joukkoliikenteen korkeaa palvelutasoa.

Laajemmin nähtynä kaupunkipyörät ovat osa koko kestävästä liikennejärjestelmästä, joka mahdollistaa sujuvan liikkumisen ilman auton omistusta. Kaupunkipyöräpalvelun on tästäkin näkökulmasta oltava ennen kaikkea luotettava, toimintavarma ja korkeatasoinen ja sen eri ominaisuuksien on tuettava kestävästä liikkumisesta kokonaisuutena. Tavoitteet ovat korkealla, mutta niiden toteutuminen on kriittinen tekijä kaupunkipyöräpalvelun aseman vakiintumisen kannalta.

Päivitetyn hankesuunnitelman mukaisesti kaupunkipyöräpalvelu on järkevää hankkia "avaimet käteen"-periaatteella yhdeltä toimittajalta,

joka pystyy vastaamaan kaikista palveluun liittyvistä osista. Operoinnin ja ylläpidon taso ratkaisee palvelun luotettavuuden ja laatuavoitteen täyttymisen. Palvelun kiinteiden osien ja taustajärjestelmän laadun lisäksi operoinnilta ja ylläpidolta vaaditaan samaa laatutasoa.

Jos kaupunkipyörää ei voi käyttää etukäteen suunnitellulla tavalla, palvelun mahdollistamat matka-aikahyödyt muuttuvat matka-aikatappioksi ja epäluotettavuudeksi. Jotta pyörät ovat käyttökunnossa, niitä on riittävästi asemilla ja niiden palautus asemille onnistuu, tulee operointiin ja ylläpitoon panostaa riittävästi. Kaupunkipyöräpalveluiden ominaisuuksiin kuuluu asemien epätasainen täyttyminen, mikä hankaloittaa suunniteltujen mukaisten matkojen toteutumista. Palvelutason laadun kannalta on tärkeää, että käyttäjä voi tarkistaa asemien tilanteen reaaliaikaisesti eri kanavia käyttäen. Näiden eri kanavien syntyminen on varmistettava ja samalla on luotava myös ulkopuolisille toimijoille edellytykset kehittää kaupunkipyöräsovelluksia.

Kaupunkipyöräpalvelu tuottaa hyötyjä aikasäästöinä, terveyshyötyinä ja päästövähennyksinä arviolta yhteensä 2,0-4,4 miljoonaa euroa vuodessa. Lisäksi palvelu vähentää autoriippuvaisuutta ja luo myös matkailijoille mielikuvaa ihmisläheisestä, aikaansa seuraavasta ja palvelevasta kaupungista.

Hankesuunnitelmassa on luonnosteltu kaupunkipyöräpalvelun rahoitusmallia kuudelta palvelutarjoajalta saatujen arvioiden perusteella. Palvelun rahoitus koostuisi käyttömaksuista, yritysrahoituksesta ja kaupungin rahoituksesta. Rekisteröityneelle ja kausimaksun maksaneelle käyttäjälle palvelu olisi ilmainen ensimmäisen 30 minuutin ajan, ja myös satunnaisia asiakkaita kannustetaan hinnoittelulla lyhytaikaiseen käyttöön. Kaupungille aiheutuu muun rahoituksen toteutumisesta riippuen enintään kahden miljoonan euron vuotuiset käyttökustannukset.

Yritysrahoituksen muotoja voivat olla ulkomainospaikat, mainokset pyörissä sekä sponsorointi. Ulkomainospaikoilla on järjestelmässä aiemmin kaavailtua pienempi rooli. Sikäli kuin ulkomainospaikkoja hyödynnetään osana yritysrahoitusta, on mainoslaitteiden sijoittamisessa otettava huomioon rakennusviraston ja rakennusvalvontaviraston kanssa yhteistyössä valmistellut ohjeet "Ulkomainoslaitteiden sijoittaminen Helsingissä", Katutilaan sijoitettavat ulkomainoslaitteet, sijoitusehdot" (16.6.2011) ja "Ulkomainoslaitteet, sijoittamisperiaatteet" (22.5.2007).

Tarjotakseen tarvittavan palvelutason kaupunkipyöräpalvelun on alusta lähtien oltava riittävän laaja. Hankesuunnitelmassa esitetään, että Helsingin kaupunki hankkii 150 pyöräaseman ja 1500 pyörän palvelun,

29.04.2014

Lsp/3

jonka kustannusennuste on enintään 4,95 miljoonaa euroa. Jos päätös saadaan toukokuussa 2014, voitaisiin ensimmäiset 50 asemaa ja 500 pyörää ottaa käyttöön vuonna 2015. Pidemmällä aikavälillä tavoitteena on ulottaa palvelu Munkkiniemeen, Pasilaan ja Kumpulaan asti niin, että vuonna 2018 asemia olisi 500 ja pyöriä 1 500.

Hankesuunnitelmassa on esitetty Helsingin keskusta-alueelle toiminnallisesti laadukas kaupunkipyöräasemien verkosto, joka on suunniteltu yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston, rakennusviraston, rakennusvalvontaviraston ja liikennelaitoksen kesken. Kaupunkisuunnitteluvirasto on valmis osallistumaan kaupunkipyöräpalvelun kehittämiseen päivitetyn hankesuunnitelman mukaisesti.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunnon Helsingin kaupunkipyöräjärjestelmän päivitetystä hankesuunnitelmasta 9.5.2014 mennessä.

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Leena Silfverberg, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37091
leena.silfverberg(a)hel.fi
Taneli Nissinen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37447
taneli.nissinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin kaupunkipyöräjärjestelmä, päivitetty hankesuunnitelma
27.3.2014

Tiedoksi

Yleisten töiden lautakunta/Raimo K. Saarinen
Kaupunginkanslia

§ 127

Paciuksenkadun ja Stenbäckinkadun liikennejärjestelyt Meilahden sairaala-alueen vieressä

HEL 2014-005414 T 08 00 01

Hankenro 3901-2, 3901-3, 3901-4

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti hyväksyä Paciuksenkadulle ja Stenbäckinkadulle liikennesuunnitteluosaston piirustusten 6306-2, 6307-3 ja 6308-2 mukaiset liikennesuunnitelmat, joiden kustannusennuste on yhteensä 500 000 euroa.

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Mika Kaalikoski, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37433
mika.kaalikoski(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Piirustus 6306-2
- 3 Piirustus 6307-3
- 4 Piirustus 6308-2

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Parannetaan ajoyhteyksiä Meilahden sairaala-alueelle korvaamalla Paciuksenkadulla olevat jalankulkuvalot valo-ohjatulla liittymällä sairaala-alueelle ja lisäämällä Paciuksenkadulla kääntymiskaista vasemmalle Stenbäckinkadulle. Toteutetaan uuden lastensairaalan liittymäjärjestelyt Stenbäckinkadulla.

Esittelijän perustelut

Meilahden sairaala-alueen matkatuotosten ja liikennemäärien arvioidaan kasvavan tulevaisuudessa sairaalatoimintojen keskittyessä Meilahteen. Sairaala-alueen matkatuotos on nykytilanteessa noin 15 000 käyntiä/arkivrk. Vuonna 2020 tuotoksen arvioidaan olevan noin 20 000 käyntiä/arkivrk. Alueen tuottama ajoneuvoliikennemäärä on

nykyisin noin 10 300 ajon./arkivrk. Vuoden 2020 tilanteessa sen arvioidaan olevan noin 12 500 ajon./arkivrk.

Parantamalla sairaala-alueen yhteyksiä katuverkkoon tasataan liikenteen kuormitusta Meilahden sairaala-alueella ympäröivällä katuverkolla ja turvataan nykyisen Haartmaninkadulla sijaitsevan sairaala-alueen pääliittymän toimivuus myös tulevaisuudessa liikennemäärien kasvaessa.

Suunnitelma

Paciuksenkadun liittymäjärjestelyt traumasairaalan kohdalla (piirustus 6308-2)

Rakennetaan uusi valo-ohjattu katuliittymä. Liittymään rakennetaan Paciuksenkadun pohjoissuunnasta vasemmalle sairaala-alueelle kääntyville oma kaista. Liittymäalueen pohjoispuolella nykyisin sijaitseva valo-ohjattu suojatieylitys poistetaan. Liittymän eteläpuolelle rakennetaan suojatieylitys ja pyörätienjatke Paciuksenkadun yli. Liittymän rakenteelliset järjestelyt tukevat Paciuksenkadulla siirtymistä kantakaupungin pyöräliikenteen pääverkon mukaisiin yksisuuntaisiin pyörätiejärjestelyihin.

Paciuksenkadun ja Stenbäckinkadun risteysjärjestelyt (piirustus 6306-2)

Risteyksessä mahdollistetaan kääntyminen Paciuksenkadulta vasemmalle Stenbäckinkadulle. Paciuksenkadulle rakennetaan oma ryhmityskaista tämän suunnan liikenteelle.

Lastensairaalan liittymäjärjestelyt Stenbäckinkadulla (piirustus 6307-3)

Lastensairaalan saatto-/ambulanssiliiikenne ja pysäköintiliikenne erotellaan toisistaan järjestämällä molemmille omat tonttuliittymät. Lastensairaalan huoltoliikenne johdetaan huoltopihalle nykyisen P2-pysäköintilaitokseen johtavan liittymän ja ajorampin kautta.

Liikenteelliset vaikutukset

Suunnitelmien mahdollistamat uudet sisäänajoreitit sairaala-alueelle vähentävät sairaalan pääliittymän kuormitusta ja Haartmaninkadun keskimääräistä liikennemäärää noin 2 000 - 3 000 ajon./vrk.

Paciuksenkadun liittymiin rakennettavat ryhmityskaistat vasemmalle kääntyvälle liikenteelle turvaavat Paciuksenkadun liikenteen sujuvuuden ja liittymien toimivuuden.

Kustannusennuste

29.04.2014

Lsp/4

HKR 500 000 €

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Mika Kaalikoski, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37433
mika.kaalikoski(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Piirustus 6306-2
- 3 Piirustus 6307-3
- 4 Piirustus 6308-2

Tiedoksi

Yleisten töiden lautakunta/Raimo K. Saarinen

29.04.2014

Vp/3

§ 128

Kaupunkisuunnittelulautakunnan kokousajoista, viranhaltijapäätösten otto-oikeusharkinnasta ja nähtävänä pidosta päättäminen

HEL 2014-005198 T 00 00 02

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti kokoontua syyskaudella 2014 tiistaisin klo 15.30 kaupunkisuunnittelulautakunnan kokoussalissa (Kansakoulukatu 3,Helsinki 10).

Lisäksi lautakunta päätti, että toimielimen puheenjohtaja voi, mahdollisuuksien mukaan varapuheenjohtajien kanssa neuvoteltuaan, asioiden vähäisen määrän tai muun erityisen syyn takia peruuttaa kokouksen tai muuttaa kokouksen alkamisaikaa päätettynä kokouspäivänä.

Samalla lautakunta päätti, että kevätkauden viimeinen kokous pidetään tiistaina 17.6.2014. Syyskauden ensimmäinen kokous pidetään tiistaina 19.8.2014 ja viimeinen tiistaina 16.12.2014.

Virastopäällikön ja osastopäälliköiden päätösten otto-oikeudesta päättää lautakunnan kesätauon aikana viikoilla 25-32 lautakunnan puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan lautakunnan varapuheenjohtaja.

Samalla lautakunta päätti, että

- lautakunnan kokouksista kulloinkin laadittu pöytäkirja pidetään kokousta seuraavana kahdeksantena arkityöpäivänä Helsingin kaupungin kirjaamossa yleisesti nähtävänä ja
- lautakunnan kokousajoista ja edellä mainituista nähtävänäoloista kuulutetaan julkisten kuulutusten ilmoitustaululla, kaupungin verkkosivuilla sekä kaupunginhallituksen päättämässä ilmoituslehdissä.

Esittelijä

virastopäällikkö
Mikko Aho

Lisätiedot

Päivi Pakarinen, lakimies, puhelin: 310 37126
paivi.pakarinen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Postiosoite
PL 2100, (Kansakoulukatu 3)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkisuunnittelu@hel.fi

Käyntiosoite
Kansakoulukatu 3
Helsinki 10
www.hel.fi/kaupunkisuunnittelu

Puhelin

Faksi
+358 9 310 37409

Y-tunnus

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno

29.04.2014

Vp/3

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupungin hallintosäännön 3 §:n mukaan toimielin kokoontuu päättäminään aikoina sekä lisäksi puheenjohtajan tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtajan kutsusta.

Esittelijä

virastopäällikkö
Mikko Aho

Lisätiedot

Päivi Pakarinen, lakimies, puhelin: 310 37126
paivi.pakarinen(a)hel.fi

Tiedoksi

Lautakunnan jäsenet ja varajäsenet
Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava apulaiskaupunginjohtaja
Kaupunginhallituksen edustaja ja varaedustaja
Ksv/kaikki osastot
Kaupunginkanslian tietopalveluyksikkö/Reija Ruotsalainen

29.04.2014

Hp/1

§ 129

Vuoden 2015 talousarvioehdotuksen raami ja talousarvio- sekä taloussuunnitelmaehdotuksen 2015 - 2017 laatimisohteet

HEL 2014-002663 T 02 02 00

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti

- merkitä tiedoksi vuoden 2015 raamin ja talousarvio- sekä taloussuunnitelmaehdotuksen 2015–2017 laatimisohteet
- merkitä kaupunginvaltuuston 12.2.2014 käymän talousarvioehdotuksen valmistelua koskevan lähetekeskustelun tiedoksi
- määrätä, että viraston on esiteltävä lautakunnalle 18.4.2014 mennessä ehdotuksensa investointimenoiksi niiltä osin kuin on kysymys toisen lautakunnan käyttöön osoitettavista määrärahoista
- määrätä, että viraston on esiteltävä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksensa perusteluteksteineen sekä luetteloineen ja laskelmineen henkilöstöstä lautakunnalle 23.5.2014 mennessä
- käsitellä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 20.5.2014.

Esittelijä

hallintopäällikkö
Outi Karsimus

Lisätiedot

Outi Karsimus, hallintopäällikkö, puhelin: 310 37364
outi.karsimus(a)hel.fi

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on 24.3.2014 hyväksynyt Helsingin kaupungin vuoden 2015 talousarvioraamin ja talousarvio- sekä taloussuunnitelmaehdotuksen 2015–2017 laatimisohteet sekä lähettää ne lauta- ja johtokunnille noudatettavaksi ehdotusten valmistelussa.

Lisäksi kaupunginhallitus kehottaa lauta- ja johtokuntia erityisesti kiinnittämään huomiota kaupunginhallituksen antamaan raamiin.

Hallintokuntien tulee vuoden 2015 talousarvioehdotusta laatiessaan ottaa huomioon kaupunginhallituksen valmistelua ohjaavat kannanotot, erityisesti rakennepoliittisen ohjelman täytäntöönpanosta keväällä 2014 tehtävät päätökset.

Kaupunginhallituksen kannanotot koskevat myös talous- ja hallintohenkilöstön rekrytointia sekä tietovarantojen avointa ja vapaata jakelua.

Talousarvioraami sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotukset

Vuoden 2015 talousarvioehdotuksen raami valmistelutyötä ohjaavine kannanottoineen sekä laatimisohejet esitellään lautakunnalle, jolloin lautakunta voi antaa ehdotusten valmisteluun liittyviä ohjeita ja tavoitteita. Lautakunta myös päättää ehdotusten käsittelyajankohdan määräaikoja noudattaen.

Kaupunkisuunnitteluviraston talousarvioraamiksi vuodelle 2015 on asetettu 26 451 000 euroa, mikä on sama kuin vuosien 2013 ja 2014 talousarviot. Raamia ei voi talousarvioehdotuksessa ylittää. Henkilöstö on sopeutettava budjettiraamiin.

Vuoden 2015 talousarvio- ja vuosien 2015–2017 taloussuunnitelmaehdotuksissa esitetään toimintaympäristön keskeiset muutokset, strategiaohjelman toteuttaminen viraston toiminnassa, henkilöstö- ja tilankäyttösuunnitelmat, tietotekniikan hyödyntäminen ja sähköinen asiointi sekä sitovat ja muut toiminnalliset tavoitteet.

Talousarvioehdotuksissa lautakunnat esittävät ehdotuksensa valtuuston päätettäviksi sitoviksi toiminnallisiksi tavoitteiksi.

Hallintokunnat tekevät ehdotuksen investointihankkeistaan talousarviovuodelle 2015 sekä vuosille 2016–2019.

Esittelijä

hallintopäällikkö
Outi Karsimus

Lisätiedot

Outi Karsimus, hallintopäällikkö, puhelin: 310 37364
outi.karsimus(a)hel.fi

Oheismateriaali

- 1 Vuoden 2015 talousarvioehdotuksen raami ja talousarvio- sekä taloussuunnitelmaehdotuksen 2015 - 2017 laatimisohejet
- 2 Vuoden 2015 talousarvioehdotuksen valmistelua koskeva

29.04.2014

Hp/1

lähetekeskustelu

Tiedoksi

Kaikki osastot
Talous- ja suunnitteluosasto/rahoitusjohtaja

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 15.04.2014 § 111

HEL 2014-002663 T 02 02 00

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti panna asian kahdeksi viikoksi pöydälle.

Käsittely

15.04.2014 Pöydälle

Pöydällepanoehdotus:

Mikko Särelä: Esitän asian jättämistä pöydälle kahdeksi viikoksi.

Esittelijä

hallintopäällikkö
Outi Karsimus

Lisätiedot

Outi Karsimus, hallintopäällikkö, puhelin: 310 37364
outi.karsimus(a)hel.fi

§ 130

Teknitaloudelliset tutkimukset ja suunnittelu - puitesopimuksen konsulttien valinta

HEL 2014-000179 T 02 08 02 00

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti valita jäljempänä esitetyt konsultit kokonaistaloudellisesti edullisimpana vertailutaulukoista ilmenevin perustein teknitaloudellisten tutkimusten ja suunnittelun - puitesopimuskumppaneiksi vuosille 2014–2016 ja mahdollisesti kahdeksi optiovuodeksi (2017–2018).

Melu- ja tärinäselvitykset

Palveluryhmä on jaettu kahteen erityisosaamisalueeseen, joiden tehtäväsisällöt ovat seuraavat:

1. Katu-, tie- ja raideliikennemeluun liittyvät selvitykset mallintamalla

1. Akukon Oy
2. Destia Oy
3. Sito Oy

2. Teollisuusmelu sekä liikennetärinä

1. Akukon Oy
2. WSP Finland Oy
3. Ramboll Finland Oy

Lisäksi lautakunta päätti oikeuttaa viraston tekemään teknitaloudellisten tutkimusten ja suunnittelun puitesopimukset yllä mainittujen toimittajien kanssa ja oikeuttaa viraston tekemään yksittäisiä toimeksiantoja koskevat tilaukset viraston voimassaolevien hankintavaltuuksien rajoissa.

Yli 30 000 euron hintaisissa hankinnoissa toimeksianto tehdään ensisijaisesti kokonaistaloudellisen edullisuuden mukaisessa etusijajärjestyksessä ensimmäisenä olevan konsultin kanssa. Alle 30 000 euron hintaisissa hankinnoissa tilaaja valitsee puitesopimuskonsulteista sen, jolla arvioidaan olevan parhaat edellytykset työn tekemiseen. Toimittajan kanssa määritellään toimeksiannon sisältö, aikataulu ja kattohinta, jolloin sovelletaan toimittajan tarjouksessaan antamia yksikköhintoja. Mahdollinen työhön sisältyvä alihankinta, hyväksytetään tilaajalla.

Jos yli 30 000 euron hintaisissa hankinnoissa etusijajärjestyksessä ensimmäisenä olevan toimittajan kanssa ei päästä yksimielisyyteen palvelun sisällöstä, aikataulusta tai kattohinnasta, tai toimittaja ei halua tai ehdi vastaanottaa työtä tai ei anna tarjousta määräajassa, käynnistetään neuvottelut etusijajärjestyksessä seuraavana olevan toimittajan kanssa.

Lisäksi tilaaja aloittaa neuvottelut etusijajärjestyksessä seuraavana olevan toimittajan kanssa, jos yksittäiseen työhön tarjotaan muita kuin puitesopimustarjouksessa esitetyjä henkilöitä tai, jos aiemmin puitesopimuksen nojalla tilattu yksi tai useampi toimeksianto on konsultista tai sen alihankkijasta johtuvista syistä myöhässä, eikä tilanne ole korjautunut reklamaatiosta huolimatta.

Jos yksikään kolmesta toimittajasta ei pysty tarjoamaan työhön puitesopimustarjouksessa esitetyjä henkilöitä, tilaaja aloittaa neuvottelut uudestaan etusijajärjestyksen mukaisesti ensin ensimmäisenä olevan toimittajan kanssa ja toimittajille annetaan vielä mahdollisuus tarjota työhön varahenkilöitä etusijajärjestyksessä. Jos yhdenkään sopimuskumppanin kanssa ei päästä yksimielisyyteen tehtävän suorittamisesta, voidaan työ kilpailuttaa erikseen.

Sopimukset ovat voimassa vähintään kaksi ja enintään neljä vuotta. Sopimuskausi on kaksi vuotta ja mahdollisesta sopimuksen jatkamisesta kahdella vuodella sovitaan ennen alkuperäisen sopimuskauden päättymisajankohtaa. Sopijapuolia sitova sopimus syntyy vasta, kun molemmat sopijapuolet ovat allekirjoittaneet sopimuksen.

Esittelijä

yleiskaavapäällikkö
Rikhard Manninen

Lisätiedot

Eija Kivilaakso, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37247
eija.kivilaakso(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tarjouspyyntö 29.1.2014
- 2 Yhteenvedo 21.2.2014 kysymyksistä ja vastauksista
- 3 EU-hankintailmoitus 30.1.2014
- 4 Avauspöytäkirja
- 5 Vertailutaulukko 1
- 6 Vertailutaulukko 2

Otteet

Ote

Otteen liitteet

Erityisosaamisalue 1:n tarjoajat Muutoksenhaku
hankintapäätökseen,
kaupunkisuunnittelulautakunta
Liite 5

Erityisosaamisalue 2:n tarjoajat Muutoksenhaku
hankintapäätökseen,
kaupunkisuunnittelulautakunta
Liite 6

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hankinta

Arvio sopimusten piiriin kuuluvien kaupunkisuunnitteluviraston toimeksiantojen yhteenlasketusta arvosta sopimuskaudella (optiovuodet mukaan lukien) on yhteensä noin 200 000 euroa (alv 0 %). Tämä tarkoittaa neljän vuoden aikana varautumista noin 50 000 euron vuosittaiseen tilauskantaan. Kaupunkisuunnitteluvirasto ei sitoudu tilaamaan tiettyä määrää.

Hankinta on EU-kynnysarvon ylittävä julkisista hankinnoista annetussa laissa tarkoitettu ensisijainen palveluhankinta. Hankinta toteutetaan noudattaen hankintalain mukaista avointa hankintamenettelyä.

Hankinnasta julkaistiin ilmoitus 30.1.2014 julkisten hankintojen ilmoituskanavalla Internetissä osoitteessa www.hankintailmoitukset.fi.

Tarjouskilpailusta kiinnostuneilla oli mahdollisuus esittää hankintaan liittyviä tarkentavia kysymyksiä 14.2.2014 klo 12.00 mennessä. Vastaukset kysymyksiin julkaistiin viraston nettisivuilla 21.2.2014.

Tarjoukset

Yhteensä 10 tarjoajaa jätti tarjouksen määräaikaan mennessä. Palveluryhmä on jaettu kahteen erityisosaamisalueeseen, tarjoajilla oli mahdollisuus jättää tarjous toiseen tai molempiin palveluryhmään.

10 tarjousta jätettiin osa-alueesta 1. ja 8 tarjousta osa-alueesta 2.

Saadut tarjoukset ovat nähtävillä esittelijällä.

Kaikki tarjoukset saapuivat määräaikaan mennessä ja täyttivät tarjouspyynnössä asetetut vähimmäisvaatimukset.

Tarjousten vertailu

Postiosoite
PL 2100, (Kansakoulukatu 3)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkisuunnittelu@hel.fi

Käyntiosoite
Kansakoulukatu 3
Helsinki 10
www.hel.fi/kaupunkisuunnittelu

Puhelin

Faksi
+358 9 310 37409

Y-tunnus

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno

Valinnan perusteena on kokonaistaloudellinen edullisuus, jossa hinnan ja laadun painosuhde on erityisosaamisalue yhden (Eo1) osalta 40/60 ja erityisosaamisalue kahden (Eo2) osalta 30/70. Kokonaistaloudellista edullisuutta arvioitiin kummankin palvelun osalta erikseen.

Laatutekijöinä arvioitiin tarjoukseen liitettyjä referenssitöitä. Tarjousten tarkat vertailuperusteet on ilmoitettu tarjouspyyntöasiakirjan liitteessä 3. Tarjousten vertailutaulukot kummankin palvelun osalta erikseen on esitetty liitteissä 5 ja 6.

Esittelijä

yleiskaavapäällikkö
Rikhard Manninen

Lisätiedot

Eija Kivilaakso, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37247
eija.kivilaakso(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tarjouspyyntö 29.1.2014
- 2 Yhteenveto 21.2.2014 kysymyksistä ja vastauksista
- 3 EU-hankintailmoitus 30.1.2014
- 4 Avauspöytäkirja
- 5 Vertailutaulukko 1
- 6 Vertailutaulukko 2

Otteet

Ote

Erityisosaamisalue 1:n tarjoajat

Erityisosaamisalue 2:n tarjoajat

Otteen liitteet

Muutoksenhaku
hankintapäätökseen,
kaupunkisuunnittelulautakunta
Liite 5

Muutoksenhaku
hankintapäätökseen,
kaupunkisuunnittelulautakunta
Liite 6

Tiedoksi

Kaupunkisuunnitteluvirasto

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 21.01.2014 § 6

HEL 2014-000179 T 02 08 02 00

Postiosoite

PL 2100, (Kansakoulukatu 3)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkisuunnittelu@hel.fi

Käyntiosoite

Kansakoulukatu 3
Helsinki 10
www.hel.fi/kaupunkisuunnittelu

Puhelin

Faksi
+358 9 310 37409

Y-tunnus

Tilinro

F10680001200062637
Alvno

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti oikeuttaa yleissuunnitteluosaston järjestämään palveluryhmästä 5 melu- ja tärinäselvitykset tarjouskilpailun puitesopimusten tekemiseksi kahdeksi vuodeksi ja kahdeksi optiovuodeksi alkaen keväällä 2014. Puitesopimuskonsulttien valinnasta päätti tarjouskilpailun jälkeen kaupunkisuunnittelulautakunta.

Esittelijä

yleiskaavapäällikkö
Rikhard Manninen

Lisätiedot

Eija Kivilaakso, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37247
eija.kivilaakso(a)hel.fi
Heikki Hälvä, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37142
heikki.halva(a)hel.fi
Matti Neuvonen, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37311
matti.neuvonen(a)hel.fi

29.04.2014

Akp/5

§ 131

Kaupunkisuunnittelulautakunnan tarkistettu esitys, Herttoniemenrannan Reginankuja 3 asemakaavaksi ja asemakaavan muutokseksi (nro 12234)

HEL 2012-004485 T 10 03 03

Ksv 3363_2, Reginankuja 3, karttaruutu J4

Esitys

Kaupunkisuunnittelulautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 1.10.2013 päivätyn ja 29.4.2014 muutetun 43. kaupunginosan (Herttoniemi, Herttoniemenranta) vesialueen asemakaavaehdotuksen ja korttelin 43257 tontin 1 ja katu- ja vesialueiden asemakaavan muutosehdotuksen nro 12234 hyväksymistä ja etteivät tehdyt muistutukset, esitetty kuntalaisaloite ja annetut lausunnot anna aihetta muihin toimenpiteisiin. Tehdyt tekniset muutokset ilmenevät esityslistalta ja kaavaselostuksesta.
- ettei kaavaehdotusta aseteta uudelleen nähtäville.

Lisäksi lautakunta päätti

- antaa kaupunkisuunnittelulautakunnan vuorovaikutusraportista ilmenevät vastaukset kaupungin perusteltuna kannanottona tehtyihin muistutuksiin.
- antaa vuorovaikutusraportin mukaisen vastauksen esitettyyn kuntalaisaloitteeseen.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Mikko Näveri, arkkitehti, puhelin: 310 37331
mikko.naveri(a)hel.fi
Kaarina Laakso, diplomi-insinööri (maaperän pilaantuneisuus), puhelin: 310 37250
kaarina.laakso(a)hel.fi
Matti Neuvonen, diplomi-insinööri (liikenteen ymp.vaikutukset), puhelin: 310 37311
matti.neuvonen(a)hel.fi
Maija Rekola, liikenneinsinööri (liikennesuunnitelma), puhelin: 310 37424
maija.rekola(a)hel.fi
Peik Salonen, insinööri (kuntatekniikka), puhelin: 310 37248
peik.salonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12234 kartta, päivätty 1.10.2013, muutettu 29.4.2014
- 3 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12234 selostus, päivätty 1.10.2013, muutettu 29.4.2014
- 4 Havainnekuva 29.4.2014
- 5 Vuorovaikutusraportti 1.10.2013, täydennetty 29.4.2014
- 6 Mielipiteen ja muistutuksen lähettäneet -luettelo
- 7 Muistutukset ja kuntalaisaloite
- 8 Osa päätöshistoriaa
- 9 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12234 selostus, päivätty 1.10.2013, muutettu 29.4.2014, päivitetty Kslk:n 29.4.2014 päätöksen mukaisesti

Otteet

Ote

Ne muistutukset esittäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa

Ne kuntalaisaloitteen lähettäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu
Liite 5

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu
Liite 5

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 1.10.2013 lähettää 1.10.2013 päivätyn 43. kaupunginosan (Herttoniemi, Herttoniemenranta) vesialueen asemakaavaehdotuksen ja korttelin 43257 tontin 1 ja katu- ja vesialueiden asemakaavan muutosehdotuksen nro 12234 kaupunginhallitukselle puoltaen sen hyväksymistä.

Asemakaavan muutoksella liike- ja julkisten rakennusten tontti muutetaan asuinkeuhkalojen korttelialueeksi. Kaava mahdollistaa myös niemekkeen kiertävän rantaraitin valmiiksi rakentamisen, laiva- ja venepaikkojen lisäämisen sekä kahvilarakennuksen sijoittamisen niemen kärkeen. Asuintontin yhteenlaskettu rakennusoikeuden määrä on 4 600 k-m² ja katualueella sijaitsevan rantakahvilan 110 k-m².

Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus on ollut julkisesti nähtävillä 18.10.–18.11.2013.

Ehdotuksesta tehtiin 3 muistutusta ja 1 kuntalaisaloite, joka käsitellään tässä kirjeessä. Asemakaavan muutosehdotuksesta saatiin Helen

Sähköverkko Oy:n, Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymän, ympäristökeskuksen, pelastuslautakunnan, liikuntalautakunnan ja yleisten töiden lautakunnan lausunnot. Sosiaali- ja terveystieteiden ja kiinteistövirastolla ei ole lausuttavaa.

Muistutukset

Muistutukset kohdistuivat rakennusoikeuden määrään ja tonttitehokkuuteen, rakennusten korkeuteen ja kerroslukumäärään, rakennusten massoitteeluun, maantasokerroksen käyttöön, pysäköintiratkaisuun tontilla ja pysäköinnin olosuhteisiin yleisesti lähialueella.

Muistutusten johdosta ehdotukseen ei ole tehty muutoksia. Muistutuksissa esitetyt näkökohdat on punnittu ehdotuksen aiemmissa valmisteluvaiheissa ja ne on otettu huomioon kaavan tavoitteiden puitteissa.

Kuntalaisaloite

Kuntalaisaloitteessa 19.9.2013 esitetään, että Reginankuja 3 on kaavoitettava puistokäyttöön.

Aloitteen johdosta ehdotusta ei ole muutettu. Kaupunkirakenteellisesti edullisella paikalla sijaitsevan alueen alkuperäisiin kaavasuunnitelmiin kuuluvan korttelialueen muuttaminen asuinkäyttöön on perusteltua.

Lausunnot

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän lausunnossa todetaan, että Annikanlaiturille rakennettavan kahvilan toimintaa varten tulee Reginankujalle rakentaa jätevesiviemäri sekä vesijohto.

Pelastuslautakunnan lausunnossa todetaan, että pelastustiet on suunniteltava siten, että pelastustien yksiköiden toimintaedellytykset on huomioitu. Mikäli jalankululle ja pyöräilylle varattua katua on tarve käyttää pelastustienä, on sen talvikunnossapitoon kiinnitettävä erityistä huomiota.

Yleisten töiden lautakunnan lausunnossa katsotaan, että asemakaavamuutoksen yhdeksi sitovaksi lähtökohdaksi on otettava nykyinen ja hyväkuntoinen, noin 13 vuotta sitten rakennettu koneladottu kiviheitoke. Rakennusvirasto on edellisessä lausunnossaan todennut, että se ei voi nykyisessä taloudellisessa tilanteessa sitoutua nykyisen toimivan rantarakenteen purkamiseen ja uudelleen rakentamiseen pystysuoraksi rantamuuriksi. Geotekniset olosuhteet tulee olla lähtötietona asemakaavatyölle, jolloin rantamuurirakenteiden hinta on mahdollista arvioida jo

kaavavaiheessa. Rantaraitin ja -aukion tulee olla koneellisesti ylläpidettävissä. Liikennesuunnitelman ja asemakaavaehdotuksen välinen ristiriita tulee tarkistaa. Myös terassialueen toimivuus lumenläjitykseen tulee tarkistaa. Yleisten alueiden toteuttamiskustannukset ovat alustavan arvion mukaan 1,5 miljoonaa euroa (alv 0 %). Uuden laivalaiturin kohdalla olevan muurin osuus kokonaiskustannuksista on noin 900 000 euroa.

Kaavaehdotusta ei ole muutettu lausuntojen johdosta. Lausunnot on otettu huomioon siten, että kaavaselostuksen liiteaineistoon on lisätty pelastusajokaavio, ranta-alueita koskevaa viitesuunnitelmaa sekä liikennesuunnitelmaa on tarkistettu ja yhdyskuntataloudelliset kustannukset on päivitetty kaavaselostukseen.

Vuorovaikutusraportissa esitetään tiivistelmät muistutuksista, kuntalaisaloitteesta ja lausunnoista sekä niiden vastineet laajemmin.

Muut tehdyt muutokset

Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotukseen on tehty kaksi teknistä tarkistusta:

- uuden asuintontin kortteli- ja tonttinumerointi on päivitetty
- uuden asuintontin ja LPA-tontin 43257/2 välissä oleva katualue on merkitty jalankululle varatuksi kaduksi.

Kaavaselostusta on täydennetty jatkosuunnittelun perusteella maaperän pilaantuneisuutta tietojen osalta.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Mikko Näveri, arkkitehti, puhelin: 310 37331
mikko.naveri(a)hel.fi
Kaarina Laakso, diplomi-insinööri (maaperän pilaantuneisuus), puhelin: 310 37250
kaarina.laakso(a)hel.fi
Matti Neuvonen, diplomi-insinööri (liikenteen ymp.vaiikutukset), puhelin: 310 37311
matti.neuvonen(a)hel.fi
Maija Rekola, liikenneinsinööri (liikennesuunnitelma), puhelin: 310 37424
maija.rekola(a)hel.fi
Peik Salonen, insinööri (kuntatekniikka), puhelin: 310 37248
peik.salonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12234 kartta,

29.04.2014

- 3 päivätty 1.10.2013, muutettu 29.4.2014
Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12234 selostus,
päivätty 1.10.2013, muutettu 29.4.2014
- 4 Havainnekuva 29.4.2014
- 5 Vuorovaikutusraportti 1.10.2013, täydennetty 29.4.2014
- 6 Mielipiteen ja muistutuksen lähettäneet -luettelo
- 7 Muistutukset ja kuntalaisaloite
- 8 Osa päätöshistoriaa

Otteet

Ote

Ne muistutukset esittäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa

Ne kuntalaisaloitteen lähettäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu
Liite 5

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu
Liite 5

Tiedoksi

Kaupunginhallitus
Kaupunginkanslia/Suvi Rämö

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 15.04.2014 § 113

HEL 2012-004485 T 10 03 03

Ksv 3363_2, Reginankuja 3, karttaruutu J4

Päätös

Esittelijä poisti asian esityslistalta.

01.10.2013 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Mikko Näveri, arkkitehti, puhelin: 310 37331
mikko.naveri(a)hel.fi

Kaarina Laakso, diplomi-insinööri, maaperän pilaantuneisuus, puhelin: 310 37250
kaarina.laakso(a)hel.fi

Matti Neuvonen, diplomi-insinööri, liikenteen ymp.vaiikutukset, puhelin: 310 37311
matti.neuvonen(a)hel.fi

Maija Rekola, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37424

29.04.2014

maiya.rekola(a)hel.fi
Peik Salonen, insinööri, kuntatekniikka, puhelin: 310 37248
peik.salonen(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 17.12.2013 § 149

HEL 2012-004485 T 10 03 03

Päätös

Pelastuslautakunta päätti antoi kaupunkisuunnitteluvirastolle 43. kaupunginosan (Herttoniemi, Herttoniemenranta) korttelin 43257 tontin 1 sekä katu- ja vesialueiden asemakaavan muutoksesta nro 12234 seuraavan lausunnon:

Lautakunta toteaa, että pelastustiet on suunniteltava siten, että pelastuslaitoksen yksiköiden toimintaedellytykset on huomioitu. Mikäli jalankululle ja pyöräilylle varattua katua, jolla huoltoajo on sallittu, on tarve käyttää pelastustienä, on sen talvikunnossapitoon kiinnitettävä erityistä huomiota.

Esittelijä

pelastuskomentaja
Simo Wecksten

Lisätiedot

Harri Laakso, vanhempi palotarkastaja, puhelin: 310 31234
harri.laakso(a)hel.fi

Liikuntalautakunta 12.12.2013 § 218

HEL 2012-004485 T 10 03 03

Päätös

Liikuntalautakunta päätti antaa kaupunkisuunnittelulautakunnalle Herttoniemenrannan Reginankuja 3:n asemakaava- ja asemakaavanmuutosehdotuksesta nro 12234 seuraavan lausunnon:

Kaavamuutos mahdollistaa rakentamattoman tontin ja sitä ympäröivien raittien ja muiden yleisten alueiden rakentamisen valmiiksi. Rannan tuntumassa rakennukset toteuttavat alkuperäisen kaavasuunnitelman henkeä. Tällöin niemekkeen kärjessä on kaupunkimaista rakentamista. Tonttia ympäröivien raittien ja muiden yleisten alueiden rakentaminen valmiiksi parantaa alueen yleistä viihtyisyyttä. Keskeneräisen rantaraitin rakentaminen valmiiksi parantaa jalankulun ja pyöräilyn yhteyksiä. Kaavamuutoksen toteuttamisen seurauksena tontin käyttö väliaikaisena pysäköintipaikkana loppuu.

Lahden puoleisen laituralueen jatkaminen mahdollistaa yhden tai kahden laivapaikan lisäämisen. Kaava mahdollistaa pistolaiturin rankentamisen niemen kärkeen esimerkiksi rantakahvilaan suuntautuvan veneliikenteen tarpeisiin. Nämä lisäpaikat ovat erittäin tervetulleita alueella.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Anssi Rauramo

Lisätiedot

Hanna Lehtiniemi, arkkitehti, puhelin: 310 87723

Yleisten töiden lautakunta 10.12.2013 § 512

HEL 2012-004485 T 10 03 03

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunkisuunnitteluvirastolle seuraavan lausunnon:

Asemakaavan muutos

Asemakaavan muutoskohde sijaitsee Herttoniemenrannassa. Rakentamaton liike- ja julkisten rakennusten tontti 43257/1 muutetaan asuinkerrostalojen korttelialueeksi (AK), jonka rakennusoikeus on 4450 k-m2 asuinkerrosalaa ja 150 k-m2 liiketilojenkerrosalaa. Kaava mahdollistaa myös niemekkeen kiertävän rantaraitin valmiiksi rakentamisen, laiva- ja venepaikkojen lisäämisen sekä kahvilarakennuksen sijoittamisen niemen kärkeen raitin varrelle. Tontin kokoa pienennetään. Nykyisessä kaavassa rasitteena tontilla olevat yleisen jalankulun alueet toteutetaan kaupungin katualueena.

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta toteaa, että asemakaavamuutoksen yhdeksi sitovaksi lähtökohdaksi on otettava nykyinen ja hyväkuntoinen, noin 13 vuotta sitten rakennettu koneladottu kiviheitoke. Kiviheitokkeen korvaamista uudella rakenteella tulee välttää.

Rakennusvirasto on edellisessä lausunnossaan todennut, että se ei voi nykyisessä taloudellisessa tilanteessa sitoutua nykyisen toimivan rantarakenteen purkamiseen ja uudelleen rakentamiseen pystysuoraksi rantamuuriksi. Lausunnossa todetaan edelleen, että yhden laivan kylkikiinnityksen mahdollistavan laituriapaikan lisääminen ei ole tässä tapauksessa rakennusviraston näkökulmasta riittävän painava peruste uuden muurin rakentamiselle.

Geoselvitysten ja vedensyvyystietojen puuttuessa on muurin rakentamiskustannuksia vaikea ennakoida. Hyvillä perustamisolosuhteilla uuden kulmatukimuurin rakentaminen laivalaiturin kohdalla maksaa noin 900 000 euroa (metrihinta noin 18 000 euroa) ilman purkukustannuksia. Hinta riippuu maaperästä, nykyisestä ja tavoitellusta vesisyvyydestä sekä rakentamis- ja perustamisolosuhteista. Geotekniset olosuhteet tulee siksi tässä tapauksessa olla lähtötietona asemakaavatyölle, jolloin muurirakenteiden hinta on mahdollista arvioida jo kaavavaiheessa. Kustannukset tulee osoittaa kustannuksien aiheuttajille.

Annikanlaituri on esitetty asemakaavassa rakennettavaksi rantaan saakka korkoon +2,7, jolloin olevaa rantaviivaa korotetaan 1,7 metriä.

Asemakaavan liitteen olevassa viitetsuunnitelmassa esitetään sen sijaan tulevan asuinrakennuksen ja uuden laivapaikan väliin rantamuurin lisäksi toisen muurin rakentamista. Sama kaksoismuuriratkaisu jatkuu viitetsuunnitelmassa kahvilan ja rannan välissä. Suunnitelmassa on esitetty portaiden rakentamista kahdesta kohtaa reitiltä ranta-aukiolle, jotta alemman reitin ja kahvilan alueen välillä olisi yhteys. Rakennusvirasto on aikaisemmassa lausunnossaan todennut, että rantaraitin- ja aukion tulee olla koneellisesti ylläpidettävissä.

Asemakaavaehdotuksen karttaan katuaukio on merkitty jalankululle, pyöräilylle ja huoltoajolle sallituksi alueeksi. Liikennesuunnitelmassa aukio on merkitty jalkakäytäväksi. Liikennesuunnitelman ja asemakaavaehdotuksen välinen ristiriita tulee tarkistaa. Myös terassialueen toimivuus lumenläjitykseen tulee tarkistaa, sillä lumikasa ei ole välttämättä sulanut ennen tarjoilukauden alkua.

Kustannukset

Yleisten alueiden toteuttamiskustannukset ovat alustavan arvion mukaan 1,5 miljoonaa euroa (alv 0%). Uuden laivalaiturin kohdalla olevan muurin osuus kokonaiskustannuksista on noin 900 000 euroa.

Yleisten töiden lautakunta puoltaa Herttoniemen asemakaavan muutoksen hyväksymistä edellä esitetyin huomautuksin.

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Birgitta Rossing, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38640
birgitta.rossing(a)hel.fi

Jenna Ikonen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38939
jenna.i.ikonen(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 19.11.2013 § 330

HEL 2012-004485 T 10 03 03

Päätös

Ympäristölautakunta päätti, että lausunnon asiasta antaa ympäristökeskus.

Esittelijä

ympäristöpäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Eeva Pitkänen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31517
eeva.pitkanen(a)hel.fi

Rakennusvirasto 3.6.2013

HEL 2012-004485 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää kannanottoa asemakaavaluonnoksesta, joka koskee Laivalahden puistotien ja Reginankujan päätteenä olevaa, Tullisaaren selälle avautuvaa, rakentamatonta KY-tonttia.

Asemakaavan muutoksella liike- ja julkisten rakennusten tontti muutetaan asuinkerrostalojen korttelialueeksi. Kaava mahdollistaa myös niemekkeen kiertävän rantaraitin valmiiksi rakentamisen, laiva- ja venepaikkojen lisäämisen sekä kahvilarakennuksen sijoittamisen niemen kärkeen.

Rakennusvirasto pyytää ottamaan huomioon seuraavat seikat asemakaavan valmistelutyössä:

Asemakaavaselostuksen liikenne ja pysäköinti -osiossa kerrotaan Reginantiestä. Kaavakartassa tai selostuksessa ei ole mainintaa Reginantiestä; ilmeisesti tässä tarkoitetaan Reginankujaa.

Asemakaavaluonnoksesta ei käy ilmi rannan kahvilan rakennusoikeus. Sen määrittely selventää lopputilannetta ja helpottaa asemakaavan toteuttamista.

Rantaa pitkin kulkeva pohjois-eteläsuuntainen eroteltu pyörätie ja jalkakäytävä risteävät rantakahvilan sekä venelaitureiden huoltoajon kanssa. Jatkosuunnittelussa on tärkeä kiinnittää huomiota kahvilan huoltoon tarvittavan tilan riittävyteen sekä mieltä ratkaisu, jolla

minimoidaan venelaitureiden ja muun logistiikkaliikenteen kanssa risteävän kevyen liikenteen vaaratilanteet.

Rantaraitin- ja aukion tulee olla koneellisesti ylläpidettävissä. Asemakaavaavatyön edetessä on vielä hyvä selvittää lumen välivarastointipaikkaa aukiolle. Hulevesiin ja kuivatusjärjestelyihin tulee myös kiinnittää huomiota jo kaavoitusvaiheessa.

Rakennusvirasto toteutti 1990- ja 2000-lukujen vaihteessa kaava-alueen itäpuolella sijaitsevan Annikanpuiston sekä rakensi kaava-alueella sijaitsevan rantamuurin koneladottuna kiviheitokkeena kivien halkaisijan ollessa keskimäärin yli puoli metriä. Muurin rakentaminen maksoi silloisilla rakentamiskustannuksilla noin 150 000 euroa. Rakennusvirasto ei voi nykyisessä heikossa rahatilanteessa sitoutua rantarakenteen purkamiseen ja uudelleen rakentamiseen pystysuoraksi betonirakenteiseksi rantamuuriksi. Yhden laivan kylkikiinnityksen mahdollistavan laituripaikan lisääminen ja kaupunkikuva ei ole tässä tapauksessa rakennusviraston näkökulmasta riittävän painava peruste sille, että osa olevasta rantarakenteesta puretaan ja rakennetaan uudelleen.

Lisätiedot

Birgitta Rossing, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38640
birgitta.rossing(a)hel.fi

Jenna I Ikonen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38501
jenna.i.ikonen(a)hel.fi

29.04.2014

Akp/6

§ 132

Kaupunkisuunnittelulautakunnan esitys Pitäjänmäen yritysalueen tonttien Hiomotie 2-6 ja 10 asemakaavan muutokseksi (nro 12271)

HEL 2011-004143 T 10 03 03

Ksv 0567_1, Hiomotie 2-6 ja 10, karttaruutu F5/S3

Esitys

Kaupunkisuunnittelulautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 29.4.2014 päivätyn 46. kaupunginosan (Pitäjänmäki, Pitäjänmäen yritysalue) korttelin 46016 tonttien 6, 11 ja 14 asemakaavan muutosehdotuksen nro 12271 hyväksymistä
- asemakaavan muutosehdotuksen asettamista nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti.

Samalla lautakunta päätti

- että kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää ehdotuksesta tarvittavat lausunnot.
- valtuuttaa kaupunkisuunnitteluviraston tekemään ehdotukseen vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia, jotka eivät olennaisesti muuta ehdotuksen sisältöä.
- kehottaa kaupunkisuunnitteluvirastoa perimään hakijoilta Kustannukset-liitteen mukaiset asemakaavan laatimis- ja käsittelykustannukset asemakaavan hyväksymisen jälkeen.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Siv Nordström, arkkitehti, puhelin: 310 37322
siv.nordstrom(a)hel.fi
Olga Bernitz, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37280
olga.bernitz(a)hel.fi
Lauri Sipilä, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37094
lauri.sipila(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12271 kartta, päivätty 29.4.2014

- 4 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12271 selostus, päivätty 29.4.2014
- 5 Viistoilmakuva, 29.4.2014
- 6 Tilastotiedot
- 7 Kustannukset
- 8 Päätöshistoria
- 9 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12271 selostus, päivätty 29.4.2014, päivitetty Kslk:n 29.4.2014 päätöksen mukaiseksi

Otteet

Ote

Hakijat

Otteen liitteet

Esitysteksti

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Liite 6

Liite 7

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Asemakaavan muutoksessa kolmen tontin käyttötarkoitus muuttuu teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueesta (T) toimitilarakennusten korttelialueeksi (KTY). Asemakaavan muutos mahdollistaa olemassa olevien työpaikkarakennusten joustavamman käytön yritysten muuttuviin tarpeisiin. Alueen rakennusoikeus ei muutu.

Esittelijän perustelut

Alueen sijainti

Alue sijaitsee Pitäjänmäen yritysalueen keskiosassa.

Lähtökohdat

Tonttien 46016/11 ja 14 omistaja ja tontin 46016/6 haltija ovat hakeneet kaavamuutosta kolmelle teollisuustontilleen siten, että tonttien käyttötarkoitus muutetaan teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueesta (T) toimitilarakennusten korttelialueeksi (KTY). Muutos mahdollistaa rakennuksien joustavamman käytön yritysten muuttuviin tarpeisiin.

Yleiskaava 2002:ssa alue on merkitty kerrostalovaltaiseksi alueeksi, jota kehitetään toimitilavaltaisena.

Tonteilla on voimassa asemakaava vuodelta 1991. Tonttien rakennusoikeudet on määritelty tonttikohtaisesti erikseen maanpäällisenä kerrosalana ja erikseen kellarissa sallittuna kerrosalana. Rakennusoikeudet tonteilla vastaavat tonttitehokkuuslukuja $e = 2,2-2,78$.

Tonteilla on 5–6-kerroksiset, 1980- ja 1990-luvuilla rakennetut teollisuus- ja varastorakennukset. Hiomotiellä ja sen ympäristössä on vastaavia eri vuosikymmenillä rakennettuja työpaikkarakennuksia.

Kaikilla kolmella tontilla rakennusoikeus on käytetty lähes täysmääräisesti. Tontilla 46016/14 (Hiomotie 2-4) on suunnitteilla korjaus- ja muutoshanke pääasiassa toimisto- ja liikekäyttöön.

Asemakaavan muutoksen sisältö ja sen perustelut

Tonttien käyttötarkoitus on muutettu teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueesta (T) toimitilarakennusten korttelialueeksi (KTY). Toimistotilojen aikaisempi enimmäisrajoitus poistuu (45 % rakennetusta kerrosalasta). Aikaisempi rakennuksen enimmäiskorkeusmääräys (23 metriä) on korvattu enimmäiskerroslukumerkinnällä (VII).

Autopaikkamääräys muutetaan yritysalueen muiden tonttien uusien asemakaavojen mukaiseksi: toimitilat vähintään 1 ap/100 k-m² ja enintään 1 ap/75 k-m². Tonteille on muutoksen jälkeen mahdollista lisätä autopaikkoja muuttamalla kellaritiloja ja/tai rakentamalla pihakansia. Autopaikkavelvoite ei koske maanalaisia tiloja, joten autopaikkojen vähimmäisvelvoite täyttyy nyt jo toteutetuilla paikoilla. Polkupyöräpaikkoja tulee sijoittaa tontille vähintään 1 pp/90 k-m².

Toimitilarakennuksissa sallitaan liiketilojen sijoittaminen pohjakerrokseen. Päivittäistavaramyymälää saa tontilla olla yhteensä enintään 500 k-m².

Alueella on hyväksytty vastaavanlaisia muutoksia myös muilla teollisuustonteilla.

Pitäjänmäen yritysalueelle valmistellaan kevään 2014 aikana maankäytön periaatteet. Luonnoskartta alueen periaatteista on ollut nähtävänä tammi-helmikuussa 2014, ja siinä kortteli 46016 on esitetty säilytettäväksi työpaikka-alueena. Tämä kaavamuutos on maankäytön periaateluonnoksen mukainen.

Asemakaavamuutoksen vaikutukset

Kaavan toteuttaminen monipuolistaa alueen toimintoja. Alueella olevat rakennukset eivät ulkoisesti muutu merkittävästi, pihakansien mahdollinen rakentaminen vaikuttaa kaupunkikuvaan. Autopaikkojen

lisäämismahdollisuus ei olennaisesti vaikuta katuverkon toimivuuteen. Muutoksella ei ole merkittäviä vaikutuksia naapureiden ja ympäristön kannalta.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Kaavoitustyö on tullut vireille tontin 46016/6 haltijan Kiinteistö Oy Hiomotie Kymppin ja tonttien 46016/11 ja 14 omistajan Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varman hakemusten johdosta (saapuneet 10.12.2013, 8.11.2010 sekä 26.9.2011).

Vireilletulosta on ilmoitettu osallisille kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston kirjeellä, jonka mukana lähetettiin osallistumis- ja arviointisuunnitelma (päivätty 20.2.2014) sekä asemakaavan muutosluonnos.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti. Valmisteluaineisto on ollut nähtävillä myös Pitäjänmäen kirjastossa.

Viranomaisyhteistyö

Kaavamuutoksen valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä asianomaisten hallintokuntien, liikelaitosten ja kuntayhtymien kanssa.

Viranomaisten kannanotoissa ei ollut huomauttamista osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan eikä kaavaluonnokseen. Kiinteistöviraston tonttiosasto on ilmoittanut, että maankäyttösopimusneuvottelut tulee käydä ennen asemakaavan muutoksen hyväksymistä.

Viranomaisten kannanotot ja lausunnot ovat liitteenä.

Esitetyt mielipiteet

Kaavamuutoksen valmisteluun liittyen ei ole esitetty mielipiteitä.

Jatkotoimenpiteet

Ehdotus koskee valtion ylläpitämään rekisteriin kuulumatonta aluetta.

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää ehdotuksesta Helsingin Energia liikelaitoksen ja Helen Sähköverkko Oy:n, HSY:n vesihuollon, kiinteistöviraston, rakennusviraston, rakennusvalvontaviraston ja ympäristökeskuksen lausunnot sekä muut mahdollisesti tarvittavat lausunnot.

Kiinteistövirasto käynnistää yksityisen maanomistajan kanssa kaupunginhallituksen edellyttämät maapoliittiset neuvottelut.

Asemakaavan muutosehdotuksen hyväksymisestä päättää
kaupunginvaltuusto.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Siv Nordström, arkkitehti, puhelin: 310 37322
siv.nordstrom(a)hel.fi
Olga Bernitz, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37280
olga.bernitz(a)hel.fi
Lauri Sipilä, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37094
lauri.sipila(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12271 kartta, päivätty 29.4.2014
- 4 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12271 selostus, päivätty 29.4.2014
- 5 Viistoilmakuva, 29.4.2014
- 6 Tilastotiedot
- 7 Kustannukset
- 8 Päättöshistoria

Otteet

Ote
Hakijat

Otteen liitteet

Esitysteksti
Hallintovalitus, tavallinen
tiedoksianto
Muutoksenhakukielto, valmistelu
Liite 6
Liite 7

Tiedoksi

Kaupunginhallitus
Kaupunginkanslia/Suvi Rämö
Kaupunginkanslia/Kirsi Hakola
Kaupunkisuunnitteluvirasto/Koski

Päättöshistoria

Rakennusvirasto 5.3.2014

HEL 2011-004143 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää rakennusviraston kannanottoa osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan 1143-00/14 sekä kaavaluonnokseen 31.3.2014 mennessä.

Asemakaavan muutos koskee kolmea teollisuustonttia Pitäjänmäen yritysalueen keskiosassa. Tontit sijaitsevat osoitteissa Hiomotie 2–4, 6 ja 10. Tonteilla on 5–6-kerroksiset, 1980- ja 1990-luvuilla rakennetut teollisuus- ja varistorakennukset.

Tonttien käyttötarkoitus on tarkoitus muuttaa teollisuus- ja varistorakennusten korttelialueesta (T) toimitilarakennusten korttelialueeksi (KTY). Muutos mahdollistaa rakennuksien joustavamman käytön yritysten muuntuviin tarpeisiin.

Rakennusvirastolla ei ole huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta eikä asemakaavaluonnoksesta.

Rakennusviraston yhdyshenkilöinä toimivat lisätiedonantajat.

Lisätiedot

Jere Saarikko, aluesuunnittelija, puhelin: 310 39857
jere.saarikko(a)hel.fi

Marko Jylhänlehto, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38237
marko.jylhanlehto(a)hel.fi

§ 133

Poikkeamishakemus (Tuomarinkylä, Repovuorentie 12)

HEL 2014-002894 T 10 04 01

Ksv 543, Rakvv 35-278-14-S 28.2.2014

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti

- hyväksyä Helsingin Seurakuntayhtymän (puolesta valtakirjalla Arkkitehtitoimisto Haroma & Partners Oy) poikkeamishakemuksen, joka koskee asemakaavaa nro 6555. Hakemus koskee käyttötarkoituksen muuttamista seurakuntatalosta ikääntyvien hoitokodiksi, rakennusoikeuden ylittämistä 15 %, pysäköintipaikkojen laskentatavan määrittelyä ja rakennusalan vähäistä ylitystä.
- myöntää poikkeamisen seuraavilla ehdoilla:
 - o noudatetaan 27.1.2014 päivättyjä alustavia suunnitelmia ja kehitetään uudisosan Repovuorentien puoleista julkisivua kaupunkikuvallisesti laadukkaammaksi
 - o noudatetaan esikaupunkialueiden huoltolaitoksia koskevaa pysäköinnin laskentaohjetta (1 ap/250 k-m2) ja säilytetään aiemmin kirkkokäytössä toiminut tila aluetta palvelevassa yhteiskäytössä.

Hakija

Helsingin Seurakuntayhtymä (puolesta valtakirjalla Arkkitehtitoimisto Haroma & Partners Oy) (jättöpäivämäärä 29.1.2014).

Rakennuspaikka

35. kaupunginosan (Tuomarinkylä, Paloheinä) korttelin 35035 tontti 3.

Hakemus

Olemassa olevan seurakuntatalon (1 100 k-m2) muutos ja laajennus poiketen voimassa olevassa asemakaavassa osoitetusta käyttötarkoituksesta kirkkojen ja muiden seurakunnallisten rakennusten korttelialueena, rakennusoikeudesta, autopaikkojen määrästä ja rakennusalueen rajasta.

Hakija perustelee hakemustaan sillä, että seurakuntatalon käyttö on lopetettu kokonaan vuonna 2014 ja tilojen käyttöönotto edellyttää mittavia korjaustöitä, jotka on mahdollista toteuttaa uuden

käyttötarkoituksen myötä. Rakennus säilyy osana rakennettua kulttuuriympäristöä ja kirkkona toiminut osa aluetta palvelevassa yhteiskäytössä. Rakennuksessa on ollut myös asuntoja, joten kiinteistö säilyy asumista ja palveluja tarjoavana kokonaisuutena.

Rakennusoikeuden ylitys 15 % antaa mahdollisuuden toteuttaa tavoite tarkoituksenmukaisesta, energiatehokkaasta ja esteettömästä ympäristöstä. Laajennusosa edellyttää rakennusalan vähäistä ylittämistä, jotta puusto ja piha-alue voidaan säilyttää kaupunkikuvallisesti ehjänä rakennettuihin naapuritontteihin ja katualueeseen nähden. Autopaikkojen määrä esitetään laskettavaksi samoin kuin voimassa olevan kaavan muilla vastaavassa käyttötarkoituksessa olevilla tonteilla.

Säännökset, joista poiketaan

Haettu toimenpide on vastoin voimassa olevaa asemakaavaa ja siten vastoin maankäyttö- ja rakennuslain 58 §:n 1 momenttia.

Osallisten kuuleminen

Selvitys naapureiden kuulemisesta sekä naapureiden suostumukset on liitetty hakemusasiakirjoihin. Kuuleminen suoritettiin lähettämällä kirjeet ja järjestämällä esittelytilaisuus. Naapurien kuuleminen on osoitettu kirjaamisilmoituksin. Kaikilta ei ole saatu vastausta. Asunto-osakeyhtiömuotoisten kiinteistöjen nimenkirjoitusoikeuksista ei ole selvityksiä.

Naapuri 35035/5 hyväksyy käyttötarkoitukseksi hoivakotitoiminnan ikääntyville. Naapuri 35040/23 ilmoittaa kannattavansa hanketta. Naapuri 35037/1 ei hyväksy rakennusoikeuden ylitystä 15 %. Muissa naapurien kuulemiselvytyksissä ei ole huomautettavaa. Kiinteistövirasto ilmoittaa, että rakennusoikeuden ylitys ei vaadi maankäyttösopimuksen tekemistä. Laajempi kuuleminen ei ole tarpeen, koska poikkeamisella ei ole vaikutuksia laajemmalle.

Kaupunkisuunnitteluvirasto esittää vastineenaan naapurin 35037/1 kannanottoon, että rakennusoikeuden ylittäminen 15 % on mahdollista, koska suunnitelmien mukainen lisärakentaminen puistoon rajoittuvalle tontinosalle ei aiheuta kaupunkikuvallisesti tai toiminnallisesti merkittäviä vaikutuksia ympäristöön.

Perustelut

Alueella on voimassa 29.11.1972 vahvistettu asemakaava nro 6555, jonka mukaan tontti on kirkkojen ja muiden seurakunnallisten rakennusten korttelialuetta (YK). Enimmäiskerrosluku on kolme ja

rakennusoikeus on ilmoitettu tonttitehokkuusluvulla $e = 0,4$, joka tällä tontilla tarkoittaa 1 600 kerrosneliömetriä. Tontille on merkitty rakennusala. Kaavassa on Y-korttelialueelle autopaikkamääräys 1 ap/5 vakinaista työntekijää, mutta YK-korttelialueelle ei ole omaa autopaikkamääräystä.

Nykyisin tontilla on vuonna 1963 rakennettu, Paloheinän kirkkona tunnettu rakennus, jossa on kirkkosali aputiloineen, kerhotiloja ja kolme asuntoa. Rakennuksen on suunnitellut arkkitehti Sakari Siitonen. Tällä hetkellä seurakunnan toiminta on keskitetty Pakilan seurakunnan toiseen kirkkoon ja kaikki rakennuksen osat ovat ilman toimintaa vuonna 2014. Tontin itä- ja länsireunoilla on kaksi erillistä pysäköintialuetta, joihin mahtuu yhteensä yli 20 autopaikkaa.

Hakijan tarkoituksena on muuttaa seurakuntakäytössä ollut rakennus ikääntyneiden hoivakotikäyttöön ja rakentaa siihen laajennusosa.

Helsingin seurakuntayhtymä on teettänyt rakennuksesta mm. korjattavuusselvityksen, selvityksen korjauskustannusten suuruusluokasta ja rakennushistoriallisen selvityksen. Selvitykset liittyvät aikaisempiin suunnitteluvaiheisiin, jolloin tutkittiin tontin muuttamista tavanomaiseen asumiskäyttöön ja joka olisi edellyttänyt asemakaavan muuttamista ja nykyisen rakennuksen purkamista. Selvitysten mukaan rakennuksella ei ole rakennussuojelulailla suojeltavan kohteen edellyttämää valtakunnallista merkittävyyttä, mutta kylläkin kulttuurihistoriallista merkitystä ja paikallista arvoa. Suojelukysymystä ovat eri vaiheissa käsitelleet Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Museovirasto, kaupunginmuseo ja kaupunkisuunnitteluvirasto. Tehtyjen selvitysten ja saatujen lausuntojen perusteella yhteinen kanta oli, että tulee tutkia myös sellainen vaihtoehto, jossa ainakin kirkkosali säilytetään. Seurakuntayhtymä esitti nyt käsiteltävänä olevan ratkaisun, joka täyttää tämän vaatimuksen.

Kaupunkisuunnitteluvirasto katsoo, että kohteen suojeluarvot ja -tarve on selvitetty asianmukaisesti ja riittävästi. Uusi käyttötarkoitus ikääntyvien hoivakotiasuntoina ja niiden toimintaan liittyviä palveluja tarjoavana kokonaisuutena mahdollistaa olemassa olevan rakennuksen säilyttämisen osana alueen rakennettua kulttuuriympäristöä ja kirkkokäytössä olleen tilan säilymisen aluetta palvelevassa yhteiskäytössä.

Tontin koko on 4 000 m², joten nykyinen rakennusoikeus kerrosalana on 1 600 k-m². Rakennusoikeuden ylittäminen 15 % tarkoittaa, että kerrosala lisääntyy 240 k-m² ja uusi kokonaiskerrosala on 1 840 k-m². Laajennuksen sijoittaminen puiston puoleiselle reunalle ja rakennusalan rajan vähäinen ylitys ovat perusteltuja, koska ne

parantavat hankkeen toiminnallisuutta ja myös taloudellista kannattavuutta. Lisäksi laajennusosan sijoituspaikka mahdollistaa tontilla olevan kaupunkikuvallisesti tärkeän puuston ja piha-alueen säilymisen.

Kaupunkikuvallisesti näkyvässä asemassa on rakennuksen uudisosan pääty, joka Repovuorentien katunäkymässä nousee kirkkosalin rinnalle. Pädyn massoittelua ja julkisivua on kehitettävä paikan kaupunkikuvallisen arvon mukaiseksi.

Asemakaavassa ei ole YK-tontille omaa pysäköintimääräystä. Hakija esittää autopaikkojen määräksi voimassa olevassa kaavassa vastaavassa käyttötarkoituksessa olevilla tonteilla käytettyä määräästä 1 ap/10 hoitopaikkaa. Kaupunkisuunnitteluviraston mielestä tarkoituksenmukaisinta on käyttää kaupunkisuunnitteluviraston nykykäytännön mukaista autopaikkamääräystä, joka esikaupunkialueilla toimivilla huoltolaitoksilla on 1 ap/250 k-m² ja joka johtaa laskennallisesti lähes samaan autopaikkamäärään.

Haettu toimenpide poikkeaa asemakaavan mukaisesta käyttötarkoituksesta, rakennusoikeudesta, pysäköintipaikkojen laskenta- tavasta ja rakennusalueen rajasta.

Haettu toimenpide voidaan toteuttaa, koska uusi käyttötarkoitus antaa mahdollisuuden säilyttää nykyinen rakennus, puusto ja piha-alue kaupunkikuvallisesti lähes entisellään sekä toteuttaa lisärakentaminen ympäristöön hyvin soveltuvalla tavalla. Pakilan alueen seurakunnalliset palvelut säilyvät keskitettyinä yhteen paikkaan ja alueelle saadaan useissa eri yhteyksissä toivottuja vanhusten hoivapalveluja. Kirkkosalin säilyminen yhteistilana edistää alueen sosiaalisten ja kulttuurihistoriallisten arvojen vaalimista.

Poikkeaminen voidaan myöntää seuraavilla ehdoilla:

- noudatetaan 27.1.2014 päivättyjä alustavia suunnitelmia ja kehitetään uudisosan Repovuorentien puoleista julkisivua kaupunkikuvallisesti laadukkaammaksi
- noudatetaan esikaupunkialueiden huoltolaitoksia koskevaa pysäköinnin laskentaohjetta (1 ap/250 k-m²) ja säilytetään aiemmin kirkkokäytössä toiminut tila aluetta palvelevassa yhteiskäytössä.

Poikkeamisen erityinen syy on alueelle tarpeellisen palvelutason parantaminen, tontin ja olemassa olevan rakennuksen tarkoituksenmukainen käyttö ja hyödyntäminen sekä kulttuuriarvojen vaaliminen.

Haettu toimenpide ei aiheuta haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle taikka alueiden käytön muulle järjestämiselle, eikä vaikeuta luonnonsuojelun taikka rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista. Haettu toimenpide ei myöskään johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen eikä muutoin aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Sovellettavat oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslaki 58 § 1 mom, 171, 172, 173 ja 174 §

Laki kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta

Kaupunkisuunnittelutoimen johtosäntö 6 § kohta 19a

Rakennusvalvontataksa 2014, 8 §

Maksu

841 euroa

Jatkotoimenpiteet

Ennen mahdolliseen rakennustoimenpiteeseen ryhtymistä on saatava rakennuslupa, mikäli sellaista edellytetään. Rakennus- tai muu mahdollisesti vaadittava lupa on haettava kahden vuoden kuluessa poikkeamis päätöksen antopäivästä lukien. Lupahakemukseen on liitettävä tämä päätös lainvoimaisuustodistuksineen.

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeisenä päivänä 13.5.2014, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisen tietoon.

Kuulutusteksti kirjaamoon

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Eeva-Liisa Hamari, arkkitehti, puhelin: 310 37300
eeva-liisa.hamari(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Alustavat suunnitelmat
- 2 Ympäristökartta
- 3 Asemakaavaote
- 4 Muu selventävä aineisto
- 5 Selvitys naapureiden kuulemisesta

Otteet

29.04.2014

Akp/7

Ote

Hakija

Ailecon Oy

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Ne muistutuksen lähettäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje, kaupunkisuunnittelulautakunta Hallintovalitus, poikkeamispäätös ja suunnittelutarveratkaisu Lainvoimaisuusohje

Liite 1

Liite 2

Liite 1

Liite 2

Hallintovalitus, poikkeamispäätös ja suunnittelutarveratkaisu

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Hallintovalitus, poikkeamispäätös ja suunnittelutarveratkaisu

Liite 1

Liite 2

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Eeva-Liisa Hamari, arkkitehti, puhelin: 310 37300
eeva-liisa.hamari(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Alustavat suunnitelmat
- 2 Ympäristökartta
- 3 Asemakaavaote
- 4 Muu selventävä aineisto
- 5 Selvitys naapureiden kuulemisesta

Otteet

Ote

Hakija

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje, kaupunkisuunnittelulautakunta Hallintovalitus, poikkeamispäätös ja suunnittelutarveratkaisu Lainvoimaisuusohje

Liite 1

29.04.2014

Akp/7

Ailecon Oy	Liite 2 Liite 1 Liite 2
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	Hallintovalitus, poikkeamispäätös ja suunnittelutarveratkaisu Liite 1 Liite 2 Liite 3
Ne muistutuksen lähettäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.	Hallintovalitus, poikkeamispäätös ja suunnittelutarveratkaisu Liite 1 Liite 2

Tiedoksi

Kaupunkisuunnitteluvirasto/Koski, Wiberg
Kiinteistövirasto/Samane, Peter Haaparinne
Rakennusvalvontavirasto/Saransalmi

§ 134

Oikaisuvaatimus poikkeamispäätöksestä (Tammisalo, Pellonperäntie 7)

HEL 2013-013073 T 10 04 01

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti jättää tutkimatta ***** oikaisuvaatimuksen, joka koskee virastopäällikön 3.3.2014 tekemää päätöstä (19 §) hyväksyä As Oy Pellonperäntie 7:n poikkeamishakemus asemakaavasta nro 2986 Helsingin 44. kaupunginosan (Tammisalo) korttelin 44030 tontilla 1.

Perustelut

Maankäyttö- rakennuslain (MRL) 187 §:n mukaan viranhaltijan päätökseen tyytymättömällä on oikeus saada asia viranomaisen käsiteltäväksi oikaisuvaatimuksella. Oikeus vaatimuksen tekemiseen määräytyy samojen perusteiden mukaan kuin asianosaisen valitusoikeus. MRL 193 §:n mukaan valitusoikeus poikkeamispäätöksestä on muun muassa: 1) viereisen tai vastapäätä olevan alueen omistajalla ja haltijalla; 2) sellaisen kiinteistön omistajalla ja haltijalla, jonka rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen päätös voi olennaisesti vaikuttaa; 3) sillä, jonka asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin hanke saattaa huomattavasti vaikuttaa; 4) sillä jonka oikeuteen velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Oikaisuvaatimuksentekijä ei ole laissa tarkoitettu viereisen tai vastapäätä olevan alueen omistaja ja haltija tai sellaisen kiinteistön omistaja ja haltija, jonka rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen päätös voi olennaisesti vaikuttaa.

Oikaisuvaatimuksentekijä on allekirjoittanut oikaisuvaatimuksen yksityishenkilönä. Vaatimuksentekijä on asunto-osakeyhtiön osakas ja huoneiston haltija rakennuksessa, joka sijaitsee hakijan tontin viereisellä/vastapäisellä tontilla 1 korttelissa 44031. Asunto-osakeyhtiölain mukaan asunto-osakeyhtiön osakkeenomistajat omistavat asunto-osakkeita, jotka tuottavat oikeuden hallita yhtiöjärjestyksessä määrättyä huoneistoa tai muuta osaa yhtiön hallinnassa olevasta rakennuksesta tai kiinteistöstä. Kyseisen asunto-osakeyhtiön toimialana on yritystietojen mukaan omistaa ja hallita tonttia 1/44031 sekä sillä olevaa asuinrakennusta. Tontti on siten asunto-osakeyhtiön omistuksessa ja hallinnassa. Asunto-osakeyhtiön puhevaltaa muutoksenhakuasioissa käyttää lähtökohtaisesti yhtiön hallitus.

Hanke ei myöskään saata huomattavasti vaikuttaa oikaisuvaatimuksentekijän asumiseen tai muihin oloihin eikä päätöksellä ei ole välittömiä vaikutuksia oikaisuvaatimuksentekijän oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun. Laissa ja oikeuskäytännössä edellytetään vaikutusten asumiseen ja muihin oloihin olevan huomattavia. Pelkästään oikaisuvaatimuksessa mainitut hankkeen etäisyys puistosta ja asuinhuoneiston ylemmän kerroksen ikkunoista avautuvan maiseman muutos eivät ole sellaisia huomattavia vaikutuksia tai osakkaiden oikeuteen tai etuun vaikuttavia seikkoja, joiden johdosta vaatimuksentekijällä olisi oikeus tehdä oikaisuvaatimus.

Oikaisuvaatimuksentekijällä ei ole oikeutta vaatimuksen tekemiseen. Oikaisuvaatimus tulee siten jättää tutkimatta.

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeisenä päivänä 13.5.2014, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Kaisu Tähtinen, lakimies, puhelin: 310 37035
kaisu.tahtinen(a)hel.fi
Kari Piimies, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37327
kari.piimies(a)hel.fi

Liitteet

1 Oikaisuvaatimus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Poikkeamispäätöksen hakija

Otteen liitteet

Hallintovalitus, poikkeamispäätös
ja suunnittelutarveratkaisu

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Kaisu Tähtinen, lakimies, puhelin: 310 37035
kaisu.tahtinen(a)hel.fi
Kari Piimies, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37327
kari.piimies(a)hel.fi

29.04.2014

Akp/8

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Poikkeamispäätöksen hakija

Otteen liitteet

Hallintovalitus, poikkeamispäätös
ja suunnittelutarveratkaisu

Tiedoksi

Rakennusvalvontavirasto/Saransalmi

Päätöshistoria

Virastopäällikkö 03.03.2014 § 19

HEL 2013-013073 T 10 04 01

Rakvv 44-3244-13-S, Ksv:n hankenumero 325

Päätös

Vs. virastopäällikkö päätti hyväksyä As Oy Pellonperäntie 7 poikkeamishakemuksen, joka koskee asemakaavaa nro 2986. Hakemus koskee rakennusoikeuden ylitystä ja rakennusrajojen ylitystä.

Poikkeaminen myönnetään seuraavilla ehdoilla:

- autopaikkojen vähimmäismäärä määräytyy kaupunkisuunnittelulautakunnan 7.2.2012 hyväksymien asuintonttien autopaikkamäärien laskentaohjeen mukaan: rivitalon osalta vähintään 7 ap ja uuden omakotitalon osalta 2 ap, joista toinen voi olla tilapäinen, jos tontti jaetaan.

Hakija

As Oy Pellonperäntie 7 (jättöpäivämäärä 26.9.2013)

Rakennuspaikka

44. kaupunginosan (Tammisalo) korttelin 44030 tontti 1

Hakemus

125 asuntok-m²:n ja 20 aputilak-m²:n rakentaminen poiketen voimassa olevasta asemakaavasta siten, että

- tontin tonttitehokkuudeksi muodostuu $e = 0,30$ ilman aputiloja voimassa olevan asemakaavan rakennusoikeuden vastatessa tonttitehokkuutta $e = 0,25$
- rakennusten etäisyydeksi tonttien välisistä rajoista muodostuu 4 m ja puiston puoleisesta rajasta 2 m vastaavien etäisyyksien ollessa voimassa olevassa asemakaavassa 6 m.

Hakija perustelee hakemustaan sillä, että se on kaupunkisuunnittelulautakunnan hyväksymien asemakaavan muutosperiaatteiden mukainen.

Säännökset, joista poiketaan

Haettu toimenpide on vastoin voimassa olevaa asemakaavaa ja siten vastoin maankäyttö- ja rakennuslain 58 §:n 1 momenttia.

Osallisten kuuleminen

Hakemuksesta on tiedotettu naapureille kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston kirjeellä (23.10.2013). Heille on varattu tilaisuus kirjallisen muistutuksen tekemiseen. Laajempi kuuleminen ei ole tarpeen, koska poikkeamisella ei ole vaikutuksia laajemmalle.

Muistutuksia tehtiin yksi. Muistuttajan mielestä lisärakentamisen tulee perustua suunnitelmallisuuteen. Ehdotettu rakennusala on sullottu ahtaasti olemassa olevan rakennuskannan väliin minimietäisyyksin. Näkymää naapurin ja sen merkittävän rakennuksen kannalta voisi korjata nostamalla rakennusala ylemmäksi rinteessä. Etäisyys puistosta on liian niukka. Kerrosluvun asemesta tulisi rakennuskorkeus määritellä mittayksikköinä.

Hakija on esittänyt, että em. asiat ratkaistaan rakennusluvan yhteydessä.

Vastine

Rakennusalan rajat hakemuksessa ovat viime aikoina Helsingin pientaloalueilla laadituissa asemakaavamuutoksissa yleisimmin käytettyjen määräysten ja kaupunkisuunnittelulautakunnan 23.4.2013 hyväksymien Tammisalon asemakaavan muutosperiaatteiden mukaiset. Rakennuksen tarkka sijainti määritellään rakennuslupavaiheessa.

Voimassa olevassa asemakaavassa rakennuskorkeus on määrätty sekä kerrosluvun (enintään kaksi) että metrimääränä (enintään 8 m). Tästä ei haeta poikkeamista.

Perustelut

Alueella on voimassa 15.5.1951 vahvistettu asemakaava nro 2986. Asemakaavan mukaan alue on asuntontti, jolle saa rakentaa enintään 2-kerroksisia ja enintään 8 m korkeita asuinrakennuksia ja niitä varten tarpeellisia talousrakennuksia. Tontin pinta-alasta saadaan käyttää rakentamiseen enintään 1/8.

Asuinrakennus on sijoitettava vähintään 6 m:n ja talousrakennus vähintään 5 m:n päähän naapuritontin ja puistonpuoleisesta rajasta.

Tontin pinta-ala on 2268 m², joten nykyinen rakennusoikeus on 567 k-m².

Tontilla on kaksikerroksinen rivitalo (555 k-m²). Autopaikkoja on neljä talli- ja neljä pihapaikkaa.

Hakijan tarkoituksena on rakentaa tontin pohjoisosaan kaksikerroksinen omakotitalo (125 k-m²) ja 20 k-m²:n talousrakennus.

Haettu toimenpide poikkeaa asemakaavasta siten, että

- tontin tonttitehokkuudeksi muodostuu $e = 0,30$ ilman aputiloja voimassa olevan asemakaavan rakennusoikeuden vastatessa tonttitehokkuutta $e = 0,25$,
- rakennusten etäisyydeksi tonttien välisistä rajoista muodostuu 4 m ja puiston puoleisesta rajasta 2 m vastaavien etäisyyksien ollessa voimassa olevassa asemakaavassa 6 m,
- jos tonttia ei jaeta, asuinrakennusten väliseksi vähimmäisetäisyydeksi muodostuu 8 m asemakaavan mukaisen 12 m asemesta.

Haettu toimenpide voidaan toteuttaa, koska tonttitehokkuuden nostaminen ja rakennusten etäisyydet tontinrajoista ovat kaupunkisuunnittelulautakunnan 23.4.2013 hyväksymien Tammissalon asemakaavan muutosperiaatteiden mukaiset.

Poikkeaminen voidaan myöntää seuraavilla ehdoilla:

- autopaikkojen vähimmäismäärä määräytyy kaupunkisuunnittelulautakunnan 7.2.2012 hyväksymien asuintonttien autopaikkamäärien laskentaohjeen mukaan: rivitalon osalta vähintään 7 ap ja uuden omakotitalon osalta 2 ap, joista toinen voi olla tilapäinen, jos tontti jaetaan.

Poikkeamisen erityinen syy on asuntorakentamismahdollisuuksien lisääminen.

Haettu toimenpide ei aiheuta haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle taikka alueiden käytön muulle järjestämiselle, eikä

vaikeuta luonnonsuojelun taikka rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista. Haettu toimenpide ei myöskään johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen eikä muutoin aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Sovellettavat oikeusohjeet ja määräykset

Maankäyttö- ja rakennuslaki 58 § 1 mom. 171, 172, 173, 174 ja 187 §

Laki kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta

Kaupunkisuunnittelutoimen johtosääntö 6 § kohta 19a

Rakennusvalvontataksa 2014, 8 §

Kaupunkisuunnittelulautakunta 23.4.2013, 140 §

Maksu

841 euroa

Jatkotoimenpiteet

Ennen mahdolliseen rakennustoimenpiteeseen ryhtymistä on saatava rakennuslupa, mikäli sellaista edellytetään. Rakennus- tai muu mahdollisesti vaadittava lupa on haettava kahden vuoden kuluessa poikkeamispäätöksen antopäivästä lukien. Lupahakemukseen on liitettävä tämä päätös.

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeisenä arkityöpäivänä 10.3.2014, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisen tietoon. Päätöksen oikaisuvaatimusaika päättyy 24.3.2014 liitteenä olevan oikaisuvaatimusohjeen mukaisesti.

Kuulutusteksti kirjaamoon

Lisätiedot

Kari Piimies, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37327
kari.piimies(a)hel.fi

29.04.2014

Pj/1

§ 135

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten 11.4.-22.4.2014 tekemiä päätöksiä:

Virastopäällikkö	22.4.2014
Yleiskaavapäällikkö	15.4.2014
Liikennesuunnittelupäällikkö	11.4.2014
Liikennesuunnittelupäällikkö/y	11.4.2014

Esittelijä

puheenjohtaja
Risto Rautava

Lisätiedot

Katja Sulkko, hallintosihteeri, puhelin: 310 37431
katja.sulkko(a)hel.fi

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

puheenjohtaja
Risto Rautava

Lisätiedot

Katja Sulkko, hallintosihteeri, puhelin: 310 37431
katja.sulkko(a)hel.fi

29.04.2014

Kaupunkisuunnittelulautakunta

Risto Rautava
puheenjohtaja

Anne Mattsson
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Matti Niiranen

Elina Moisio

Pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä Helsingin kaupungin kirjaamossa (Pohjoisesplanadi 11-13) 12.05.2014.

29.04.2014

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 118-129, 131 ja 135 §

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91 §

2

MUUTOKSENHAKU HANKINTAPÄÄTÖKSEEN

Pöytäkirjan 130 §

Tähän päätökseen tyytymätön asianosainen voi hakea päätökseen muutosta vaatimalla hankintoaikaisua tai tekemällä valituksen markkinaoikeudelle taikka molemmat.

OHJEET HANKINTAOIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Oikaisuvaatimusaika

Asianosaisen on esitettävä vaatimus 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta ratkaisusta.

Muutoksenhaku markkinaoikeuteen ei estä vaatimasta hankintoaikaisua.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi käyttäen ehdokkaan tai tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa, katsotaan vastaanottajan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi tavallisena kirjeenä, ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksiannon tapahtuneen myöhemmin.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon viimeistään määräjän viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

29.04.2014

Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolta hankintaoikaisua vaaditaan, on Helsingin kaupungin kaupunkisuunnittelulautakunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto, Energia ja Satama)
(09) 310 13701 (Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi)
(09) 310 13702 (Rakennus- ja ympäristötoimi)
(09) 310 13703 (Sivistystoimi)
(09) 310 13704 (Sosiaali- ja terveystoimi)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Hankintaoikaisuvaatimus pannaan vireille kirjallisesti ilmoittamalla

- hankintayksikön päätös tai muu ratkaisu, johon hankintaoikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi.

Sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on mainittava oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi. Jos oikaisua vaativan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava myös tämän nimi sekä tarvittavat yhteystiedot.

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin oikaisua vaativa haluaa vedota vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

29.04.2014

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

VALITUSOSOITUS MARKKINAOIKEUDELLE

Valitusaika

Valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi käyttäen ehdokkaan tai tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa, katsotaan vastaanottajan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi tavallisena kirjeenä, ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksiannon tapahtuneen myöhemmin.

Hankintaoikaisun vireilletulo ei vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosaisella on oikeus hakea muutosta valittamalla markkinaoikeudelle.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään markkinaoikeudelle.

Markkinaoikeuden asiointiosoite on seuraava:

Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi
Faksinumero: 029 56 43314
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 43300

29.04.2014

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle

Ilmoitus valituksen tekemisestä hankintayksikölle

Valittajan tai hänen edustajansa on ilmoitettava kirjallisesti hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeudelle.

Ilmoitus on tehtävä osoitteeseen:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

29.04.2014

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto, Energia ja Satama)
(09) 310 13701 (Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi)
(09) 310 13702 (Rakennus- ja ympäristötoimi)
(09) 310 13703 (Sivistystoimi)
(09) 310 13704 (Sosiaali- ja terveystoimi)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Odotusaika

EU-kynnysarvot ylittävien hankintojen osalta hankintasopimus voidaan tehdä aikaisintaan 21 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen päätöksen ja valitusosoituksen tiedoksi.

Oikeudenkäyntimaksu

Markkinaoikeus perii asian käsittelystä maksua 244 euroa.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

3

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 132 §, kustannusten osalta

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä.

29.04.2014

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI

Faksinumero: 029 56 42079

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5

Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

29.04.2014

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 97 euron oikeudenkäyntimaksun.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto, Energia ja Satama)

(09) 310 13701 (Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi)

(09) 310 13702 (Rakennus- ja ympäristötoimi)

(09) 310 13703 (Sivistystoimi)

(09) 310 13704 (Sosiaali- ja terveystoimi)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

4

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 133 §, kustannusten osalta

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

29.04.2014

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupungin kaupunkisuunnittelulautakunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto, Energia ja Satama)

(09) 310 13701 (Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi)

(09) 310 13702 (Rakennus- ja ympäristötoimi)

(09) 310 13703 (Sivistystoimi)

(09) 310 13704 (Sosiaali- ja terveystoimi)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

29.04.2014

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

5

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 133 §

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta

- se, jonka oikeuteen, etuun tai velvollisuuteen, päätös välittömästi vaikuttaa
- viereisen tai vastapäätä olevan alueen omistaja ja haltija
- sellaisen kiinteistön omistaja ja haltija, jonka rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen päätös voi olennaisesti vaikuttaa
- se, jonka asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin hanke saattaa huomattavasti vaikuttaa
- kunta ja naapurikunta, jonka maankäytön suunnitteluun päätös vaikuttaa
- toimialueellaan sellainen rekisteröity yhdistys, jonka tarkoituksena on luonnon- tai ympäristönsuojelun tai kulttuuriarvojen suojelun edistäminen taikka elinympäristön laatuun muutoin vaikuttaminen
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
- muu viranomainen toimialaansa kuuluvissa asioissa.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

29.04.2014

Asianosaisen ja muun valittamaan oikeutetun katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun päätös on julkipanon jälkeen annettu.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, johon asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

29.04.2014

- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 97 euron oikeudenkäyntimaksun.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: 09 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11–13

Puhelinnumero: 09 310 13701

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

6

OHJE LAINVOIMAISSUUSTODISTUKSEN HANKKIMISESTA

Pöytäkirjan 133-134 §

Jotta rakennuslupahakemus voitaisiin ratkaista, on poikkeamispäätöksen/suunnittelutarveratkaisun yleensä oltava lainvoimainen.

Päätös on lainvoimainen, kun valitusaika on päättynyt tai kun päätöksestä tehty valitus on lopullisesti ratkaistu.

Lainvoimaisuustodistuksen päätökseen saa valitusviranomaiselta (Helsingin hallinto-oikeus) alkuperäiseen päätökseen tai virallisesti oikeaksi todistettuun jäljennökseen.

Virallisesti oikeaksi todistettu jäljennös on kyseisen päätöksen antaneen viranomaisen tai julkisen notaarin (nimismies tai maistraatin ao. virkamies, henkikirjoittaja) oikeaksi todistama.

29.04.2014

Päätös, johon lainvoimaisuustodistusta haetaan toimitetaan kokonaisuudessaan (valitusosoituksineen) Helsingin hallinto-oikeuden kirjaamoon. Päätöksen voi toimittaa ennen valitusajan päättymistä; Helsingin hallinto-oikeudesta päätös palautetaan valitusajan päätyttyä postiennakkolähetystenä. Todistuksen toimitusaika on noin viikko. Vaihtoehtoisesti todistuksen voi noutaa Helsingin hallinto-oikeuden kirjaamosta valitusajan päätyttyä.

Helsingin hallinto-oikeuteen toimitettavaan lainvoimaisuustodistuspyyntöön on merkittävä palautusosoite selkeästi tekstaten.

Helsingin hallinto-oikeuden osoite

Postiosoite	Radanrakentajantie 5 00520 HELSINKI
Käyntiosoite	Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero	029 56 42000
Avoinna	8.00 - 16.15
Lunastus	15 €

HELSINGIN HALLINTO-OIKEUDEN KIRJAAMO

Radanrakentajantie 5

00520 HELSINKI

Päiväys ___/___20

LAINVOIMAIUUSTODISTUSPYYNTÖ

Oheiselle alkuperäiselle poikkeamis päätökselle / suunnittelutarveratkaisulle pyydetään merkitsemään, onko päätöksestä valitettu.

Palautus alle merkittyyn osoitteeseen:

Nimi _____

Osoite _____

Puh. _____

29.04.2014

Tai lainvoimaisuustodistus noudetaan Helsingin hallinto-oikeuden kirjaamosta

Nimi _____

Osoite _____

Puh. _____

Helsingin hallinto-oikeuden kirjaamo
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Puhelin: 029 56 42069
Avoinna: 8.00 - 16.15
Lunastus: 15 €